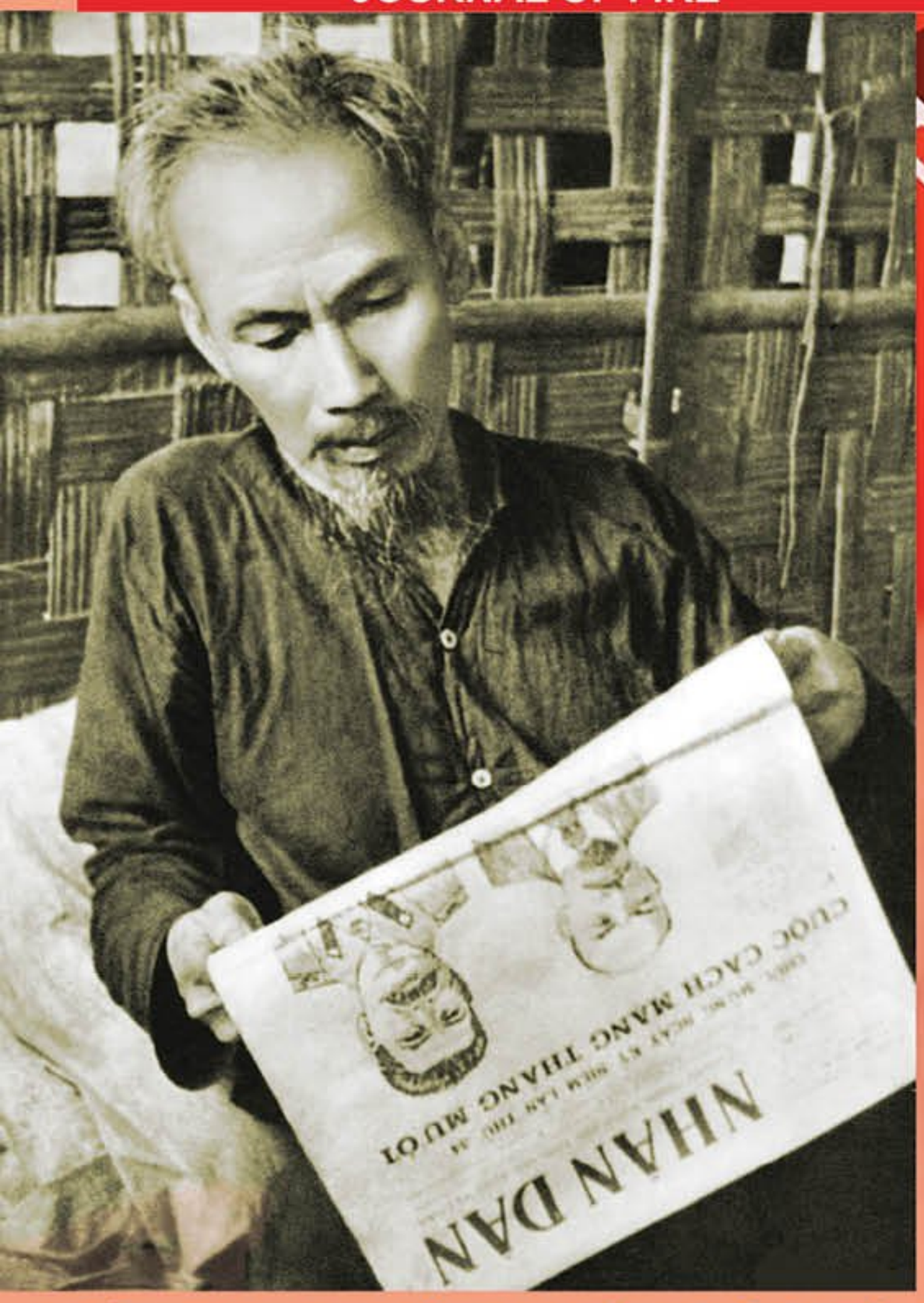
TẠP CHÍ

PHÒNG CHÁY VÀ CHỮA CHÁY

Số 167 tháng 6/2023

JOURNAL OF FIRE

ISSN 1859 - 4719

SỐ CHUYÊN ĐỀ TOÀN DÂN PCCC

KỶ NIỆM 75 NĂM NGÀY BÁC HỒ RA LỜI KÊU GỌI THI ĐUA ÁI QUỐC
(11/6/1948 - 11/6/2023)

KỶ NIỆM 98 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM
(21/6/1925 - 21/6/2023)

15 NĂM THÀNH LẬP TẠP CHÍ PC&CC
(2008 - 2023)

TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY - BỘ CÔNG AN
UNIVERSITY OF FIRE PREVENTION AND FIGHTING - MINISTRY OF PUBLIC SECURITY

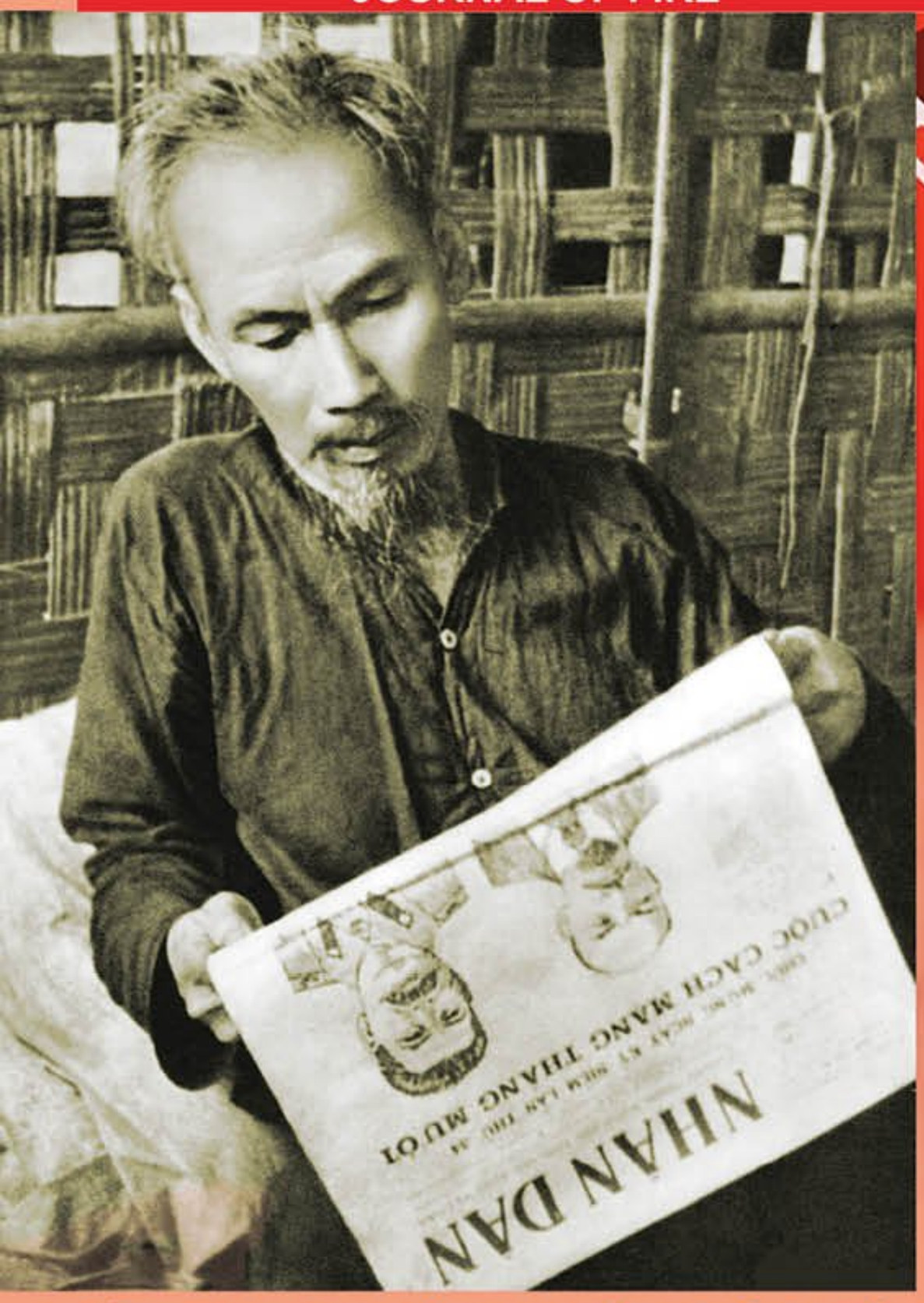
TẠP CHÍ

PHÒNG CHÁY VÀ CHỮA CHÁY

Số 167 tháng 6/2023

JOURNAL OF FIRE

ISSN 1859 - 4719

SỐ CHUYÊN ĐỀ TOÀN DÂN PCCC

KỶ NIỆM 75 NĂM NGÀY BÁC HỒ RA LỜI KÊU GỌI THI ĐUA ÁI QUỐC
(11/6/1948 - 11/6/2023)

KỶ NIỆM 98 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM
(21/6/1925 - 21/6/2023)

15 NĂM THÀNH LẬP TẠP CHÍ PC&CC
(2008 - 2023)

TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY - BỘ CÔNG AN
UNIVERSITY OF FIRE PREVENTION AND FIGHTING - MINISTRY OF PUBLIC SECURITY

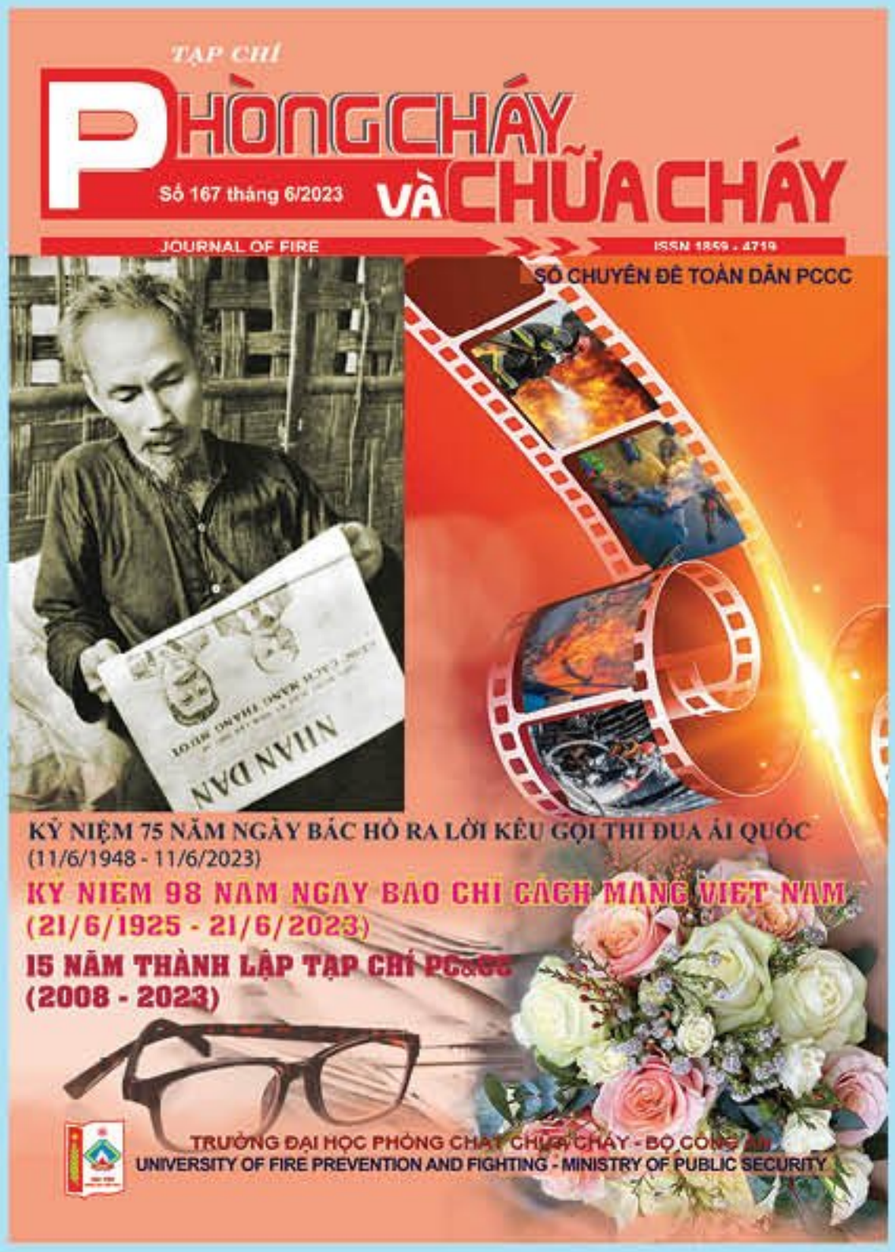

Đồng chí Trung tướng, PGS, TS Lê Quang Bốn - Hiệu trưởng Trường Đại học PCCC trao quyết định thăng cấp bậc hàm và nâng lương cho 02 đồng chí Đại tá, PGS, TS Lê Quang Hải - Phó Hiệu trưởng và Đại tá, PGS, TS Nguyễn Thanh Hải - Phó Hiệu trưởng. *Ảnh: Anh Tuân*

Đoàn công tác Bộ Công an Việt Nam tham dự Triển lãm thiết bị an ninh, an toàn tại Liên bang Nga. *Ảnh: PV*

ISSN 1859 - 4719

HỘI ĐỒNG CHỈ ĐẠO BIÊN TẬP
PGS, TS. LÊ QUANG BỐN - Chủ tịch
TS. PHẠM VĂN NĂM - Phó Chủ tịch
PGS, TS. PHẠM VĂN LONG - Ủy viên
PGS, TS. LÊ QUANG HẢI - Ủy viên
PGS, TS. NGUYỄN THANH HẢI - Ủy viên
TS. LÃ XUÂN LỰC - Ủy viên
TS. NGUYỄN ĐỨC ÁNH - Ủy viên

PHÓ TỔNG BIÊN TẬP
Kiêm THƯ KÝ TÒA SOẠN
TS. PHẠM THỊ THOAN

TÒA SOẠN
243 Khuất Duy Tiến - Thanh Xuân - Hà Nội
ĐT/Fax: (04) 3553 7759
Email: tapchipccc@gmail.com
Website: daihocpccc.bocongan.gov.vn

THIẾT KẾ MỸ THUẬT
THÀNH THỊ PHƯƠNG NHUNG

In tại Công ty in Sao Việt
Địa chỉ: Số 9/40 Ngụy Như Kon Tum
Nhân Chính, Thanh Xuân, Hà Nội.

Giấy phép xuất bản số 457/GP-BTTTT
Bộ Thông tin và Truyền thông cấp
ngày 27/11/2013.

Ảnh bìa:
Kỷ niệm 98 năm
Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam
(21/6/1925 - 21/6/2023).

TRONG SỐ NÀY

SỐ 167, THÁNG 6/2023

THỜI SỰ - CHÍNH TRỊ
4. MINH THU: Nhìn lại những tác phẩm báo chí bất hủ của Chủ tịch Hồ Chí Minh.
6. BẢO MINH: 75 năm thi đua ái quốc làm theo lời Bác.

KỶ NIỆM 75 NĂM NGÀY BÁC HỒ RA LỜI KÊU GỌI THI ĐUA ÁI QUỐC (11/6/1948 - 11/6/2023)
8. LÊ QUANG BỐN: Xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh góp phần nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo ở Trường Đại học PCCC.
11. HOÀNG VIỆT: Đại tá, PGS, TS Hoàng Ngọc Hải: "Nỗ lực hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao là thi đua làm theo lời Bác".

HỌC TẬP VÀ LÀM THEO TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH
13. HUY HOÀNG: Chuyện về hai học sinh xứ Tuyên với đam mê chinh phục khoa học quốc tế.
15. NGUYỄN ĐỨC DŨNG – TRẦN VĂN HÂN: Phối hợp quốc tế trong công tác cứu nạn, cứu hộ khi sập đổ công trình do động đất – bài học thực tiễn từ Thành phố Adiyaman, Thổ Nhĩ Kỳ.

KỶ NIỆM 98 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM (21/6/1925 - 21/6/2023) VÀ 15 NĂM THÀNH LẬP TẠP CHÍ PC&CC (2008 – 2023)
17. PHẠM VĂN NĂM: Bước trưởng thành của Tạp chí PC&CC sau 15 năm xây dựng và phát triển.
20. NGUYỄN THÀNH LONG: Tạp chí PC&CC – Những bước đi đầu tiên.
22. CHÙM PHỎNG VẤN.

TRANG THƠ

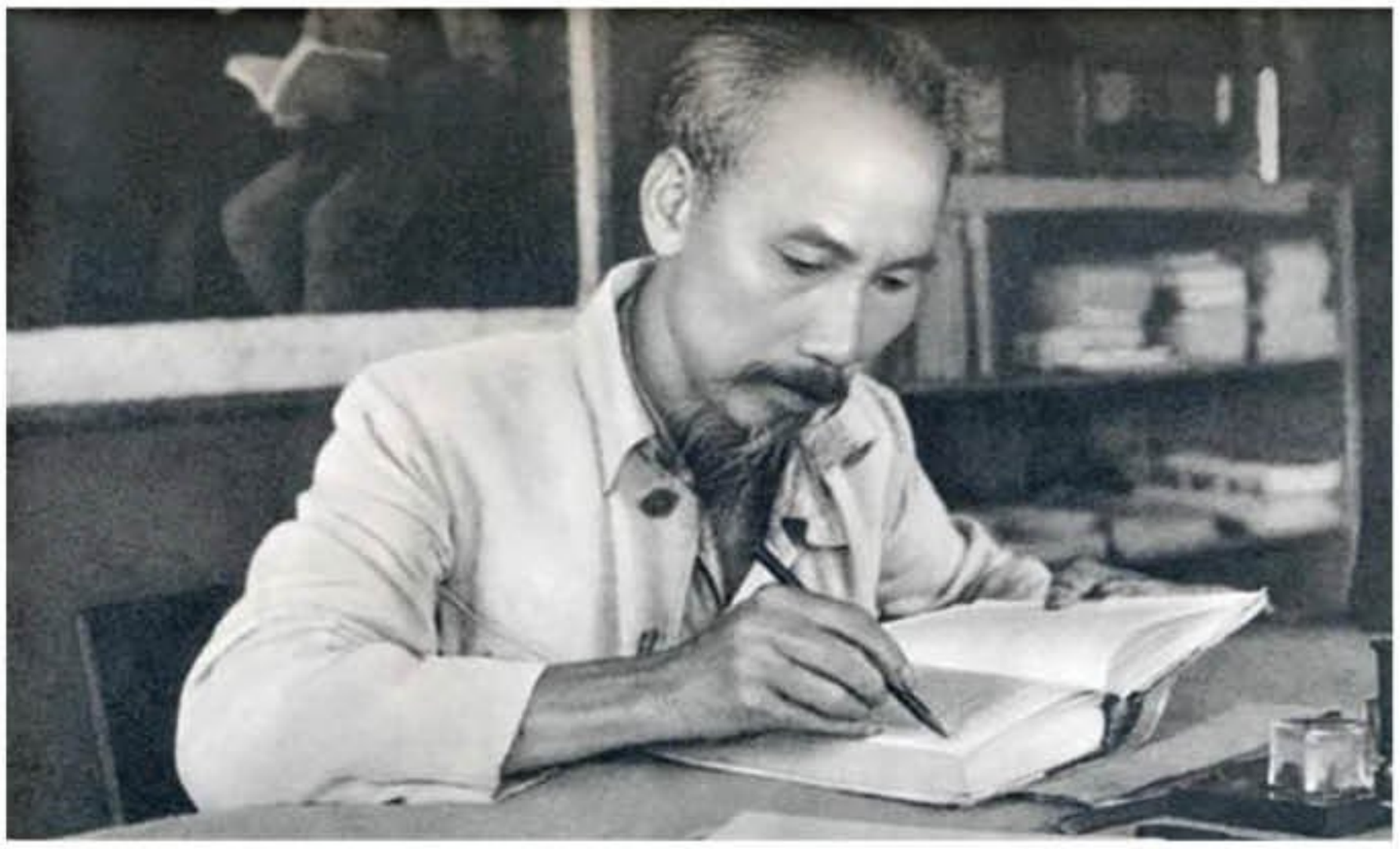
PHONG TRÀO TOÀN DÂN TÍCH CỰC THAM GIA CÔNG TÁC PCCC
25. PHƯƠNG TRANG: Hà Nội – Tích cực triển khai hiệu quả mô hình "Tổ liên gia an toàn PCCC" và "Điểm chữa cháy công cộng".

NGHIÊN CỨU – TRAO ĐỔI
27. PHAN ANH TUẤN: Nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước về an ninh trật tự đối với cổng thông tin, trang tin điện tử các cơ quan nhà nước của TP Hà Nội.
31. NGUYỄN VĂN PHONG: Công tác kiểm tra an toàn về PCCC đối với phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu ở Việt Nam.
34. TRẦN NGỌC BA: Nâng cao hiệu quả ứng dụng công nghệ thông tin tại Trường Đại học PCCC.
36. TRẦN THỊ HUYỀN GIANG: Thiết kế một số công cụ giúp nâng cao chất lượng giảng dạy nội dung giải tích véc tơ của môn học Toán cao cấp trong Trường Đại học PCCC.

VĂN HÓA – NGHỆ THUẬT
40. DIỆP CHI: Thổ Nhĩ Kỳ - Những kỷ niệm khó quên.
42. PHAN ĐÌNH MINH: Lửa trong căn nhà làm đậu.
44. NGUYỄN CÔNG ĐỨC: Đại tá về hưu.
47. NGUYỄN XUÂN HẢI: Vía lành.
49. BÙI NGỌC PHÚC: Hai ngọn lửa.

NHÌN LẠI NHỮNG TÁC PHẨM BÁO CHÍ BẤT HỦ CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH

Không chỉ là một lãnh tụ chính trị kiệt xuất, một danh nhân văn hóa của nhân loại, Chủ tịch Hồ Chí Minh còn là một nhà báo vĩ đại. Trong cuộc đời hoạt động cách mạng, bên cạnh việc sáng lập, tổ chức, giữ nhiều vai trò khác nhau trong các tờ báo, Người đã viết đăng trên 2.000 bài báo bằng nhiều thứ tiếng, nhiều thể loại với hàng chục bút danh khác nhau. Những tác phẩm báo chí bất hủ của Người cho đến hôm nay vẫn là những di sản quý báu bởi hệ giá trị tư tưởng sâu sắc, là kim chỉ nam, có vị trí lớn lao trong nền báo chí cách mạng Việt Nam và đóng góp lớn trong công cuộc xây dựng và bảo vệ đất nước.

Ngay từ giai đoạn đầu hoạt động cách mạng, tìm đường cứu nước đến những năm 1930 của thế kỷ XX, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã viết nhiều bài báo ký tên Nguyễn Ái Quốc đăng trên các tờ báo và diễn đàn quốc tế ở nhiều nước. Các bài báo trong giai đoạn này tập trung vào hai chủ đề là tố cáo và lên án chủ nghĩa thực dân Pháp được đăng tải trên các tờ báo "Le Paria" "L'Humanité", "La Vie Ouvriére", tập san "Imprekor" và một số ấn phẩm khác trong khoảng thời gian Người hoạt động ở Pháp, Liên Xô, Trung Quốc với nội dung chính là tuyên truyền, giới thiệu tư tưởng Mác - Lênin, động viên tinh thần yêu nước, lòng tự hào dân tộc, tập hợp tổ chức, lực lượng chuẩn bị cho cuộc cách mạng trong tương lai. Đặc biệt, bài báo "Bản án chế độ thực dân Pháp", xuất bản lần đầu tiên tại Paris năm 1925 là một trong những tác phẩm báo chí nổi bật, gây tiếng vang trong thời kỳ này. Tác phẩm "Bản án chế độ thực dân Pháp" của Chủ tịch Hồ Chí Minh thực sự là một bản cáo trạng đanh thép, vạch mặt, lên án chế độ cai trị độc ác, dã man đẫm máu và nước mắt của thực dân Pháp tại Đông Dương. Hơn thế nữa "Bản án chế độ thực dân Pháp" đã thể hiện nhận thức chín muồi của Người về điều kiện cần thiết và con đường cách mạng giải phóng dân tộc. Đó là sự "hợp tác" giữa lao động ở các thuộc địa với "giai cấp vô sản phương Tây" và liên minh giữa các dân tộc thuộc địa "để tạo thành một trong những cái cánh của cách mạng vô sản".

Không chỉ viết báo, Chủ tịch Hồ Chí Minh còn trực tiếp tổ chức, sáng lập các tờ báo "Le Paria" ở Pháp, "Thanh niên", "Công nông", "Lính kách mệnh" ở Trung Quốc... Ngày 21/6/1925, Người sáng lập Báo Thanh niên, đặt nền móng cho sự ra đời và phát triển của báo chí cách mạng Việt Nam.

Sau Cách mạng Tháng Tám 1945, hàng trăm bài báo của Chủ tịch Hồ Chí Minh, trong đó, tiêu biểu nhất là các tác phẩm như: "Cách tổ chức các ủy ban nhân dân"; "Chính phủ là công bộc của dân"; "Thiếu óc tổ chức, một khuyết điểm lớn trong các Ủy ban nhân dân"; "Sao cho hợp lòng dân"; "Thư gửi Ủy ban nhân dân các kỳ, tỉnh, huyện và làng"; "Người tuyên truyền và cách tuyên truyền"; "Giữ bí mật"; "Dân vận"; "Tự phê bình"; "Chống quan liêu, tham ô, lãnh phí"; "Sửa đổi lối làm việc"; "Cần kiệm liêm chính"... được đăng trên các báo "Sự thật", "Cứu quốc", "Vệ quốc quân", "Tập san Sinh hoạt nội bộ" là những tác phẩm nóng hổi tính chất thời sự, đã bám sát từng ngày, từng giờ phản ánh thực tế sinh động, hào hùng của những thời khắc chính quyền cách mạng non trẻ ở thế "ngàn cân treo sợi tóc" và cuộc kháng chiến trường kỳ của dân tộc. Những bài báo này cũng thể hiện sự chỉ đạo rất kịp thời, sâu sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh với chính quyền cách mạng các cấp còn non trẻ, cảnh báo nguy cơ của một đảng cách mạng sau khi giành chính quyền. Rất nhiều nội dung trong các bài báo của Chủ tịch Hồ Chí Minh ở giai đoạn này còn nguyên giá trị lý luận và thực tiễn sâu sắc.

Sau này, Chủ tịch Hồ Chí Minh còn viết hàng trăm bài báo đăng trên các báo, tạp chí trong nước. Các sáng tác của Chủ tịch Hồ Chí Minh vừa đặc biệt phong phú, đa dạng, vừa nhiều loại hình, chủ đề khác nhau. Có hàng trăm bài báo thể hiện quan điểm chỉ đạo kịp thời đối với những vấn đề thời sự, những lĩnh vực quan trọng của công cuộc

kháng chiến, kiến quốc như: "Chiến lược của quân ta và quân Pháp" (Cứu quốc, 13/12/1946), "Người tuyên truyền và cách tuyên truyền" (Sự thật, 26/6/1947), "Giữ bí mật" (Sự thật, 30/7/1948), "Dân vận" (Sự thật, 15/10/1949), "Tự phê bình" (Nhân dân, 20/5/1951), "Thi đua ái quốc, hiện tại và tương lai vẻ vang của nước ta" (Nhân dân, 05/7/1951), "Tổ quốc độc lập tôn giáo mới tự do" (Nhân dân, 06/12/1951), "Chống quan liêu, tham ô, lãnh phí" (Nhân dân, 31/7/1952), "Phóng tay phát động quần chúng" (Nhân dân, 01/3/1953), "Công tác cầu đường" (Nhân dân, 21/6/1953), "Ra sức giữ đê phòng lụt" (Nhân dân, 16/7/1953), "Nhiệm vụ của chi bộ ở các cơ quan" (Nhân dân, 06/4/1954), "Mấy khuyết điểm của báo chí ta" (Nhân dân, 01/5/1954)... Nhiều bài báo trong số này trở thành kinh điển, có tác dụng chỉ đạo đối với những lĩnh vực công tác của Đảng, chính quyền, đoàn thể, có ý nghĩa thời sự nóng hổi ngay cả ở thời điểm hiện nay. "Dân vận" (Báo Sự thật, 15/10/1949) là một ví dụ tiêu biểu. Đây là một bài báo ngắn xấp xỉ khoảng 700 từ, nhưng đã trình bày rõ ràng, cô đọng, dễ hiểu và đặc biệt chính xác tất cả những vấn đề quan trọng, căn bản, và mang tính nguyên tắc của nhà nước dân chủ nhân dân.

Báo "Le Paria" số 2 trang 1 ra ngày 1/5/1922 đăng bài của tác giả Nguyễn Ái Quốc. Tài liệu do Trung tâm Lưu trữ Quốc gia Pháp tại Aix-en Provence (ANOM) cung cấp.

Ngày 19/9/1945, Người viết bài "Chính phủ là công bộc của dân" đăng trên báo Cứu quốc. Nội dung bài báo không chỉ có ý nghĩa giáo dục đối với nhân dân, mà còn có tác dụng như một sự định hướng, cảnh báo đối với những cán bộ từ tất cả các vị trí trong bộ máy nhà nước nhân dân.

Trong những năm kháng chiến sau đó, vẫn tập trung vào hai chủ đề chính là xây dựng đất nước và đấu tranh giải phóng dân tộc, tuy nhiên ngòi bút của Người bao quát rộng lớn những vấn đề, sự kiện rất phong phú, có tính thời sự nóng hổi. Người dành sự quan tâm đặc biệt cho những vấn đề cấp thiết trong các lĩnh vực kinh tế, xã hội. Chỉ riêng việc trồng cây, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã có sáu bài báo đăng trên báo Nhân dân thể hiện sự quan tâm rất sớm, tầm nhìn xa trông rộng của Người trong lĩnh vực bảo vệ môi trường, chống biến đổi khí hậu.

Một lĩnh vực được Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm là công tác xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền nhân dân và giáo dục cán bộ, đảng viên. Một loạt bài báo của Người đã đề cập những vấn đề có tính nguyên tắc về Đảng, chính quyền nhân dân, về yêu cầu giáo dục, rèn luyện cán bộ, đảng viên, biểu dương những tấm gương tốt, những biểu hiện tích cực, phê phán những sai lầm, khuyết điểm của các cơ quan, tổ chức cũng như các cá nhân. Tác phẩm "Đạo đức cách mạng" đăng trên Tạp chí Học tập, số 12 năm 1958, có vị trí đặc biệt. Đây là một bài viết có tính tổng kết lý luận, trình bày các khía cạnh nội dung, biểu hiện của vấn đề đạo đức cách mạng một cách có hệ thống.

Chủ đề đấu tranh chống Mỹ cứu nước được Chủ tịch Hồ Chí Minh thể hiện chủ yếu bằng thể loại tiểu phẩm như: "Một tin tức lạ"; "Trong trần ai, ai cũng ghét ai"; "Đạo đức Mỹ"; "Đốp! đốp! Hòa Bình kiểu Mỹ tức là binh hỏa"; "Quân Mỹ nhăn răng cười"; "Tin mừng cho lính Mỹ"; "Đại bại tướng vét mỡ lợn cút về nước mẹ Hoa Kỳ"... được đăng trên báo Nhân dân. Các tiểu phẩm báo chí của Hồ Chí Minh bám sát từng bước đi, từng thất bại của đế quốc Mỹ trên con đường tăm tối chống phá các lực lượng cách mạng dân chủ và chủ nghĩa xã hội. Ngòi bút sắc sảo, góc nhìn tinh tường của Người luôn phát hiện được những sự kiện, hiện tượng thể hiện đúng bản chất, dã tâm của kẻ thù để ra đòn với tiếng cười châm biếm, tố cáo, vạch mặt chúng trong các tác phẩm như: "Làm thế nào cho lạc thêm vui"; "Lễ cưới"...

Bài báo cuối cùng của Chủ tịch Hồ Chí Minh ký tên T.L đăng trên báo Nhân dân ngày 01/6/1969 với nhan đề: "Nâng cao trách nhiệm chăm sóc và giáo dục thiếu niên, nhi đồng". Người đánh giá cao sự phấn đấu trong học tập, lao động và tham gia chiến đấu của thiếu niên, nhi đồng, đồng thời dành cho thế hệ trẻ của đất nước những tình cảm sâu sắc, thái độ trách nhiệm cao.

Với những tác phẩm báo chí bất hủ và những đóng góp to lớn, Chủ tịch Hồ Chí Minh chính là người thầy mẫu mực của nền báo chí cách mạng Việt Nam. Di sản báo chí phong phú của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã giúp cho toàn Đảng, toàn dân, toàn quân và những người làm báo vận dụng, xây dựng nền báo chí cách mạng Việt Nam trở thành vũ khí chính trị tư tưởng sắc bén, góp phần hiệu quả trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam trên suốt chặng đường đi tới của dân tộc./.

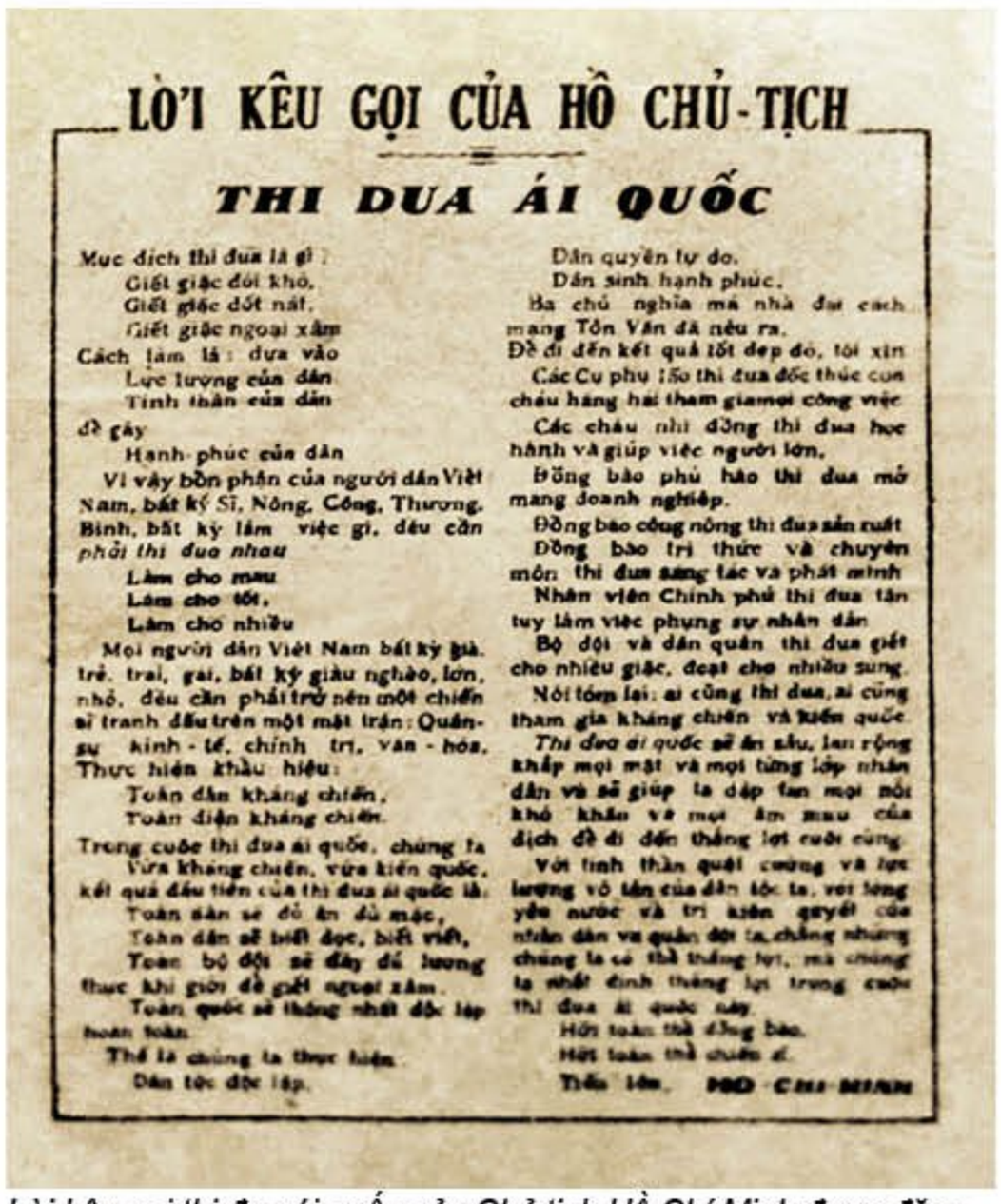
MINH THU
(Sưu tầm và tổng hợp)

75 NĂM THI ĐUA ÁI QUỐC THEO LỜI BÁC

BẢO MINH

Cách đây 75 năm, giữa lúc cuộc kháng chiến chống Thực dân Pháp đang ở vào giai đoạn cam go, khốc liệt, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã ra Lời kêu gọi thi đua ái quốc, kêu gọi toàn dân tích cực thi đua diệt giặc đói, giặc dốt, diệt giặc ngoại xâm, để công cuộc kháng chiến, kiến quốc giành thắng lợi... Từ đó đến nay, lời hiệu triệu của Người vẫn còn đó đầy tính hiện thực, luôn thúc giục lòng yêu nước, tinh thần thi đua ái quốc của mỗi người dân Việt Nam. Lời kêu gọi thi đua ái quốc của Người đã trở thành nền tảng, động lực để toàn Đảng, toàn dân, toàn quân tích cực đoàn kết, phấn đấu vượt qua mọi khó khăn, gian khổ để làm nên những thắng lợi vĩ đại trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc cũng như xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Sau Cách mạng tháng Tám năm 1945, Thực dân Pháp âm mưu dùng vũ lực hòng đặt lại ách thống trị trên đất nước ta một lần nữa. Trước vận mệnh đất nước đang ở tình thế "ngàn cân treo sợi tóc" vì giặc đói, giặc dốt, giặc ngoại xâm hoành hành khắp nơi, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nhận thức rõ việc động viên sức mạnh của toàn thể dân tộc Việt Nam là điều rất cần thiết để thực hiện nhiệm vụ cấp bách của cách mạng: xây dựng và bảo vệ chính quyền cách mạng, chống Thực dân Pháp xâm lược, bài trừ nội phản, cải thiện đời sống nhân dân. Theo sáng kiến của Người, ngày 27/3/1948, Ban Chấp hành Trung ương Đảng ra Chỉ thị về việc đẩy mạnh phong trào thi đua ái quốc để động viên mọi lực lượng phục vụ công cuộc kháng chiến và kiến quốc. Chỉ thị nêu rõ "*mục đích thi đua ái quốc là làm sao cho kháng chiến mau thắng lợi, kiến quốc mau thành công*". Để triển khai một cách sâu rộng Chỉ thị của Trung ương Đảng về phong trào thi đua ái quốc và chuẩn bị Ngày Toàn quốc kháng chiến, ngày 11/6/1948, Chủ tịch Hồ Chí Minh ra Lời kêu gọi thi đua ái quốc, chính thức phát động cuộc vận động thi đua ái quốc. Từ đây, phong trào thi đua ái quốc, còn được gọi là phong trào thi đua yêu nước, do Chủ tịch Hồ Chí Minh khởi xướng, phát động, tổ chức thực hiện, gắn liền với lịch sử và mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam.

LỜI KÊU GỌI CỦA HỒ CHỦ-TỊCH

THI ĐUA ÁI QUỐC

Mục đích thi đua là gì?
Giết giặc đói khổ,
Giết giặc dốt nát,
Giết giặc ngoại xâm
Cách làm là: đưa vào
Lực lượng của dân
Tinh thần của dân
để gây
Hạnh-phúc của dân

Vì vậy bổn phận của người dân Việt Nam, bất kỳ Sĩ, Nông, Công, Thương, Binh, bất kỳ làm việc gì, đều cần phải thi đua nhau
Làm cho mau
Làm cho tốt,
Làm cho nhiều

Mọi người dân Việt Nam bất kỳ già, trẻ, trai, gái, bất kỳ giàu nghèo, lớn, nhỏ, đều cần phải trở nên một chiến sĩ tranh đấu trên một mặt trận: Quân-sự kinh-tế, chính trị, Văn-hóa.
Thực hiện khẩu hiệu:
Toàn dân kháng chiến,
Toàn diện kháng chiến.

Trong cuộc thi đua ái quốc, chúng ta
Vừa kháng chiến, vừa kiến quốc,
kết quả đầu tiên của thi đua ái quốc là:
Toàn dân sẽ đủ ăn đủ mặc,
Toàn dân sẽ biết đọc, biết viết,
Toàn bộ đội sẽ đầy đủ lương thực khí giới để giết ngoại xâm.
Toàn quốc sẽ thống nhất độc lập hoàn toàn.
Thế là chúng ta thực hiện
Dân tộc độc lập.
Dân quyền tự do.
Dân sinh hạnh phúc.

Ba chủ nghĩa mà nhà đại cách mạng Tôn Văn đã nêu ra.
Để đi đến kết quả tốt đẹp đó, tôi xin
Các Cụ phụ lão thi đua đốc thúc con cháu hăng hái tham gia mọi công việc
Các cháu nhi đồng thi đua học hành và giúp việc người lớn.
Đồng bào phú hào thi đua mở mang doanh nghiệp.
Đồng bào công nông thi đua sản xuất
Đồng bào trí thức và chuyên môn thi đua sáng tác và phát minh
Nhân viên Chính phủ thi đua tận tuy làm việc phụng sự nhân dân
Bộ đội và dân quân thi đua giết cho nhiều giặc, đoạt cho nhiều súng.
Nói tóm lại: ai cũng thi đua, ai cũng tham gia kháng chiến và kiến quốc.
Thi đua ái quốc sẽ ăn sâu, lan rộng khắp mọi mặt và mọi từng lớp nhân dân và sẽ giúp ta dập tan mọi nỗi khó khăn và mọi âm mưu của địch để đi đến thắng lợi cuối cùng.
Với tinh thần quật cường và lực lượng vô tận của dân tộc ta, với lòng yêu nước và trí kiên quyết của nhân dân và quân đội ta, chẳng những chúng ta có thể thắng lợi, mà chúng ta nhất định thắng lợi trong cuộc thi đua ái quốc này.
Hỡi toàn thể đồng bào.
Hỡi toàn thể chiến sĩ.
Thắng lợi muôn năm. HỒ CHÍ MINH

Lời kêu gọi thi đua ái quốc của Chủ tịch Hồ Chí Minh được đăng trên Báo Cứu quốc số 968, ngày 24/6/1948.

Ảnh: Tư liệu.

Thực hiện Lời kêu gọi thi đua ái quốc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, quân và dân ta đã sôi nổi thi đua thực hiện nhiều cuộc vận động, nhiều phong trào thi đua quan trọng, thiết thực và đem lại những kết quả to lớn. Đó là các phong trào thi đua như: "Diệt giặc đói, diệt giặc dốt, diệt giặc ngoại xâm", "Đại phong", "Duyên hải", "Ba nhất", "Dũng sỹ diệt Mỹ", "Một tấc không đi, một ly không rời", "Ba sẵn sàng", "Ba đảm đang", "Vững tay cày, chắc tay súng", "Dạy tốt, học tốt", "Mỗi người làm việc bằng hai vì miền Nam ruột thịt"; sau đó là các phong trào "Năng suất, chất lượng, hiệu quả", "Phụ nữ giúp nhau làm kinh tế", "Xóa đói, giảm nghèo", "Thanh niên tình nguyện", "Tuổi trẻ sáng tạo", "Toàn dân xây dựng đời sống văn hóa", "Thanh niên lập nghiệp", "Đền ơn đáp nghĩa", "Thi đua quyết thắng", "Vì Hoàng Sa, Trường Sa thân yêu", "Cả nước chung sức xây dựng nông thôn mới"... Điều đáng nói là các phong trào thi đua đó đã được tổ chức,

phát động, chỉ đạo và triển khai thành những phong trào sâu rộng, sôi nổi, liên tục, có sức lan tỏa lớn, lay động lòng người. Các phong trào thi đua yêu nước đó đã thực sự động viên, cổ vũ, khích lệ toàn dân và toàn quân ta phát huy cao độ truyền thống yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội, phát huy chủ nghĩa anh hùng cách mạng Việt Nam trong công cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, bảo vệ Tổ quốc trước đây cũng như trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa hiện nay, góp phần to lớn vào thắng lợi của sự nghiệp cách mạng Việt Nam.

Ghi nhận truyền thống thi đua yêu nước qua các thời kỳ cách mạng, vận dụng và tiếp tục thực hiện tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về thi đua ái quốc, ngày 21/5/2004, Bộ Chính trị Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa IX đã ra Chỉ thị số 39-CT/TW về việc tiếp tục đổi mới, đẩy mạnh phong trào thi đua yêu nước, phát hiện, bồi dưỡng, tổng kết và nhân điển hình tiên tiến. Sau đó, ngày 04/3/2008, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 258/QĐ-TTg về việc lấy ngày 11/6 hàng năm là Ngày Thi đua yêu nước.

Thấm nhuần tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh về thi đua ái quốc, đồng hành cùng với đất nước suốt chiều dài 75 năm lịch sử, lực lượng Công an nhân dân (CAND) không ngừng ra sức rèn luyện, chiến đấu, thực hiện Lời kêu gọi thi đua ái quốc của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Trong những năm kháng chiến chống Thực dân Pháp, phong trào thi đua yêu nước trong lực lượng CAND luôn gắn liền với phong trào CAND học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy; đập tan âm mưu lật đổ chính quyền cách mạng non trẻ của kẻ thù, diệt ác, phá tề; đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu và hoạt động phá hoại của các tổ chức phản động, các cơ quan tình báo, gián điệp đế quốc; bảo vệ bí mật an toàn cơ quan đầu não, căn cứ địa kháng chiến và các chiến dịch quân sự trọng yếu. Cùng với đó, lực lượng CAND đã động viên, hướng dẫn quần chúng nhân dân với tinh thần thi đua yêu nước, tích cực tham gia phong trào "ba không" phù hợp với đặc điểm của từng vùng, miền chiến lược, "bảo mật phòng gian", "ngũ gia liên bảo", "thập gia liên bảo"...; phối hợp, hiệp đồng chặt chẽ với Quân đội nhân dân và các lực lượng cách mạng tổ chức tấn công các mục tiêu quân sự của địch, tham gia góp phần vào thắng lợi của các chiến dịch quân sự lớn, đỉnh cao là chiến dịch Điện Biên Phủ "lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu", kết thúc cuộc kháng chiến chống Thực dân Pháp, đưa miền Bắc tiến lên chủ nghĩa xã hội, làm hậu phương lớn cho miền Nam tiếp tục kháng chiến.

Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước đầy khó khăn, gian khổ, ở miền Bắc, hưởng ứng phong trào thi đua "Mỗi người làm việc bằng hai vì miền Nam ruột thịt", "Quyết tâm đánh thắng giặc Mỹ xâm lược", CAND đã quán triệt sâu sắc, cụ thể hóa thành phong trào thi đua "Vì an ninh Tổ quốc, vì hạnh phúc nhân dân, vì thống nhất đất nước" (1964); "Vì an ninh Tổ quốc, quyết thắng giặc Mỹ xâm lược" (1966); "Lập công bảo vệ an ninh Tổ quốc, bảo vệ công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội, bảo vệ sự nghiệp thống nhất đất nước" (1974)... Việc học tập, thực hiện Sáu điều Bác dạy và thực hiện các phong trào thi đua yêu nước là hình ảnh các chiến sỹ Cảnh sát Hình sự, Cảnh sát Phòng cháy, chữa cháy, Cảnh sát Khu vực, Cảnh sát Giao thông… quên mình trong lửa đạn của kẻ thù để cứu người, cứu tài sản, thể hiện rõ bản chất tốt đẹp "CAND vì nước quên thân, vì dân phục vụ". Ở miền Nam, lực lượng an ninh miền Nam đã cùng quân giải phóng và các lực lượng cách mạng đồng cam cộng khổ, bám đất bám dân tiến hành đấu tranh với địch trên cả ba vùng chiến lược, bảo vệ các tổ chức của Đảng, động viên nhân dân thành lập "Hội đồng bảo vệ an ninh xã, ấp", tham gia phong trào "bảo mật phòng gian", "bảo vệ trị an"... và phát triển chiến tranh nhân dân rộng khắp, liên tục tấn công làm thất bại nhiều kế hoạch chiến dịch như: "Tình báo đại chúng"; "Phượng hoàng"; "Thiên nga" của Mỹ - Ngụy... Việc học tập, thực hiện Sáu điều Bác dạy kết hợp với các phong trào thi đua yêu nước, phong trào bảo vệ an ninh Tổ quốc một lần nữa khẳng định quyết tâm của lực lượng CAND cùng với cả nước nêu cao tinh thần yêu nước trong đấu tranh giành độc lập.

Từ khi đất nước thống nhất đến nay, trong gần 40 năm thực hiện công cuộc đổi mới, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế, Bộ Công an đã duy trì và phát động phong trào thi đua "Vì an ninh Tổ quốc" gắn với phong trào "CAND học tập và thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy"; "CAND chấp hành nghiêm Điều lệnh; xây dựng nếp sống văn hóa vì nhân dân phục vụ"; "Xây dựng phong cách người CAND bản lĩnh, nhân văn, vì nhân dân phục vụ", phong trào thực hiện Chỉ thị số 05 của Bộ Chính trị khóa XII về "Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh" gắn với thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI, XII, XIII) về xây dựng, chỉnh đốn Đảng... với những hình thức, biện pháp phong phú, sáng tạo, phù hợp với đặc điểm, tính chất công tác, chiến đấu của từng lực lượng, đơn vị, địa phương; tạo ra bước phát triển sâu rộng, có sức lan tỏa mạnh mẽ, góp phần hết sức quan trọng vào sự thành công của công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. 75 năm quán triệt thực hiện Lời kêu gọi thi đua ái quốc và làm theo Sáu điều dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh, trải qua các giai đoạn cách mạng, cán bộ, chiến sỹ CAND luôn nêu cao ý thức tự giác, tinh thần trách nhiệm, chấp nhận hy sinh, gian khổ, vượt qua khó khăn, thử thách, ra sức thi đua, lập nhiều thành tích, chiến công, xây dựng đắp nên truyền thống CAND Việt Nam anh hùng, đóng góp xứng đáng vào sự nghiệp cách mạng vẻ vang của Đảng và dân tộc.■

XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG VĂN HÓA LÀNH MẠNH GÓP PHẦN NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC ĐÀO TẠO Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY

Trung tướng, PGS, TS LÊ QUANG BỐN
Bí thư Đảng ủy, Hiệu trưởng Trường Đại học PCCC

Văn hóa là toàn bộ những giá trị vật chất và tinh thần do con người sáng tạo ra bằng hoạt động thực tiễn trong quá trình lịch sử. Tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc năm 1946, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: "Văn hóa soi đường cho quốc dân đi". Luận điểm này đã trở thành nguyên tắc cơ bản, chiến lược, là sợi chỉ đỏ xuyên suốt quá trình phát triển văn hóa, con người Việt Nam trong công cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước cũng như trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa hiện nay.

Trường Đại học PCCC tổ chức Lễ Khai giảng năm học 2022 - 2023. *Ảnh: PV*

Trong tiến trình lãnh đạo đất nước, Đảng ta luôn quan tâm đến vấn đề văn hóa, xây dựng và phát triển văn hóa. Nghị quyết Trung ương 5 Khóa VIII về xây dựng và phát triển văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc đã xác định: "Văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, vừa là mục tiêu vừa là động lực thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội". Trên tinh thần đó, Nghị quyết Trung ương 9 Khóa XI về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước đề ra mục tiêu: "Văn hóa thực sự trở thành nền tảng tinh thần vững chắc của xã hội, là sức mạnh nội sinh quan trọng bảo đảm sự phát triển bền vững và bảo vệ vững chắc Tổ quốc vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh"; "Phát triển văn hóa vì sự hoàn thiện nhân cách con người và xây dựng con người để phát triển văn hóa. Trong xây dựng văn hóa, trọng tâm là chăm lo xây dựng con người, có nhân cách, lối sống tốt đẹp, với các đặc tính cơ bản: yêu nước, nhân ái, nghĩa tình, trung thực, đoàn kết, cần cù, sáng tạo".

Về mặt khái niệm, môi trường văn hóa là tổng hòa các loại điều kiện văn hóa tinh thần tồn tại xung quanh con người và tác động tới hoạt động của con người. Yếu tố chủ yếu tạo thành môi trường văn hóa là giáo dục, khoa học, kinh tế, văn nghệ, đạo đức, tôn giáo, triết học, tâm lý dân tộc và tập tục truyền thống. Vì vậy, xây dựng môi trường văn hóa chính là những tác động của con người nhằm xây dựng, cải tạo, nâng cao các điều kiện văn hóa tinh thần.

Là lực lượng nòng cốt bảo vệ Đảng, Nhà nước và Nhân dân, trải qua gần 78 năm xây dựng, chiến đấu và trưởng thành, lực lượng Công an nhân dân xây dựng một môi trường văn hóa với nét đặc trưng riêng có dựa trên nền tảng văn hóa của dân tộc dưới ánh sáng Chủ nghĩa Mác - Lê nin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Điều đó đã được khắc họa một cách biện chứng nhất, đầy đủ nhất, sâu sắc nhất trong 6 điều Bác Hồ dạy Công an nhân dân. Dưới ánh sáng tư tưởng Hồ Chí Minh và quan điểm, chủ trương chỉ đạo của Đảng, lực lượng Công an nhân dân đã đúc kết, ban hành và khắc ghi 5 Lời thề danh dự, 10 Điều kỷ luật, Điều lệnh Công an nhân dân, 11 Điều cấm cán bộ, chiến sỹ Công an nhân dân và các Quy tắc ứng xử của Công an nhân dân (được quy định tại Thông tư số 27/2017/TT-BCA ngày 22/8/2017)…. Nhiều năm qua, lực lượng đã và đang đẩy mạnh thực hiện Cuộc vận động "Xây dựng phong cách người Công an nhân dân bản lĩnh, nhân văn, vì nhân dân phục vụ", thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII) về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến" và "tự chuyển hóa" trong nội bộ.

Đối với nhà trường CAND nói chung, Trường Đại học PCCC nói riêng, việc xây dựng môi trường văn hóa góp phần nâng cao chất lượng công tác giáo dục đào tạo là một vấn đề rất quan trọng, được đặc biệt quan tâm. Với nhiều biện pháp, cách làm sáng tạo, nội dung phong phú, đa dạng, những năm qua, Trường Đại học PCCC đã xây dựng một môi trường văn hóa giáo dục mang đậm nét đặc trưng của một ngôi trường kỹ thuật nhưng giàu tính nhân văn. Điều đó được thể hiện cụ thể trên một số điểm sau:

Nét văn hóa nổi bật, xuyên suốt quá trình xây dựng và phát triển của nhà trường là văn hóa chính trị "bản lĩnh", "đoàn kết", "tuyệt đối trung thành". Nhà trường luôn làm tốt công tác giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, giảng viên và các thế hệ học viên gìn giữ ngọn lửa truyền thống cách mạng, tuyệt đối trung thành với Đảng, Nhà nước, Tổ quốc và Nhân dân. Trong bất cứ hoàn cảnh nào, cán bộ, đảng viên trong nhà trường luôn giữ vững bản lĩnh chính trị, đoàn kết đồng lòng, vượt qua mọi khó khăn, gian khổ, thử thách, đem hết sức lực, trí tuệ và cả tính mạng để hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao.

Một trong những biện pháp hàng đầu được Đảng ủy, Ban Giám hiệu nhà trường triển khai thực hiện là tăng cường công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức cho cán bộ, giảng viên, học viên về Chủ nghĩa Mác – Lê nin, tư tưởng Hồ Chí Minh và chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách và luật pháp của nhà nước, truyền thống cách mạng của Đảng, của dân tộc và của lực lượng thông qua các buổi sinh hoạt, hội nghị, chào cờ, giao ban… Thông qua các đợt sinh hoạt đầu khóa đối với các lớp học viên.

Thường xuyên mời báo cáo viên báo cáo, nói chuyện chuyên đề về "Tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh"; về tình hình thời sự, chính trị trong nước, khu vực và quốc tế, qua đó củng cố bồi đắp niềm tin của cán bộ, đảng viên, học viên và đường lối lãnh đạo đúng đắn của Đảng, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Trên cơ sở đó, cấp ủy, lãnh đạo các đơn vị trực thuộc đã đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục cán bộ, giảng viên, học viên về việc thực hiện Cuộc vận động "Xây dựng phong cách người Công an nhân dân bản lĩnh, nhân văn, vì nhân dân phục vụ" của lực lượng Công an nhân dân nói chung và của nhà trường nói riêng. Chủ động phê phán đấu tranh, phản bác có hiệu quả đối với các quan điểm sai trái, luận điệu xuyên tạc của các thế lực thù địch, phản động chống phá Đảng, Nhà nước và khối đại đoàn kết toàn dân. Thường xuyên quán triệt, kiểm tra, đôn đốc nhắc nhở cán bộ, chiến sỹ nhà trường chấp hành nghiêm quy định, Chỉ thị của Bộ Công an về sử dụng và đưa các thông tin trên mạng xã hội cũng như trong quan hệ, tiếp xúc với nhân dân.

Thứ hai, nhà trường đã xây dựng nét văn hóa mang đậm đặc tính của lực lượng Công an nhân dân nói chung và lực lượng Cảnh sát PCCCC&CNCH nói riêng, đó là môi trường làm việc "kỷ luật, kỷ cương, nghiêm túc, chất lượng, hiệu quả"; tinh thần sẵn sàng nhận nhiệm vụ trong bất kỳ tình huống nào. Trên cơ sở các chủ trương, nghị quyết, kế hoạch của Trung ương, của Đảng ủy Công an Trung ương, lãnh đạo Bộ Công an, nhà trường đã triển khai thực hiện nghiêm túc, đạt hiệu quả cao nhất. Đặc biệt, việc triển khai thực hiện Nghị quyết 12 của Bộ Chính trị; Kế hoạch số 118 của Đảng ủy Công an Trung ương về "Đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại" đã được tổ chức phổ biến quán triệt và xây dựng kế hoạch triển khai thực hiện nghiêm túc. Các hoạt động trong nhà trường được duy trì thực hiện theo chương trình kế hoạch đảm bảo khoa học, nghiêm túc, chất lượng. Việc chấp hành kỷ luật lao động, giờ giấc làm việc, tư thế, tác phong, chấp hành Điều lệnh Công an nhân dân được duy trì thường xuyên, nề nếp. Điều đó được thể hiện qua phong cách làm việc "khoa học", "tận tụy", "tận tâm", "liêm khiết" được thực hiện thông qua các khẩu hiệu hành động như "Làm hết việc, không hết giờ", "Trên làm gương mẫu mực, dưới tích cực làm theo"; xây dựng "Đơn vị văn hóa, gương mẫu, chấp hành nghiêm điều lệnh Công an nhân dân". Cán bộ, đảng viên, học viên luôn nêu cao ý thức tổ chức kỷ luật, chấp hành điều lệnh, giờ giấc làm việc, tuân thủ chế độ trực chỉ huy, trực ban, ứng trực; đề cao tính tập thể trong sinh hoạt; đảm bảo trật tự nội vụ nơi làm việc, nơi ăn, nghỉ, chỉnh trang đơn vị khang trang, xanh - sạch - đẹp nhằm tạo môi trường công tác văn hoá, văn minh, lịch sự. Đội ngũ cán bộ, giảng viên trong nhà trường đã thực sự là những tấm gương, là những người truyền lửa về tinh thần trách nhiệm, đức hy sinh, sẵn sàng vượt qua mọi khó khăn thử thách, nhận nhiệm vụ hiểm nguy trong mọi tình huống cho các thế hệ học viên. Hình ảnh các giảng viên Khoa Cứu nạn, cứu hộ lên đường nhận nhiệm vụ khắc phục hậu quả thảm họa động đất tại Thổ Nhĩ Kỳ vừa qua là một minh chứng cụ thể, tạo dấu ấn sâu sắc và hình ảnh đẹp về người giảng viên Trường Đại học PCCC.

Từ đó đã tạo động lực thúc đẩy hoàn thành xuất sắc các mặt công tác của nhà trường. Trong đó đáng chú ý là: chất lượng, hiệu quả công tác đào tạo ngày càng được nâng cao, bám sát thực tiễn. Tiếp tục duy trì mở rộng quy mô, đa dạng hóa các loại hình đào tạo và chuyên ngành đào tạo đáp ứng yêu cầu về phục vụ sự nghiệp phát triển kinh tế, xã hội của đất nước; phục vụ sự phát triển của lực lượng và nguồn nhân lực của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH. Công tác nghiên cứu khoa học được gắn kết chặt chẽ với công tác giảng dạy và thực tiễn công tác chiến đấu của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH. Đã tổ chức thành công nhiều cuộc hội thảo, thực hiện nhiều đề tài khoa học cấp Quốc gia, cấp Bộ với chủ đề về lĩnh vực PCCC&CNCH, đóng góp quan trọng cả về lý luận và thực tiễn, cung cấp những luận cứ khoa học có giá trị phục vụ công tác chiến đấu của các đơn vị, địa phương đồng thời góp phần hoàn thiện hệ thống lý luận về PCCC&CNCH trong toàn lực lượng.

Thứ ba, nhà trường đã xây dựng được một môi trường văn hóa giáo dục đào tạo thân thiện, dân chủ, cởi mở trên tinh thần "tương thân, tương ái", tạo sự gắn bó, đoàn kết giữa các thành viên trong nhà trường và trong cộng đồng. Đặc biệt, thấm nhuần lời Bác dạy: "Đối với đồng sự, phải thân ái giúp đỡ", "Đối với nhân dân phải kính trọng, lễ phép". Trên cơ sở thực hiện Thông tư số 27/2017/TT-BCA ngày 22/8/2017 Quy định về quy tắc ứng xử của Công an nhân dân, bao gồm: quy tắc ứng xử chung; ứng xử trong nội bộ; ứng xử với nhân dân; ứng xử với người vi phạm pháp luật; ứng xử với tổ chức, cá nhân nước ngoài; ứng xử trong gia đình; ứng xử nơi cư trú; ứng xử nơi công cộng; ứng xử với môi trường tự nhiên; ứng xử, giao tiếp qua điện thoại và phương tiện điện tử khác; sử

dụng phương tiện, thiết bị công tác. Trường Đại học PCCC đã cụ thể hóa các chuẩn mực trong giao tiếp, ứng xử như: giữa thầy và trò, giữa lãnh đạo với cán bộ, giữa cán bộ với giảng viên, giữa các học viên. Các hành vi ứng xử đã tạo thành nét đẹp văn hóa trong nhà trường, gắn kết giữa các thành viên, góp phần phát huy tinh thần sáng tạo, tự tin, trách nhiệm trong công việc của cán bộ, giảng viên, học viên.

Đặc biệt, trong nhiều năm qua, Trường Đại học PCCC luôn là điểm sáng về các hoạt động xã hội từ thiện, thiện nguyện, thu hút sự tham gia của đông đảo cán bộ, giảng viên, học viên như: tổ chức các chương trình thiện nguyện "Áo ấm mùa Đông - Tết yêu thương" tại vùng sâu, vùng xa, đồng bào thiểu số gặp nhiều khó khăn...; tổ chức chương trình "Mang âm nhạc đến bệnh viện", "Nồi cháo tình thương"; hiến máu nhân đạo, xung kích đi đầu trong tham gia phòng chống dịch COVID-19… Bên cạnh đó, việc chăm lo đời sống vật chất, tinh thần, thường xuyên thăm hỏi các bậc cán bộ lão thành là lãnh đạo nhà trường qua các thời kỳ, cán bộ, giáo viên, học viên có hoàn cảnh khó khăn, mắc bệnh hiểm nghèo đã được Đảng ủy, Ban Giám hiệu đặc biệt quan tâm. Từ đó đã lan tỏa văn hóa yêu thương con người, yêu thương đồng chí đồng đội, đậm nét nhân văn trong nhà trường cũng như trong cộng đồng, được đánh giá cao.

Thứ tư, cùng với việc xây dựng hệ thống thư viện, tủ sách bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, tủ sách pháp luật...; nhà trường đã thành lập duy trì các Câu Lạc bộ nhằm tạo sân chơi lành mạnh cho cán bộ, giảng viên và học viên như: Câu Lạc bộ Văn hóa văn nghệ; Đội Văn nghệ xung kích; Câu Lạc bộ Ghi-ta; Câu Lạc bộ Bóng bàn, Cầu lông; Câu Lạc bộ Dân vũ, Yoga; Câu Lạc bộ Bắn súng... với các thiết chế hiện đại, sân tập, nhà thi đấu, hội trường khang trang. Đây là những mô hình thu hút đông đảo cán bộ, giảng viên, học viên tham gia với tinh thần hứng khởi, tạo không khí vui tươi, lành mạnh trong nhà trường. Bên cạnh đó, nhà trường thường xuyên tổ chức các hoạt động giao lưu, hội diễn, hội thao, các cuộc thi Olympic, Rung chuông vàng... mời các đoàn nghệ thuật trong và ngoài lực lượng biểu diễn tạo nên đời sống tinh thần phong phú trong nhà trường, đặc biệt là đối với các học viên. Nhà trường đã cải tạo, nâng cấp Phòng Truyền thống với diện tích trưng bày 500m² với những hình ảnh, hiện vật đa dạng, phong phú nhằm giáo dục truyền thống cho cán bộ, giảng viên và học viên. Đã phối hợp với các cơ quan, thông tấn, báo chí trong và ngoài CAND xây dựng các phim tài liệu, phim truyền thống, phóng sự truyền hình... nhằm động viên, khích lệ tinh thần của cán bộ, giảng viên, học viên, qua đó giáo dục về tinh thần tự lực, tự cường, niềm tin, niềm tự hào về nhà trường. Tổ chức nhiều cuộc thi viết, vẽ, tranh ảnh phản ánh về truyền thống, về cuộc chiến đấu đầy cam go thử thách của lực lượng, gương người tốt, việc tốt... có ý nghĩa giáo dục sâu sắc, góp phần nâng tầm đời sống văn hóa trong bối cảnh tình hình mới.

Trong thời gian tới, để tiếp tục đẩy mạnh xây dựng môi trường văn hóa trong nhà trường, góp phần nâng cao chất lượng công tác giáo dục, đào tạo, Trường Đại học PCCC tập trung thực hiện một số công tác sau:

Một là, thường xuyên làm tốt công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, bản lĩnh chính trị, tuyệt đối trung thành với chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, tin tưởng sự lãnh đạo của Đảng, trung thành với Đảng và Nhân dân. Triển khai thực hiện nghiêm túc các chỉ thị, nghị quyết, các quy định của Trung ương, của Bộ Công an về công tác xây dựng Đảng, xây dựng lực lượng Công an nhân dân thường xuyên, rà soát, sửa đổi bổ sung các quy chế, quy trình làm việc, chế độ thông tin, báo cáo, công tác nắm tình hình tư tưởng, quản lý cán bộ...nhằm siết chặt kỷ luật, kỷ cương, tạo một môi trường làm việc nghiêm túc của lực lượng vũ trang cách mạng thật sự trong sạch, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại.

Hai là, tiếp tục coi trọng, đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức cách mạng, ý thức trách nhiệm vì nhân dân phục vụ cho cán bộ, giảng viên, học viên, tiếp tục thực hiện Cuộc vận động "Xây dựng phong cách người Công an nhân dân bản lĩnh, nhân văn, vì nhân dân phục vụ", coi đây là một trong những nhiệm vụ trọng tâm, xuyên suốt để tạo động lực, sức bật mới góp phần thực hiện thành công mục tiêu xây dựng lực lượng Công an nhân dân đến năm 2030 "cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại". Tiếp tục đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI, Khóa XII) "Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay".

Ba là, tiếp tục thực hiện nghiêm chỉnh và thường xuyên các quy tắc ứng xử, đưa văn hóa ứng xử của Công an nhân dân đi vào nề nếp, trở thành nét đẹp của Trường Đại học PCCC. Cấp ủy, lãnh đạo đề cao tính tiên phong, gương mẫu trong văn hóa ứng xử của người lãnh đạo, cán bộ, đảng viên trong nhà trường; tập trung xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh tại mỗi đơn vị, mỗi lớp học theo các tiêu chí văn hóa, bộ quy tắc ứng xử và đơn vị văn hóa kiểu mẫu để mỗi đơn vị thực sự là nơi bồi dưỡng nhân cách, trau dồi phẩm chất đạo đức, lối sống và văn hóa ứng xử của cán bộ, giảng viên, học viên, đi đôi với việc tiếp tục siết chặt kỷ luật, kỷ cương, điều lệnh Công an nhân dân. Tiếp tục thực hiện có hiệu quả các nội dung nhằm xây dựng "Đơn vị văn hóa, kiểu mẫu về điều lệnh Công an nhân dân", gắn với xây dựng người chiến sỹ "Văn hóa - Kỷ cương - Trách nhiệm". Đổi mới nội dung, hình thức giáo dục, bồi dưỡng nâng cao nhận thức về văn hóa ứng xử, kỹ năng giao tiếp cho cán bộ, giảng viên, học viên; lồng ghép vào các hoạt động của đơn vị, giáo dục truyền thống, như: tổ chức các hoạt động giao lưu, tham quan, về nguồn, báo công, gặp gỡ các nhân chứng lịch sử; tổ chức các buổi tọa đàm, trao đổi, các cuộc thi tìm hiểu, sân khấu hóa, viết báo cáo chuyên về văn hóa ứng xử, hình tượng người chiến sỹ Công an…

Bốn là, tăng cường đầu tư, đẩy mạnh hoạt động văn hóa, văn nghệ quần chúng trong nhà trường. Tiếp tục nâng cao chất lượng hoạt động của các Câu Lạc bộ Văn hóa văn nghệ, Thể dục thể thao; thường xuyên tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ; chú trọng hiệu quả, tạo sức lan tỏa, tác động sâu rộng trong các thế hệ học viên. Đáp ứng tốt nhu cầu thụ hưởng văn học, nghệ thuật của cán bộ, giảng viên, học viên. Trong điều kiện khoa học, kỹ thuật phát triển, thông tin bùng nổ như hiện nay, cần nâng cao "sức đề kháng" và "khả năng miễn dịch" cho cán bộ, giảng viên, học viên trước các yếu tố phản văn hóa, thông tin xấu, độc, nhất là trên các trang mạng xã hội, internet. Thường xuyên tổ chức các hoạt động văn hóa, thể thao, tạo sân chơi lành mạnh cho cán bộ, chiến sỹ, ngăn ngừa các sản phẩm độc hại xâm nhập.■

ĐẠI TÁ, PGS, TS HOÀNG NGỌC HẢI:

"NỖ LỰC HOÀN THÀNH TỐT MỌI NHIỆM VỤ ĐƯỢC GIAO LÀ THI ĐUA LÀM THEO LỜI BÁC"

HOÀNG VIỆT
(Thực hiện)

Vừa qua, trong hai ngày 27 – 28/4/2023, Đảng ủy Trường Đại học PCCC đã trang trọng tổ chức Hội thi Bí thư Chi bộ Giỏi trong Đảng bộ nhà trường. Hội thi đã thành công tốt đẹp với giải Nhất thuộc về đồng chí Đại tá, PGS, TS Hoàng Ngọc Hải – Bí thư Chi bộ Khoa Nghiệp vụ cơ bản. Đặc biệt, đây là lần thứ hai đồng chí Bí thư Hoàng Ngọc Hải giành giải Nhất tại hội thi này với kết quả gần như tuyệt đối cho ba vòng thi. Tạp chí PC&CC đã có cuộc trò chuyện với đồng chí Hoàng Ngọc Hải về những cảm xúc trong hội thi vừa qua và những giá trị ý nghĩa mà hội thi mang lại đối với bản thân đồng chí cũng như đối với công tác xây dựng Đảng nói chung.

PV: *Thưa đồng chí, đây là lần thứ 2 đồng chí đạt giải cao nhất tại Hội thi Bí thư Chi bộ Giỏi, cảm xúc của đồng chí như thế nào?*

Đồng chí Hoàng Ngọc Hải: Năm 2015, tôi đã tham gia Hội thi Bí thư Chi bộ Giỏi trong Đảng bộ Trường Đại học PCCC và vinh dự giành giải Nhất. Thời điểm đó, tôi mới được Chi bộ tin tưởng bầu giữ chức vụ Bí thư nên khi giành giải cao nhất trong hội thi, tôi rất vui mừng và tự hào. Giải thưởng đó là động lực rất lớn để tôi nỗ lực thực hiện tốt vai trò của người Bí thư Chi bộ trong quá trình lãnh đạo, chỉ đạo các mặt công tác của Chi bộ. Lần thứ hai tham gia Hội thi Bí thư Chi bộ Giỏi năm nay, tôi một lần nữa may mắn đạt giải cao nhất. Tôi cảm thấy rất hạnh phúc vì những cố gắng của bản thân trong quá trình thực hiện vai trò Bí thư Chi bộ tiếp tục được Đảng ủy, Ban Giám hiệu và đông đảo đảng viên ghi nhận. Bên cạnh đó, trong quá trình tham gia hội thi, tôi đã nhận được sự ủng hộ và hỗ trợ rất lớn từ tập thể Chi bộ Khoa Nghiệp vụ cơ bản, giải thưởng lần này là minh chứng cho sự đoàn kết, đồng lòng của Chi bộ Khoa Nghiệp vụ cơ bản. Vì vậy, đối với tôi, giải thưởng này có ý nghĩa quan trọng, đặt ra yêu cầu cá nhân tôi phải nâng cao vai trò, trách nhiệm của mình trong lãnh đạo, chỉ đạo các mặt công tác của Chi bộ, xây dựng Chi bộ Khoa Nghiệp vụ cơ bản trong sạch, vững mạnh, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao.

Đồng chí Hoàng Ngọc Hải thuyết trình tại Hội thi.

PV: *Hai lần đạt giải cao nhất tại cuộc thi này, đồng chí có thể "bật mí" một số "bí quyết" khi tham gia hội thi?*

Đồng chí Hoàng Ngọc Hải: Ngay từ khi nhận được Kế hoạch số 1537-KH/ĐU của Đảng ủy Trường Đại học PCCC về việc tổ chức Hội thi Bí thư Chi bộ Giỏi của Đảng bộ trường năm 2023, tôi đã nghiên cứu rất kỹ kế hoạch cũng như thể lệ hội thi và chuẩn bị những nội dung cần thiết để tham gia cuộc thi có hiệu quả. Đối với tôi, "bí quyết" của mọi thành công đều ở công tác chuẩn bị. Công tác chuẩn bị có tốt thì việc tổ chức thực hiện bất cứ hoạt động nào đều sẽ đạt hiệu quả cao. Để chuẩn bị cho hội thi, tôi đã tìm tòi, nghiên cứu, học tập nhiều văn bản, tài liệu có liên quan đến nghiệp vụ công tác đảng; phối hợp với đảng viên trong Chi bộ xây dựng kịch bản sân khấu hoá chi tiết; chuẩn bị đầy đủ các điều kiện cần thiết cho việc tham gia hội thi. Quá trình chuẩn bị, tôi luôn bám sát và thực hiện nghiêm túc các hướng dẫn của Ban Tổ chức hội thi, chủ động liên hệ Ban Tổ chức để được giải đáp và tháo gỡ những vấn đề còn khó khăn, vướng mắc.

PV: *Kỷ niệm đáng nhớ nhất của đồng chí khi tham gia hội thi năm nay là gì, thưa đồng chí?*

Đồng chí Hoàng Ngọc Hải: Trong quá trình tham gia hội thi, điều mà tôi cảm thấy đáng nhớ, đáng trân trọng nhất chính là sự ủng hộ, cổ vũ và hỗ trợ nhiệt tình của tập thể đảng viên Chi bộ Khoa nghiệp vụ cơ bản, của các đồng nghiệp và đông đảo các em học viên. Dù ở cương vị công tác nào thì khi tham gia một cuộc thi với vai trò thí sinh, tôi không tránh khỏi cảm giác hồi hộp, nhất là khi đứng trên sân khấu để thực hiện phần thi tự giới thiệu và phần thi thuyết trình. Tuy nhiên, khi nhìn xuống phía dưới hội trường, nhìn thấy sự hò reo, cổ vũ nhiệt tình của đồng nghiệp, tôi đã cảm thấy vững tâm hơn để hoàn thành tốt các phần thi này. Xúc động hơn nữa khi kết thúc hội thi, tôi nhận được rất nhiều lời chúc mừng, video, hình ảnh do bạn bè, đồng nghiệp, học viên ghi lại. Đối với tôi đó là sự thành công lớn nhất khi đã để lại nhiều ấn tượng sâu sắc trong lòng khán giả.

PV: *Trong các phần thi, đồng chí yêu thích phần thi nào nhất? Đồng chí đã giành tâm huyết cho phần thi này như thế nào?*

Đồng chí Hoàng Ngọc Hải: Tại Hội thi Bí thư Chi bộ Giỏi Đảng bộ Trường Đại học PCCC năm 2023, các thí sinh phải thực hiện nhiều phần thi khác nhau và phần thi nào cũng quan trọng đối với tôi. Trong đó, tôi tâm đắc nhất với phần thi Thuyết trình. Đối với tôi, đây là phần thi mà các đồng chí Bí thư Chi bộ có thể

trình bày quan điểm, định hướng và tầm nhìn của mình trong công tác xây dựng Chi bộ; thể hiện năng lực lãnh đạo, chỉ đạo các mặt công tác của Chi bộ. Vì vậy, tôi đã giành nhiều thời gian và tâm huyết cho phần thi này. Trên cơ sở nghiên cứu kỹ thể lệ và các chủ đề mà Ban Tổ chức đưa ra, tôi đã chọn nội dung "Nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác sinh hoạt Chi bộ tại Chi bộ Khoa Nghiệp vụ cơ bản" bởi đây là một trong những biện pháp quan trọng để tăng cường, củng cố xây dựng tổ chức cơ sở đảng và nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên trong giai đoạn hiện nay. Để xây dựng nội dung thuyết trình về chủ đề này, tôi đã nghiên cứu Điều lệ Đảng, các nghị quyết, kế hoạch, hướng dẫn của Đảng ủy các cấp về công tác sinh hoạt Chi bộ, liên hệ với tình hình thực tiễn của Chi bộ để rút ra những kết quả đạt được, chỉ ra những tồn tại, hạn chế và nguyên nhân, từ đó đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác sinh hoạt Chi bộ tại Chi bộ Khoa Nghiệp vụ cơ bản. Bên cạnh đó, để phần thi Thuyết trình được sinh động, hấp dẫn hơn, tôi cũng chú trọng đến việc ứng dụng công nghệ thông tin, bố trí các hình thức sân khấu hoá để minh hoạ cho nội dung thuyết trình. Nhờ vậy mà tôi đã đạt được kết quả cao trong phần thi này.

PV: *Đồng chí cảm nhận, đánh giá như thế nào về Hội thi Bí thư Chi bộ Giỏi năm nay?*

Đồng chí Hoàng Ngọc Hải: Hội thi Bí thư Chi bộ Giỏi trong Đảng bộ Trường Đại học PCCC năm 2023 có ý nghĩa rất quan trọng, thể hiện sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo sát sao của Đảng ủy, Ban Giám hiệu nhà trường đối với công tác phát triển đội ngũ đảng viên, đặc biệt là đội ngũ cấp uỷ Chi bộ; nhằm mục tiêu nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới. Hội thi được tổ chức phù hợp với mô hình các tổ chức cơ sở đảng trong Đảng bộ Trường Đại học PCCC. Ban Chỉ đạo, Ban Tổ chức Hội thi đã xây dựng kế hoạch, thể lệ cuộc thi rất chi tiết và hướng dẫn cụ thể cho các Chi bộ thực hiện. Trong quá trình tổ chức hội thi, các thí sinh cũng nhận được sự đồng hành, hỗ trợ nhiệt tình từ Văn phòng Đảng ủy để các thí sinh có thể đạt được hiệu quả cao nhất trong quá trình thi. Đặc biệt, tôi thấy là hội thi năm nay đã có sự đổi mới về hình thức thể hiện qua việc chú trọng đến ứng dụng công nghệ thông tin (sử dụng phần mềm Quizizz trong phần trả lời câu hỏi trắc nghiệm), sân khấu hoá các nội dung tự giới thiệu và thuyết trình...

Về các đội thi năm nay, các đồng chí Bí thư Chi bộ cơ sở trong Đảng bộ nhà trường đều đã tham gia Hội thi với tinh thần tích cực, cầu thị và có sự chuẩn bị chu đáo cả về nội dung và hình thức. Tôi rất ấn tượng với nhiều phần tự giới thiệu được sân khấu hoá rất sinh động, nhiều màu sắc và các bài thuyết trình sâu sắc và có tính ứng dụng thực tiễn cao của các thí sinh. Đối với tôi cũng như các đảng viên nhà trường, Hội thi thực sự đã thành công tốt đẹp và trở thành một đợt sinh hoạt chính trị bổ ích cho cán bộ, đảng viên trong toàn trường.

PV: *Sau khi hội thi kết thúc, đồng chí có thể chia sẻ một số dự định trong thời gian tới để xây dựng Chi bộ trong sạch vững mạnh và nâng cao chất lượng sinh hoạt Chi bộ?*

Đồng chí Hoàng Ngọc Hải: Trong thời gian tới, tôi cùng tập thể cấp ủy Chi bộ sẽ lãnh đạo, chỉ đạo Chi bộ Khoa Nghiệp vụ cơ bản tích cực, chủ động trong tham mưu với Đảng ủy, Ban Giám hiệu ban hành các chương trình, kế hoạch thiết thực, hiệu quả nhằm thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của đơn vị và xây dựng Chi bộ trong sạch, vững mạnh. Bên cạnh đó, sẽ tăng cường công tác giáo dục chính trị tư tưởng nhằm nâng cao nhận thức của đảng viên về vai trò của sinh hoạt Chi bộ nói riêng và xây dựng, củng cố tổ chức cơ sở đảng nói chung. Đặc biệt, sẽ xác định đúng nội dung và tích cực đổi mới hình thức sinh hoạt Chi bộ. Nội dung sinh hoạt Đảng trên cơ sở bám sát nhiệm vụ chính trị của Khoa, của nhà trường trong từng thời gian cụ thể; đề ra những nghị quyết và tổ chức thực hiện có hiệu quả đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước; nâng cao năng lực lãnh đạo của cấp ủy; giáo dục chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống cho cán bộ, đảng viên. Cải tiến hình thức sinh hoạt Chi bộ bằng cách nghiên cứu áp dụng các hình thức sinh hoạt chính trị, học tập, chuyên đề một cách linh hoạt.

Đồng chí Hoàng Ngọc Hải nhận giải Nhất tại hội thi.

Tôi và tập thể cấp ủy sẽ không ngừng học tập, rèn luyện về mọi mặt; phát huy vai trò, trách nhiệm nêu gương; chống các biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống theo tinh thần của Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII về xây dựng Đảng, nỗ lực hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao, thi đua làm theo lời Bác dạy. Đội ngũ cấp ủy Chi bộ sẽ cố gắng phấn đấu để trở thành những đảng viên tiêu biểu, có phẩm chất chính trị, trình độ, năng lực tổ chức thực tiễn; có đạo đức, lối sống lành mạnh, được đảng viên và quần chúng tín nhiệm; trau dồi nghiệp vụ công tác đảng, kinh nghiệm thực tiễn, thường xuyên cập nhật các thông tin, kiến thức mới phục vụ công tác lãnh đạo, chỉ đạo các mặt công tác của Chi bộ; tiếp tục thực hiện tốt công tác Đảng. Tôi tin rằng, trong thời gian tới, với sự quan tâm chỉ đạo sát sao của Đảng uỷ, Ban Giám hiệu nhà trường và sự cố gắng của tập thể, Chi bộ Khoa Nghiệp vụ cơ bản sẽ tiếp tục đoàn kết, phát huy tính tích cực, sáng tạo để hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao; xây dựng Chi bộ ngày càng trong sạch, vững mạnh.

PV: *Xin trân trọng cảm ơn đồng chí!*■

CHUYỆN VỀ HAI HỌC SINH XỨ TUYÊN VỚI ĐAM MÊ CHINH PHỤC KHOA HỌC QUỐC TẾ

HUY HOÀNG

Cùng là học sinh lớp chuyên Anh nhưng lại thích thú với những "món đồ" trong phòng thí nghiệm... để rồi một ngày họ đã tạo ra một chất liệu mới mang tính chất đột phá. Đó là Lê Thảo Uyên và Nguyễn Lê Việt Hoàng, lớp 11 Chuyên Anh, Trường THPT Chuyên Tuyên Quang với Dự án "Nghiên cứu tổng hợp vật liệu Polymer siêu hấp thụ dựa trên tinh bột sắn (Tapioca starch) và ứng dụng chế tạo chế phẩm Hydrogel chống cháy" vừa được Bộ Giáo dục và Đào tạo lựa chọn tham dự Hội thi Khoa học, kỹ thuật quốc tế năm 2023.

Đồng chí Nguyễn Văn Sơn - Chủ tịch UBND tỉnh Tuyên Quang tặng Bằng khen cho thầy giáo Hoàng Châu Thiện và 2 học sinh (Lê Thảo Uyên và Nguyễn Lê Việt Hoàng), lớp 11 Chuyên Anh, Trường THPT Chuyên Tuyên Quang.

Đôi bạn cùng chung chí hướng

Nói về lý do chọn đề tài thực hiện dự án trên, Lê Thảo Uyên kể lại: "Thời gian trước, mỗi khi bật ti vi lên hoặc xem báo, đài, hình ảnh những vụ cháy thương tâm đã ám ảnh em rất nhiều. Nhìn những người lính chữa cháy lao vào biển lửa cứu người, có những chiến sỹ đã hy sinh khi làm nhiệm vụ, em thấy thật cảm phục. Chính vì thế, em luôn suy nghĩ mình phải làm một điều gì đó thật ý nghĩa và ý tưởng tạo nên một vật liệu để dập tắt nhanh các đám cháy đã ấp ủ trong em. Như vậy thì sẽ giảm thiểu được thương vong, nhà nhà nếu được trang bị vật liệu này thì "giặc lửa" sẽ phải tránh xa..."

Lê Thảo Uyên và Nguyễn Lê Việt Hoàng, lớp 11 Chuyên Anh, Trường THPT Chuyên Tuyên Quang trao đổi tại phòng thí nghiệm của nhà trường.

Dự định của Uyên tạm gác lại với những bài học mới liên tiếp... Bỗng một ngày khi kể chuyện với một nhóm bạn, em đã gặp người cùng chung ý tưởng với mình đó là Nguyễn Lê Việt Hoàng cùng lớp 11 chuyên Anh. Lúc đó Uyên reo lên "đường xa đã có đồng đội rồi!". Quan trọng nhất, Uyên và Hoàng đã nhận được sự "truyền lửa" từ các thầy, cô giáo trong trường, đặc biệt là thầy giáo Hoàng Châu Thiện, dạy môn Hóa Học, người đã có kinh nghiệm và từng hướng dẫn nhiều học sinh đạt được các giải cao tại các cuộc thi khoa học, kỹ thuật. Nghe lời khuyên từ thầy giáo, Uyên và Hoàng đã chịu khó lên mạng tìm đọc những tài liệu nghiên cứu, bồi đắp thêm những kiến thức quý giá để triển khai đề tài rồi bắt tay vào thử nghiệm, thí nghiệm.... Niềm đam mê nghiên cứu, sáng tạo đã chiếm lấy khá nhiều thời gian khiến 2 bạn lúc nào cũng "đầu tắt mặt tối", đúng như nhiều người từng nói "thành quả nào cũng bắt đầu từ chông gai".

Từ ý tưởng ban đầu của 2 học sinh Lê Thảo Uyên và Nguyễn Lê Việt Hoàng đến khi mang đi thi cuộc thi Khoa học, kỹ thuật cấp tỉnh học sinh trung học năm học 2022 - 2023 cũng gần một năm trời. Quá trình "thai nghén" và thử nghiệm thực tế, hai em đã trải qua nhiều lần thất bại. Em Nguyễn Lê Việt Hoàng kể, có những lần 2 bạn tranh luận nảy lửa, nhiều lần làm thí nghiệm không được theo ý muốn dự án bị đổ bể, có những lúc bế tắc tưởng chừng như dự án sẽ bị bỏ dở.... Thế nhưng được các thầy cô trong trường, các bạn trong lớp động viên, chúng em lại bắt tay làm tiếp. Qua nhiều lần

thất bại chúng em tích lũy được kiến thức và thực tiễn để chỉnh sửa, bổ sung hoàn thiện dự án.

Ngày vật liệu được thử nghiệm thành công tại bãi thử của Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an tỉnh và được đánh giá cao, hiệu quả dập tắt đám cháy nhanh hơn cả mong đợi, nhóm học sinh và nhiều người chứng kiến đã rung rưng nước mắt xúc động vì hạnh phúc trước thành công của dự án.

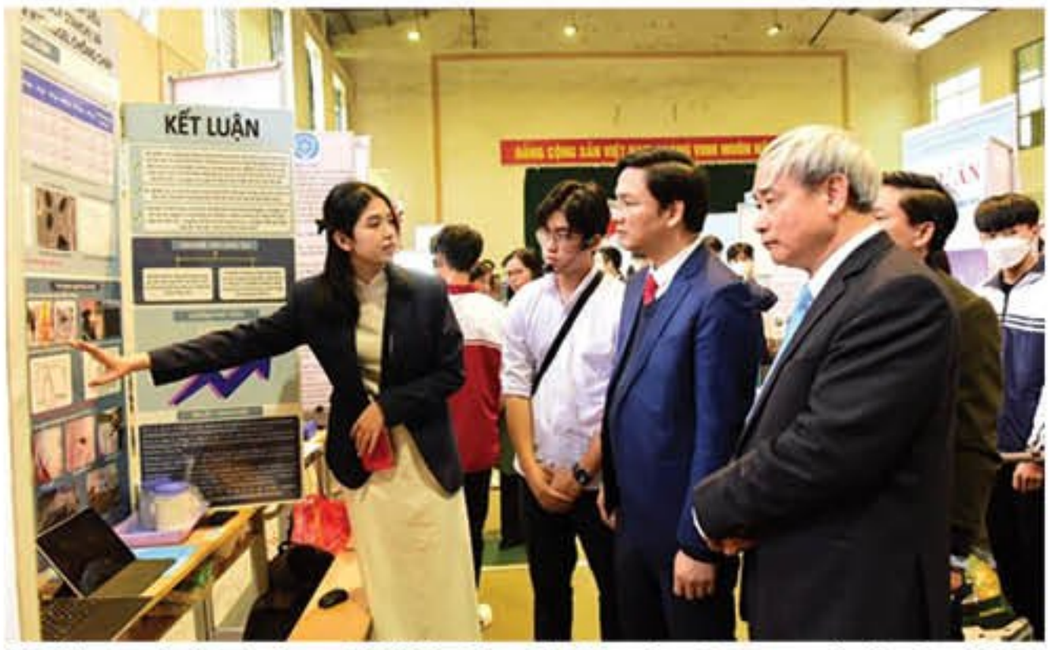
Với khả năng ứng dụng cao và sẽ mang lại những giá trị to lớn cho xã hội, Dự án "Nghiên cứu tổng hợp vật liệu Polymer siêu hấp thụ dựa trên tinh bột sắn (Tapioca starch) và ứng dụng chế tạo chế phẩm Hydrogel chống cháy" đã Xuất sắc đạt giải Nhất cuộc thi Khoa học, kỹ thuật cấp tỉnh học sinh Trung học và là 1 trong 7 dự án Xuất sắc được Bộ Giáo dục và Đào tạo chọn đi thi quốc tế. Đây cùng chính là lần đầu tiên tỉnh Tuyên Quang có dự án khoa học, kỹ thuật của học sinh tham dự Hội thi Khoa học, kỹ thuật quốc tế sau nhiều năm mong đợi.

Sáng tạo vươn tầm quốc tế

Theo thuyết minh Dự án "Nghiên cứu tổng hợp vật liệu Polymer siêu hấp thụ dựa trên tinh bột sắn (Tapioca starch) và ứng dụng chế tạo chế phẩm Hydrogel chống cháy" thì hỏa hoạn là một vấn đề nghiêm trọng gây nhiều thiệt hại hàng năm. Một trong những cách để giảm thiểu điều này là phát triển các loại vật liệu chống cháy hiệu quả, trong đó có Hydrogel chống cháy. Tuy nhiên, các thế hệ Hydrogel trước đây vẫn tồn tại những hạn chế nhất định. Trong dự án này, mục đích chính là tổng hợp vật liệu Polymer siêu hấp thụ nước từ tinh bột sắn (là hợp chất thiên nhiên) rồi từ đó chế tạo Hydrogel có khả năng chống cháy hiệu quả, thân thiện với môi trường. Nhóm nghiên cứu bắt đầu từ việc tổng hợp vật liệu Polymer siêu hấp thụ bằng phương pháp đồng trùng hợp ghép với các hợp chất hữu cơ khác, sau đó đánh giá các tính chất đặc trưng bằng các phép đo như: SEM, TGA, phổ FTIR và đánh giá độ hấp thụ bằng phương pháp túi trà. Từ đó chế tạo chế phẩm Hydrogel bằng phương pháp nhũ hóa dầu trong nước. Cuối cùng là thiết kế các thí nghiệm đánh giá khả năng bám dính trên các vật liệu khác nhau, khả năng ngăn và dập cháy của Hydrogel trong phòng thí nghiệm và ngoài hiện trường. Từ đó đã tổng hợp được vật liệu Polymer siêu hấp thụ có cấu trúc mạng lưới, bề mặt xốp nhiều vi mao quản phù hợp với khả năng hấp thụ nước và có độ ổn định nhiệt, chế phẩm Hydrogel chế tạo từ vật liệu cho thấy khả năng chống cháy hiệu quả.

Như vậy, vật liệu chống cháy trên là một vật liệu mới mang tính đột phá. Ưu điểm của vật liệu này là được cấu thành từ các nguyên liệu thân thiện như bột sắn vốn là sản phẩm nông nghiệp của nhiều vùng miền của nước ta cùng với các chất phụ gia, do vậy chi phí sản xuất sẽ tiết kiệm và thân thiện với môi trường. Chính vì sản phẩm được các nhà khoa học, chuyên gia từ Bộ Giáo dục và Đào tạo đánh giá rất cao và lựa chọn sản phẩm đi thi quốc tế với hy vọng dự án này sẽ mang lại những giá trị to lớn sau này.

Thầy giáo Hoàng Châu Thiện cho biết, ngay sau khi có kết quả cuộc thi và nhận được thông báo của Bộ Giáo dục và Đào tạo, thầy đã tiếp tiếp tục hướng dẫn, hỗ trợ học sinh hoàn thiện dự án và thực hiện theo yêu cầu từ Ban Tổ chức. Đây là một cuộc thi quốc tế nên Ban Tổ chức đòi hỏi rất khắt khe, minh bạch nếu thấy trong quá trình nộp hồ sơ và báo cáo không đảm bảo, không phải do học sinh thực hiện họ sẽ dừng ngay. Do vậy, nhiều lúc chỉ biết động viên, khích lệ các em dựa trên các kiến thức được thầy cô trang bị và tài liệu đã được nghiên cứu để hoàn thiện dự án một cách chu đáo nhất tham gia hội thi lần này…

Hai học sinh Trường THPT Chuyên Tuyên Quang có dự án Khoa học, kỹ thuật đi thi quốc tế từng tham dự và đoạt giải Nhất cuộc thi khoa học, kỹ thuật dành cho học sinh Trung học cấp tỉnh.

Ghi nhận, biểu dương những nỗ lực, của 2 học sinh và thầy giáo hướng dẫn thực hiện dự án, UBND đã tổ chức gặp mặt khen thưởng và quyết định hỗ trợ toàn bộ chi phí cho chuyến đi. Phát biểu tại buổi gặp mặt, đồng chí Nguyễn Văn Sơn - Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh chúc mừng và biểu dương các em Lê Thảo Uyên và Nguyễn Lê Việt Hoàng, lớp 11 chuyên Anh, Trường THPT Chuyên Tuyên Quang dưới sự hướng dẫn của thầy giáo Hoàng Châu Thiện đã có nhiều nỗ lực đạt được những thành tích quan trọng. Đây là vinh dự lớn đối với các em học sinh, gia đình, nhà trường và ngành Giáo dục tỉnh. Đây chính là sự mở màn tạo động lực cho các dự án khác của học sinh Tuyên Quang vươn tới những thành công ở "đấu trường" quốc tế. Đồng chí Chủ tịch UBND tỉnh cũng đã nêu gương những nhân tài từ quê hương Tuyên Quang đã thành đạt ở nhiều lĩnh vực khác nhau để "truyền lửa", động viên các em học sinh…

Tham gia Hội thi Khoa học, kỹ thuật quốc tế đã là một nỗ lực rất lớn của nhóm thực hiện đề tài. Kết quả trên đã khẳng định sự chuẩn bị kỹ càng, những nỗ lực trong nhiều năm của ngành Giáo dục tỉnh Tuyên Quang trong việc tổ chức các cuộc thi khoa học, kỹ thuật các cấp đã "chắp cánh" cho những ý tưởng sáng tạo, từ đó xuất hiện những ý tưởng mới, những dự án khoa học, kỹ thuật chất lượng, từng bước khẳng định chất lượng giáo dục và khả năng hội nhập của học sinh Tuyên Quang, nơi quê hương cách mạng trong tiến trình hội nhập và phát triển.■

PHỐI HỢP QUỐC TẾ TRONG CÔNG TÁC CỨU NẠN, CỨU HỘ KHI SẬP ĐỔ CÔNG TRÌNH DO ĐỘNG ĐẤT - BÀI HỌC THỰC TIỄN TỪ THÀNH PHỐ ADIYAMAN, THỔ NHĨ KỲ

Đại úy, ThS NGUYỄN ĐỨC DŨNG - Thiếu tá, ThS TRẦN VĂN HÂN
Khoa Cứu nạn, cứu hộ, Trường Đại học PCCC

Quá trình thực hiện nhiệm vụ, tìm kiếm, cứu nạn, cứu hộ (CNCH) và hỗ trợ nhân đạo tại Thổ Nhĩ Kỳ, lực lượng CNCH - Công an Việt Nam đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao. Từ hiện trường sập đổ tại Thành phố Adiyaman, Thổ Nhĩ Kỳ, chúng tôi đã rút ra nhiều bài học kinh nghiệm thực tiễn quý giá qua sự phối hợp quốc tế trong công tác CNCH.

Giảng viên Khoa Cứu nạn, cứu hộ - Trường Đại học PCCC tại hiện trường Thành phố Diyaman, Thổ Nhĩ Kỳ.
Ảnh: Đức Dũng

04 giờ 17 phút sáng ngày 06/02/2023 xảy ra hai trận động đất mạnh 7,8 và 7,5 độ richter kéo dài 75 giây kéo theo gần 7.500 dư chấn làm rung chuyển 10 tỉnh, thành phố thuộc phía Đông Nam của Thổ Nhĩ Kỳ gây ra thảm họa lớn nhất trong hơn 8 thập kỷ qua. Theo ông Mustafa Kurum Bộ trưởng Bộ Môi trường, đô thị hóa và biến đổi khí hậu Thổ Nhĩ Kỳ cho biết, tính đến ngày 28/02/2023, trận động đất đã làm sập đổ hoàn toàn hoặc một phần khoảng 582.000 căn hộ, 202.000 tòa nhà, làm 44.374 người thiệt mạng, khoảng 13,5 triệu người bị tác động đến nơi sinh sống và hàng triệu người cần viện trợ nhân đạo.

Việt Nam với vai trò là một thành viên có trách nhiệm của cộng đồng quốc tế, sẵn sàng chung tay giải quyết các vấn đề khó khăn, thách thức và duy trì môi trường hòa bình, ổn định vì hợp tác, phát triển ở khu vực và trên thế giới, ngày 09/02/2023 được sự đồng ý của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Công an đã cử Đoàn Công tác (Đoàn) gồm 24 đồng chí được tuyển chọn từ Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy, Cục Cảnh sát PCCC&CNCH, Công an Thành phố Hà Nội, Công an Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện nhiệm vụ, tìm kiếm, CNCH và hỗ trợ nhân đạo tại Thổ Nhĩ Kỳ. Đây là lần đầu tiên Bộ Công an cử cán bộ tham gia thực hiện nhiệm vụ tìm kiếm, CNCH và hỗ trợ nhân đạo khắc phục hậu quả thảm họa, thiên tai tại hiện trường ngoài lãnh thổ Việt Nam. Đoàn nhận nhiệm vụ và lên đường ngay sau khi Thủ tướng Chính phủ đồng ý cử các Đoàn CNCH của Việt Nam sang trợ giúp nhân dân Thổ Nhĩ Kỳ và xuất phát chỉ vài giờ sau khi nhận lệnh với 12,7 tấn phương tiện chuyên dụng và các nhu yếu phẩm cần thiết khác, điều này chứng tỏ tính chuyên nghiệp, tính kỷ luật và tính chiến đấu rất cao của lực lượng CNCH Việt Nam.

Hiện trường sập đổ tại số 66 đường Kemalpasa, Adiyaman, Thổ Nhĩ Kỳ.
Ảnh: Đức Dũng

Adiyaman cùng với Hatay và Kahramanmaras là ba tỉnh nằm trong tâm chấn bị ảnh hưởng nặng nề của trận động đất. Các công trình tại đây phần lớn đã sập đổ hoàn toàn hoặc sập đổ một phần, ngoài ra một số công trình bị xô nghiêng, xê dịch, mất ổn định và có nguy cơ sập đổ thứ cấp rất cao, đe dọa nghiêm trọng đến tính mạng, sức khỏe của người dân và các lực lượng tham gia công tác CNCH. Cùng với đó, việc thực hiện nhiệm vụ trong điều kiện nhiệt độ -7^0C, gió lớn cũng đặt ra rất nhiều khó khăn, thử thách đối với công tác CNCH nhất là vấn đề an toàn cho lực lượng, phương tiện tại hiện trường. Công tác chỉ huy, điều hành tại hiện trường luôn có sự thống nhất giữa các thành viên trong Đoàn cũng như giữa các đoàn công tác đến từ các quốc gia khác nhau, nhờ đó công tác CNCH kết thúc đảm bảo an toàn, hiệu quả.

Hiện trường tại đường 531, Adiyaman Merkez, nơi Đoàn phát hiện và giải cứu thành công 01 nam nạn nhân còn sống. Ảnh: Đức Dũng.

Hiện trường sập đổ công trình tại Thành phố Adiyaman có khối lượng cấu kiện xây dựng bị sập đổ, số lượng người bị nạn mắc kẹt, vùi lấp trong hiện trường đặc biệt lớn. Nhờ chủ động trong nắm bắt thông tin, tìm hiểu hiện trường cũng như việc chuẩn bị trang thiết bị, phương tiện chuyên dụng cho công tác CNCH sập đổ công trình của Đoàn trước khi lên đường thực hiện nhiệm vụ, cùng với đó là việc được trang bị và sử dụng thành thạo các thiết bị hỗ trợ tìm kiếm người bị nạn như thiết bị tìm kiếm bằng âm thanh, camera dò tìm chuyên dụng, thiết bị dò tìm bằng sóng radar và việc kết hợp giữa yếu tố lý luận, kinh nghiệm thực tiễn của các thành viên trong Đoàn từ đó giúp cho việc xác định chính xác vị trí, số lượng người bị nạn tại hiện trường của Đội CNCH - Công an Việt Nam tại hiện trường đạt kết quả cao, được chính quyền sở tại và các Đội CNCH quốc tế khác đánh giá cao. Ngoài ra, để giải phóng hiện trường một cách nhanh nhất nhằm tiếp cận vị trí người bị nạn cần phải huy động nhiều máy móc, thiết bị cơ giới hạng nặng như: máy xúc, cần cẩu để nâng, dỡ các khối bê tông lớn. Khi tiếp cận gần vị trí có người bị nạn cần phải tiến hành một cách thận trọng nhằm đảm bảo an toàn, toàn vẹn cho người bị nạn thì việc trang bị và sử dụng thành thạo các phương tiện như: máy cưa, cắt, đục phá bê tông, các thiết bị thủy lực mà Đoàn đem theo là hết sức cần thiết, góp phần nâng cao hiệu quả công tác CNCH. Quá trình thực hiện nhiệm vụ, Đoàn được ghi nhận, đánh giá cao về tính chuyên nghiệp, sự tâm huyết với công việc; chính vì lý do này nên Đoàn được phân công tìm kiếm cứu nạn ở những địa điểm khó khăn và có khả năng còn dấu hiệu của sự sống…. Đoàn đã triển khai nhiều biện pháp nghiệp vụ, áp dụng các chiến thuật linh hoạt, sử dụng các phương tiện CNCH, hoàn thành nhiệm vụ tại 3 địa điểm theo phân công của AFAD. Sau 07 ngày trực tiếp thực hiện nhiệm vụ tại hiện trường, Đoàn đã phối hợp giải cứu được 01 nam nạn nhân 17 tuổi còn sống bàn giao cho lực lượng y tế, tìm kiếm và đưa ra ngoài 14 thi thể người bị nạn, bàn giao cho chính quyền địa phương.

Bên cạnh đó, trong quá trình công tác, Đoàn đã trao tặng gần 2 tấn thiết bị y tế do Bộ Công an Việt Nam hỗ trợ Cơ quan Điều phối quốc gia AFAD và cho Sở Y tế Thành phố Adiyaman; thăm hỏi, tặng quà, động viên tinh thần người dân bị ảnh hưởng nặng nề bởi động đất, trong đó có một số gia đình người Việt; đồng thời hỗ trợ người dân và các lực lượng tại hiện trường trong chế tạo các vật dụng để sử dụng sinh hoạt trong điều kiện thiếu thốn như chế tạo bếp lửa dã chiến để sưởi ấm…

Quá trình tổ chức, thực hiện nhiệm vụ tìm kiếm, CNCH và hỗ trợ nhân đạo, khắc phục hậu quả thảm họa động đất tại Thổ Nhĩ Kỳ đã để lại nhiều bài học kinh nghiệm quý báu cho lực lượng thực hiện nhiệm vụ khi tổ chức CNCH phối hợp nhiều lực lượng của nhiều quốc gia khác nhau tại hiện trường sập đổ công trình quy mô lớn do động đất.

Một là, chủ động mọi mặt trong công tác CNCH. Đối với hiện trường sập đổ quy mô lớn do động đất, công tác CNCH diễn ra trong thời gian dài cũng như phải huy động nhiều lực lượng, phương tiện từ các ban, ngành, địa phương, quốc gia khác nhau. Để nhiệm vụ CNCH được thực hiện nhanh chóng và hiệu quả, mỗi đơn vị được điều động cần phải chủ động cả về phương tiện chuyên dụng và các điều kiện hậu cần, kỹ thuật cần thiết khác nhằm đảm bảo quá trình CNCH diễn ra liên tục, an toàn, hiệu quả. Đặc biệt đối với các hiện trường sập đổ quy mô lớn do thảm họa, thiên tai, điều kiện cơ sở vật chất xung quanh hiện trường bị phá hủy thì các phương tiện như máy phát điện để tạo nguồn cung cho thiết bị chuyên dụng, chiếu sáng giúp hoạt động CNCH được tiến hành hiệu quả, an toàn mà không phải phụ thuộc vào chính quyền địa phương hay các đoàn cứu hộ quốc tế khác. Thực tiễn cho thấy, tất cả các phương tiện chuyên dụng được Đoàn đem sang đều phát huy tốt tác dụng, hiệu quả đặc biệt là thiết bị tìm kiếm, phá dỡ, những bộ quần áo chuyên dụng của Công an Việt Nam đã phát huy rất tốt trong điều kiện làm việc, thời tiết, khí hậu tại Thổ Nhĩ Kỳ. Trong quá trình làm nhiệm vụ, Đoàn cũng trao đổi và tìm hiểu một số thiết bị chuyên dụng của Đội CNCH Mỹ, Thổ Nhĩ Kỳ, Trung Quốc… Mặt khác, để chủ động tham gia ứng phó, xử lý các tình huống khẩn cấp mang tầm quốc tế thì công tác tuyển chọn, đào tạo, huấn luyện nguồn nhân lực dự bị là đặc biệt quan trọng, phải luôn được quan tâm chuẩn bị từ sớm, từ xa. Ngoài kiến thức nghiệp vụ, nhân lực, phương tiện, cần phải quan tâm đến đào tạo trình độ ngoại ngữ, nhất là ngôn ngữ Anh.

Hai là, thống nhất, quyết đoán, khẩn trương, sâu sát trong chỉ huy, điều hành. Trong tổ chức thực hiện CNCH phải thống nhất phương án, phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng đơn vị, từng thành viên. Quán triệt nghiêm túc các nguyên tắc, mệnh lệnh chỉ huy tại hiện trường, "quân lệnh như sơn"; nhất là các nguyên tắc an toàn trong tìm kiếm CNCH, chế độ báo cáo, liên lạc giữa chỉ huy và cán bộ, chiến sỹ, giữa đoàn công tác và bộ phận chỉ huy trong nước phải được đảm bảo thường xuyên, thông suốt. Trong công tác CNCH khi phát hiện những tình huống phức tạp, tình huống bất ngờ người chỉ huy cần phát huy trí tuệ tập thể của các thành viên trong đoàn, lắng nghe, thống nhất, quyết đoán, khẩn trương, sâu sát để đưa ra phương án giải quyết tình huống một cách tối ưu. Ngoài ra, khi thực hiện nhiệm vụ CNCH quốc tế cần phải quan tâm đến việc liên hệ, phối hợp tranh thủ sự hỗ trợ của tình nguyện viên là người Việt sống ở nước sở tại, để có thể hiểu rõ văn hóa, đồng thời thuận lợi hơn trong trao đổi

(Xem tiếp trang 39)

BƯỚC TRƯỞNG THÀNH CỦA TẠP CHÍ PHÒNG CHÁY VÀ CHỮA CHÁY SAU 15 NĂM XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN

Đại tá, TS PHẠM VĂN NĂM
Phó Hiệu trưởng Trường Đại học PCCC

Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy (PC&CC) là cơ quan lý luận chính trị và nghiệp vụ của Trường Đại học PCCC nói riêng và lực lượng PCCC&CNCH nói chung. Từ khi được thành lập đến nay, trong 15 năm qua, Tạp chí PC&CC đã luôn khắc phục mọi khó khăn, không ngừng phấn đấu, trở thành một tạp chí khoa học uy tín đầu ngành trong lĩnh vực PCCC&CNCH, khẳng định được vị thế và chỗ đứng riêng trong hệ thống báo chí nói chung và hệ thống báo chí CAND nói riêng.

Tạp chí PC&CC được thành lập theo Quyết định số 512/BTTTT ngày 01/4/2008 của Bộ trưởng Bộ Thông tin - Truyền thông với tên gọi ban đầu là Tạp chí Khoa học và Giáo dục PCCC, xuất bản định kỳ 03 tháng/ 1 kỳ. Sau 02 năm ra số đầu tiên, trước yêu cầu thực tế cần đẩy mạnh hơn nữa công tác tuyên truyền về các hoạt động trên lĩnh vực PCCC&CNCH ở Việt Nam theo hướng xã hội hóa, ngày 02/01/2009, Bộ Thông tin và Truyền thông đã ký Quyết định cấp Giấy phép hoạt động báo chí số 1691/GP-BTTTT, sửa đổi bổ sung những quy định trong Giấy phép hoạt động báo chí số 512/GP-BTTTT, đổi tên Tạp chí Khoa học và Giáo dục PCCC thành Tạp chí PC&CC, tăng kỳ xuất bản lên 01 tháng/ 1 kỳ.

Lễ Công bố Quyết định cấp Giấy phép hoạt động báo chí và ra mắt số đầu tiên "Tạp chí Khoa học và Giáo dục PCCC" vào năm 2008. *Ảnh: Tư liệu*

Từ khi ra đời cho đến nay, Tạp chí PC&CC đã không ngừng khắc phục mọi khó khăn, từng bước ổn định tổ chức, đi vào hoạt động nền nếp, ngày càng đạt được những kết quả quan trọng trong công tác tuyên truyền và xuất bản, khẳng định vai trò là một ấn phẩm khoa học uy tín, là diễn đàn trao đổi về học thuật chuyên sâu trong lĩnh vực PCCC&CNCH. Trong 15 năm qua, dưới sự định hướng của Bộ Thông tin Truyền thông, lãnh đạo Bộ Công an, đặc biệt là sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp của Đảng ủy, Ban Giám hiệu Trường Đại học PCCC, Tạp chí PC&CC đã xuất bản 167 số, đóng góp hơn 3800 bài viết chất lượng, phát hành hơn 32.000 bản tới các đơn vị, các cán bộ, chiến sỹ và độc giả. Tạp chí PC&CC đã xây dựng được nhiều chuyên mục sâu sắc với lượng bài viết phong phú, chất lượng, phản ánh đa chiều các vấn đề, góc nhìn trong lĩnh vực PCCC&CNCH, chia sẻ những kinh nghiệm, biện pháp, giới thiệu các mặt hoạt động, sự kiện của nhà trường và lực lượng PCCC&CNCH như: "Thời sự - Chính trị", "Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh", "Nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước trong công tác PCCC", "Phong trào Toàn dân tích cực tham gia công tác PCCC"... Nhiều bài viết trong các chuyên mục "Góc nhìn 114", "Vấn đề hôm nay"... của Tạp chí PC&CC cũng được giới chuyên môn và độc giả đánh giá cao bởi tính chất phản ánh trung thực, sâu sắc, khách quan những thực trạng và vấn đề nóng, nổi cộm, đang được dư luận quan tâm trong công tác PCCC&CNCH tại các thời điểm như: "Đám cháy tan, những giọt nước mắt còn lại" của tác giả Thảo Nguyên, "Karaoke – những hiểm họa cháy nổ" của tác giả Dương Thiên Hương... đồng thời, các bài viết cũng đã kịp thời phản ánh, khắc họa công việc thầm lặng nhưng cao cả, thiêng liêng của các chiến sỹ Cảnh sát PCCC&CNCH qua các vụ việc cứu nạn, cứu hộ quan trọng trong và ngoài nước như: vụ CNCH tại Kà Tinh, Quảng Ngãi, vụ tham gia CNCH tại Thổ Nhĩ Kỳ, vụ chữa cháy quán Karaoke tại 231 Quan Hoa, Cầu Giấy, Hà Nội… Đặc biệt, các chuyên mục "Nghiên cứu - Trao đổi", "Giới thiệu thiết bị - công nghệ PCCC&CNCH" "Diễn đàn khoa học, công nghệ" với gần 2500 bài viết của các tác giả là các nhà khoa học, các nhà nghiên cứu về lĩnh vực PCCC&CNCH, các cán bộ, chiến sỹ, giảng viên Trường Đại học PCCC trên Tạp chí PC&CC trong 15 năm qua là một nguồn tư liệu khoa học quý báu, dồi dào, phong phú để tham khảo trong giảng dạy và nghiên cứu, đóng góp quan trọng vào công tác xây dựng, bổ sung, hoàn thiện hệ

thống giáo trình, tài liệu dạy học và xây dựng, phát triển lý luận về lĩnh vực PCCC&CNCH.

Từ số 33 tháng 4/2012, Tạp chí PC&CC được Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ Quốc gia (Bộ Thông tin và Truyền thông) cấp Mã số chuẩn quốc tế ISSN 1859 – 4719. Đây là mã số chuẩn quốc tế dành cho xuất bản phẩm nhiều kỳ, được công nhận trên phạm vi toàn thế giới. Việc được cấp chỉ số ISSN đã nâng cao uy tín của Tạp chí PC&CC, thu hút một lượng lớn các tác giả, những nhà nghiên cứu tham gia viết bài, khẳng định vị thế của Tạp chí PC&CC trong hệ thống báo chí khoa học.

Nối tiếp bước tiến trên, với nhiều nỗ lực, phấn đấu không ngừng trong quá trình xây dựng Tạp chí PC&CC theo các tiêu chuẩn quốc tế, từ tháng 9/2019, Tạp chí PC&CC đã được đổi mới và nâng cấp thành một tạp chí khoa học song ngữ, đạt tiêu chuẩn quốc tế với tên Tạp chí Tiếng Anh trên măng sét, 100% các bài viết đều được viết và thẩm định nghiêm ngặt song ngữ Anh – Việt với các yếu tố bắt buộc như: tiêu đề, tóm tắt, từ khóa… Hội đồng thẩm định các bài viết đều là các nhà giáo, các nhà khoa học uy tín, có bề dày kinh nghiệm trong nghiên cứu khoa học, các chuyên gia đầu ngành trong lĩnh vực PCCC&CNCH, để đưa ra các đánh giá, góp ý cho các bài viết một cách khách quan, trung thực theo quy trình phản biện kín của Tạp chí PC&CC. Có thể nói, việc nâng cấp Tạp chí PC&CC khoa học song ngữ đã không chỉ đáp ứng nhu cầu đăng tải, công bố các kết quả nghiên cứu khoa học PCCC&CNCH của cán bộ, giáo viên nhà trường nói riêng và cán bộ, chiến sỹ trong và ngoài lực lượng đang bức thiết hiện nay, sự thay đổi này còn khẳng định một bước tiến mới về chất của Tạp chí PC&CC trên tiến trình trở thành một tạp chí khoa học quốc tế, là diễn đàn trao đổi chuyên môn nghiệp vụ về PCCC&CNCH chính xác và tin cậy cao.

Ghi nhận những nỗ lực trong quá trình phát triển Tạp chí không ngừng nâng cao chất lượng nội dung và hình thức, từ tháng 3/2020, Tạp chí PC&CC đã được Hội đồng Giáo sư ngành Khoa học An ninh quyết định nâng điểm khoa học của Tạp chí PC&CC từ 0,5 điểm lên 0,75 điểm.

Theo định hướng phát triển của nhà trường cũng như để chuẩn hóa nội dung của Tạp chí PC&CC theo hướng nâng cao chất lượng, tiệm cận với tiêu chuẩn của các tạp chí khoa học quốc tế và đáp ứng đầy đủ các tiêu chí của tạp chí khoa học, hiện nay, Tạp chí PC&CC – Trường Đại học PCCC đang xây dựng Đề án xuất bản Tạp chí PC&CC điện tử (http://www.tapchipccc.dhpccc.edu.vn). Tạp chí PC&CC điện tử ra đời sẽ là một kênh thông tin khoa học về PCCC&CNCH chính thống, công bố những công trình nghiên cứu mới nhất về PCCC tới cộng đồng trong và ngoài nước. Việc hình thành Tạp chí PC&CC điện tử sẽ góp phần tăng cường sự liên kết, trao đổi giữa các nhà khoa học, đảm bảo một môi trường khoa học chuyên nghiệp, hiệu quả và minh bạch; đồng thời góp phần khẳng định vị thế của Tạp chí PC&CC cũng như vị thế của Trường Đại học PCCC trong bước tiến trở thành Học viện PCCC, có ý nghĩa thực tiễn quan trọng trong sự nghiệp đào tạo nguồn nhân lực PCCC&CNCH chất lượng cao cho nước nhà.

Bên cạnh nhiệm vụ chuyên môn, tổ chức xuất bản ấn phẩm, trong những năm qua, Tạp chí PC&CC cũng đã phối hợp, tham gia với các đơn vị trong nhà trường tổ chức thành công nhiều Hội thảo khoa học gây được tiếng vang mạnh mẽ trong và ngoài lực lượng như: Hội thảo khoa học quốc tế "Vai trò của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH trong ứng phó với các vấn đề an ninh phi truyền thống", Hội thảo Khoa học cấp Bộ: "Công tác cứu nạn, cứu hộ trong thảm họa, thiên tai và ứng phó với biến đổi khí hậu", Hội thảo "Công tác PCCC&CNCH ở Việt Nam trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 và ứng phó với biến đổi khí hậu", và hàng loạt các hội thảo khác như: "Phòng cháy chữa cháy chợ, trung tâm thương mại"; "Nâng cao hiệu quả công tác chữa cháy đáp ứng yêu cầu hiện nay", Hội thảo "Công tác đào tạo nguồn nhân lực PCCC&CNCH, phục vụ yêu cầu phát triển kinh tế, xã hội"; "Công tác nghiệp vụ cơ bản của lực lượng Cảnh sát PCCC"… Các cuộc hội thảo đã thu hút sự tham gia đông đảo của nhiều nhà khoa học uy tín, các nhà nghiên cứu lý luận, các nhà quản lý trong lĩnh vực PCCC&CNCH, và những chuyên gia có nhiều kinh nghiệm thực tiễn trong việc chỉ đạo hoạt động chiến đấu ở các đơn vị địa phương, là diễn đàn thảo luận sôi nổi của những chuyên gia đầu ngành trong lĩnh vực PCCC&CNCH qua đó đưa ra những đánh giá một cách đầy đủ, toàn diện về công tác PCCC&CNCH và đóng góp các kinh nghiệm, các giải pháp tối ưu trong công tác PCCC&CNCH.

Ngoài ra, Tạp chí PC&CC cũng đã tích cực xây dựng đội ngũ cộng tác viên tại 63 tỉnh thành trong cả nước, đồng thời chủ động và thường xuyên phối hợp với các đơn vị chức năng tổ chức xây dựng đội ngũ cộng tác viên là các cán

bộ giáo viên trong Trường Đại học PCCC, cán bộ, chiến sỹ trong và ngoài lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH, học viên các khóa Cao học, đảm bảo chất lượng và số lượng tạo nguồn bài viết đa dạng, phong phú.

Từ năm 2012, Tạp chí PC&CC đã tham gia và hoạt động tích cực trong Liên Chi hội Nhà báo Bộ Công an. Hiện nay, Chi hội Nhà báo Tạp chí PC&CC có 25 hội viên, 100% hội viên đã được cấp thẻ Hội viên Hội Nhà báo Việt Nam; trong đó có 12 đồng chí đã được cấp Thẻ Nhà báo. Hàng năm, Chi hội Tạp chí PC&CC đều đặn tổ chức các hoạt động giáo dục, bồi dưỡng, nâng cao bản lĩnh, nhận thức chính trị, đạo đức nghề nghiệp và các hoạt động bồi dưỡng nâng cao kỹ năng nghiệp vụ cho Hội viên đồng thời hỗ trợ địa phương trang bị kiến thức về nghiệp vụ báo chí cơ bản cho lực lượng cộng tác viên, cán bộ chuyên trách làm công tác tuyên truyền thông qua các buổi tọa đàm, sinh hoạt nghiệp vụ nhân dịp kỷ niệm ngày Báo chí cách mạng Việt Nam 21/6. Bên cạnh đó, Chi hội Tạp chí PC&CC cũng đã cử 08 lượt hội viên đi học các lớp quản lý, bồi dưỡng nghiệp vụ báo chí và nghiệp vụ CAND...

Từ năm 2016, Tạp chí PC&CC được Đảng ủy, Ban Giám hiệu Trường Đại học PCCC giao nhiệm vụ phụ trách Trang Thông tin điện tử (Website) của nhà trường là: http://daihocpccc.edu.vn/ (sau này có tên miền mới là daihocpccc.bocongan.gov.vn theo Thông tư số 98/2020/TT-BCA ngày 24/9/2020 của Bộ Công an) với số lượng truy cập khoảng hơn 3000 lượt truy cập/ngày. Năm 2020, Website nhà trường đã được viết lại với giao diện bắt mắt, hình ảnh sinh động hơn, công cụ tiện lợi, hiện đại, cơ sở dữ liệu được nâng cao hơn. Từ một Trang Thông tin nội bộ của nhà trường, đơn vị đã đề xuất, hoàn thiện xây dựng đề án nâng cấp Website Trường Đại học PCCC thành Trang Thông tin điện tử tổng hợp theo Giấy phép số 2116/GP-TTĐT Sở Thông tin và Truyền thông Hà Nội cấp ngày 24/7/2020. Tạp chí PC&CC đã cho đăng tải toàn bộ nội dung các số Tạp chí đã phát hành dưới dạng điện tử để bạn đọc có thể dễ dàng theo dõi và tra cứu. Các hoạt động, hình ảnh, các phong trào, hội thi của cán bộ, giáo viên, học viên, các đơn vị trong trường và các hoạt động của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH các địa phương trên khắp cả nước đều đã được thông tin và cập nhật đầy đủ trên Website. Tính đến nay, Website đã đăng tải hàng trăm nghìn tin, bài thu hút 11,5 triệu lượt truy cập bạn đọc.

Với những nỗ lực và kết quả đã đạt được, trong 15 năm qua, kể từ khi ra đời số đầu tiên đến nay, Tạp chí PC&CC đã được các cấp, các ngành như: Bộ Công an, Tổng cục Chính trị CAND, Hội Nhà báo Việt Nam, Trung tâm UNESSCO, Liên Chi hội Nhà báo Bộ Công an, Cục Cảnh sát PCCC&CNCH, Trường Đại học PCCC biểu dương, khen thưởng và ghi nhận sự đóng góp, đồng thời đã nhận được nhiều Bằng khen, Giấy khen của các cấp, các ngành và các địa phương hợp tác...

Đặc biệt, từ tháng 8/2020, sau khi Bộ Công an có Quyết định quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và tổ chức bộ máy mới của Trường Đại học PCCC, Tạp chí PC&CC sáp nhập vào Phòng Quản lý Nghiên cứu khoa học. Việc sáp nhập đã hoàn thiện công tác tinh gọn bộ máy tổ chức, tránh trùng dẫm, chồng chéo về tổ chức nhân sự, tuy nhiên, đã đặt ra một số vấn đề khó khăn, thách thức trong tình hình mới. Để khắc phục điều này, đơn vị đã thường xuyên quan tâm quán triệt nghiêm túc công tác chính trị tư tưởng để kịp thời động viên cán bộ, chiến sỹ trong đơn vị không hoang mang, dao động, yên tâm công tác. Mặc dù bị tinh giản tối đa nhân lực nhưng đơn vị vẫn vẫn đảm bảo thực hiện các nhiệm vụ chính trị của báo chí CAND theo đúng tôn chỉ, mục đích mà Đảng, Nhà nước và Ngành Công an giao phó bằng việc sắp xếp cho các cán bộ, chiến sỹ thực hiện công tác kiêm nhiệm, cử các đồng chí lãnh đạo, cán bộ, phóng viên tham gia các khóa Bồi dưỡng, huấn luyện để nâng cao kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ... Tạp chí cũng thực hiện rà soát, điều chỉnh, cắt giảm trong các khâu: chi trả nhuận bút bài viết, nhuận bút ảnh, phát hành... phù hợp để đảm bảo thực hiện việc tự chủ tài chính, duy trì hoạt động của ấn phẩm.

Trong thời gian tới, để tiếp tục nâng cao chất lượng của Tạp chí PC&CC, phát huy hiệu quả vai trò cơ quan ngôn luận của Trường Đại học PCCC trong bước tiến trở thành Học viện PCCC, trở thành kênh thông tin hàng đầu của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH trên cả nước, Tạp chí PC&CC cần tập trung làm tốt các mặt công tác sau:

Một là, tiếp tục thực hiện nghiêm túc đường lối, chủ trương của Đảng, pháp luật của Nhà nước, định hướng và sự chỉ đạo của Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ Thông tin và Truyền thông, Bộ Công an và Trường Đại học PCCC, giữ vững tôn chỉ, mục đích trong công tác tuyên truyền.

Hai là, tiếp tục hoàn thiện các thủ tục đề xuất Cục Báo chí – Bộ Thông tin và Truyền thông, Cục Truyền thông CAND kiện toàn Ban Biên tập trong thời gian tới để đảm bảo quy định về cơ cấu tổ chức của một cơ quan báo chí, đồng thời phát triển nâng cao chất lượng Tạp chí PC&CC đáp ứng yêu cầu của một Tạp chí khoa học chuyên ngành về lĩnh vực PCCC&CNCH.

Ba là, hoàn thiện thủ tục pháp lý và xuất bản xây dựng Tạp chí PC&CC online, khẳng định vị thế của Tạp chí PC&CC cũng như vị thế của Trường Đại học PCCC trong bước tiến trở thành Học viện PCCC, góp phần hiệu quả vào sự nghiệp đào tạo nguồn nhân lực PCCC&CNCH chất lượng cao, đáp ứng nhu cầu phát triển của báo chí. Chú trọng đổi mới và nâng cao chất lượng Tạp chí cả về nội dung và hình thức, nỗ lực nâng cao chất lượng Tạp chí để nâng thang điểm khoa học từ 0,75 điểm lên 1 điểm.

Bốn là, tiếp tục nâng cấp, cải tạo Website với việc tăng thêm nhiều chuyên trang, chuyên mục và cập nhật, tối ưu hóa, bảo mật trang Web, thay đổi nền tảng Hosting hiện hành, tích hợp các tính năng trở thành kênh thông tin truyền thông đa phương tiện của nhà trường cũng như của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH.

Năm là, bám sát các hoạt động giáo dục, đào tạo, nghiên cứu khoa học, thực tiễn công tác, chiến đấu, phong trào Toàn dân PCCC để kịp thời tuyên truyền có hiệu quả các hoạt động trên lĩnh vực PCCC&CNCH, đảm bảo thông tin khoa học và chính xác.

Sáu là, chú trọng công tác đào tạo, nâng cao trình độ cho đội ngũ phóng viên, biên tập viên, đồng thời phát triển đội ngũ cộng tác viên góp phần nâng cao hơn nữa số lượng và chất lượng Tạp chí PC&CC.■

TẠP CHÍ PHÒNG CHÁY VÀ CHỮA CHÁY

NHỮNG BƯỚC ĐI ĐẦU TIÊN

Đại tá, TS NGUYỄN THÀNH LONG
Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu ứng dụng khoa học, kỹ thuật PCCC&CNCH, Trường Đại học PCCC
Nguyên Tổng Biên tập Tạp chí PC&CC

Ngày 01/4/2008, Bộ trưởng Bộ Thông tin và Truyền thông đã ký Quyết định số 512/BTTTT cấp giấy phép hoạt động báo chí cho Tạp chí Khoa học và Giáo dục PCCC nay là Tạp chí PC&CC thuộc Phòng Quản lý Nghiên cứu khoa học, Trường Đại học PCCC và cũng là tạp chí duy nhất của lực lượng Cảnh sát Phòng cháy chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (PCCC&CNCH). Đến nay Tạp chí PC&CC đã tròn 15 năm tuổi. Cái tuổi mà người đời vẫn gọi đó là tuổi "trăng rằm" đẹp nhất của một quãng thời gian trên hành trình đang bước. Với những người đặt nền móng từ những viên gạch đầu tiên đối với Tạp chí PC&CC, giờ đây ngồi ngẫm lại những bước đi đầu tiên của Tạp chí, không thể không bồi hồi, xúc động.

Ngày ấy, trước quy luật phát triển của kinh tế, xã hội kéo theo những nguy cơ cháy, nổ, tai nạn sự cố gia tăng, cần có một kênh thông tin, một diễn đàn chính thống, chuyên sâu, riêng biệt cho lực lượng PCCC&CNCH, chúng tôi đã trăn trở làm sao để ra mắt được ấn phẩm là tiếng nói riêng về lĩnh vực này. Được sự đồng ý của Đại tá, TS Đỗ Ngọc Cẩn - Hiệu trưởng Trường Đại học PCCC lúc bấy giờ (nay là Thiếu tướng, PGS, TS Đỗ Ngọc Cẩn - Nguyên Phó Tổng Cục trưởng Tổng cục Chính trị CAND), trên cơ sở nền móng là Nội san An toàn PCCC của nhà trường, chúng tôi bắt tay vào xây dựng Đề án thành lập Tạp chí Khoa học và Giáo dục PCCC. Người trực tiếp xây dựng đề án khi đó là Thượng tá, TS Đào Quốc Hợp - Trưởng phòng Quản lý Khoa học và đào tạo sau đại học của nhà trường. Trăn trở, tìm tòi, góp ý hoàn thiện đề án có Đại tá, PGS, TS Ngô Văn Xiêm - Phó Hiệu trưởng nhà trường, tôi lúc bấy giờ là Phó trưởng Phòng Quản lý khoa học và đào tạo sau đại học, ngoài nhiệm vụ góp ý hoàn thiện đề án còn được cấp trên giao việc ngoại giao, hoàn thiện quy trình, thủ tục cấp phép ra mắt ấn phẩm này.

Dưới sự quan tâm chỉ đạo sát sao của Thường vụ - Ban Giám hiệu nhà trường, đặc biệt là đồng chí Đỗ Ngọc Cẩn - Hiệu trưởng; sự đồng tâm, hiệp lực, tâm huyết, trách nhiệm của những người được trực tiếp giao nhiệm vụ xây dựng đề án, lo các quy trình, thủ tục xuất bản tạp chí; sự ủng hộ nhiệt tình, giúp đỡ của các đơn vị chức năng trong nhà trường; đặc biệt là sự quan tâm sát sao và tầm nhìn của lãnh đạo Bộ Công an, ngày 01/4/2008, Bộ TTTT đã cấp Giấy phép số 512/GP-BTTTT xuất bản Tạp chí Khoa học và Giáo dục PCCC - ấn phẩm duy nhất trên lĩnh vực PCCC&CNCH trực thuộc Trường Đại học PCCC, xuất bản 3 tháng/kỳ. Đây là bước đánh dấu quan trọng sự phát triển trong công tác tuyên truyền giáo dục đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của nhà nước, chỉ thị, nghị quyết của ngành Công an trên lĩnh vực PCCC&CNCH.

Trong buổi lễ ra mắt Tạp chí PC&CC long trọng ngày ấy, vinh dự và tự hào lớn nhất đối với Tạp chí và Nhà trường được đích thân Trung tướng, PGS, TS Trần Đại Quang - Thứ trưởng Bộ Công an (Cố Chủ tịch nước Trần Đại Quang) đến dự, trao Quyết định thành lập, giấy phép xuất bản và có nhiều ý kiến chỉ đạo sát sao, là niềm vui, sự động viên, khích lệ đối với chúng tôi trên mặt trận tuyên truyền chống giặc lửa mà chúng tôi vẫn gọi đùa rằng là mặt trận 3K (Khó - Khô và Khổ).

Thai nghén, hình thành và sinh nở được "đứa con tinh thần" là cả một chặng đường dài đầy gian nan, thử thách. Nhưng để chăm lo, nuôi dưỡng "đứa con tinh thần ấy" lớn khôn, trưởng thành, vững bước và sâu sắc lại là cả một chặng đường dài đầy cam go. Mừng vì tạp chí được cấp phép, xuất bản nhưng chúng tôi lại đứng trước muôn vàn nỗi lo âu. Làm sao để có đội ngũ nhân sự làm báo chuyên nghiệp có thể đảm bảo chất lượng nội dung cho tạp chí? Làm sao để có nguồn bài, có người biên tập, có nguồn kinh tế ổn định để chăm lo đời sống cho cán bộ, chiến sỹ không chỉ đảm bảo đời sống cho anh em yên tâm công tác mà còn có động lực để sáng tác và sáng tạo. Bởi khi ấy, nhân sự Tạp chí gồm: Đồng chí Đỗ Ngọc Cẩn - Hiệu trưởng kiêm nhiệm Tổng Biên tập; đồng chí Ngô Văn Xiêm - Phó Hiệu trưởng kiêm nhiệm Phó Tổng biên tập; đồng chí Đào Quốc Hợp - Trưởng phòng Quản lý Khoa học và đào tạo sau đại học kiêm nhiệm Phó Tổng biên tập, tôi là Phó trưởng Phòng Quản lý Khoa học và đào tạo sau đại học kiêm nhiệm Thư ký Tòa soạn. Đội ngũ lãnh đạo 100% kiêm nhiệm còn biên chế chính thức có 02 đồng chí nữ, tất cả đều không có chuyên môn, nghiệp vụ về báo chí. Tôi còn được đào tạo chính quy trong ngành Công an, 02 đồng chí nữ khác thì được tuyển từ ngành ngoài, từ các đơn vị khác trong nhà trường về, đều không có chuyên môn nghiệp vụ. Làm sao để duy trì xuất bản đều đặn, làm sao để nâng cao chất lượng nội dung và hình thức của tạp chí là những câu hỏi mà chúng tôi luôn đau đáu.

May mắn khi đó và cũng là cơ duyên để chúng tôi mời được đồng chí Trung tá Bùi Danh Tuấn - Đội trưởng Đội Tuyên truyền, Phòng Công tác Chính trị - Công an tỉnh Nam Định (nay là Thượng tá, ThS Bùi Danh Tuấn - Trưởng phòng Chính trị Trường Đại học PCCC) về phối hợp công tác cùng chúng tôi. Đồng chí Tuấn là đồng niên của chúng tôi Khóa D2, Trường Đại học PCCC, nhưng khi về địa phương công tác được phân công nhiệm vụ trong công tác báo chí, tuyên truyền. Đến thời điểm thành lập Tạp chí PC&CC, đồng chí Tuấn đã có bề dày kinh nghiệm trong lĩnh vực báo chí, xuất bản. Tôi và đồng chí Đỗ Ngọc Cẩn mừng lắm. Có một điều ít ai biết rằng, ngay khi chưa trở thành biên chế chính thức của Tạp chí PC&CC thì đồng chí Tuấn đã có vai trò rất lớn đối với Tạp chí này. Đồng chí Tuấn đã giúp đỡ chúng tôi xây dựng đề cương từ số đầu tiên, lo nguồn bài viết, biên tập, chỉnh sửa để Tạp chí hoàn thiện số đầu tiên xuất bản kịp thời cho buổi

lễ ra mắt long trọng vào ngày 05/6/2008. Khi trở thành biên chế chính thức của Tạp chí PC&CC, đồng chí Tuấn đã tham mưu, trực tiếp giúp chúng tôi xây dựng, hoàn thiện các văn bản pháp lý, quy chế, quy trình…hoạt động đảm bảo tính pháp lý của Tạp chí theo đúng tôn chỉ, mục đích, chức năng, nhiệm vụ được giao. Khi đảm nhiệm vai trò là Thư ký Tòa soạn của tạp chí, đồng chí Tuấn cũng là cầu nối xây dựng được đội ngũ cộng tác viên ngày càng lớn mạnh, phong phú, đa dạng ở nhiều lĩnh vực khác nhau. Là người tâm huyết, trách nhiệm với công việc nên đồng chí đã góp phần không nhỏ tâm sức nâng cao chất lượng Tạp chí, góp phần đưa Tạp chí ngày càng trưởng thành, vững bước như ngày nay.

Nhân sự của Tạp chí những ngày đầu mới thành lập đều là dân kỹ thuật, khô khan. Cơ duyên đến với chúng tôi khi đó là mời được đồng chí ThS Phạm Thị Thoan - giảng viên của Trường Đại học Sư phạm Hà Nội (nay là Thiếu tá, TS Phạm Thị Thoan - Phó Tổng biên tập Tạp chí PC&CC, Phó trưởng phòng Quản ký nghiên cứu khoa học, Trường Đại học PCCC) về "đầu quân" cho chúng tôi. Đồng chí Phạm Thị Thoan được đào tạo bài bản từ Ngành Ngôn ngữ học, có chuyên môn sâu về lĩnh vực ngôn ngữ, có nền tảng căn bản về lĩnh vực văn chương, báo chí, điều đó sẽ giúp cho công tác biên tập Tạp chí được nâng cao chất lượng và mang tới một màu sắc mới, sự mềm mại hơn cho một lĩnh vực vốn khó, khô và khổ… Là người ham học hỏi, say mê, nhiệt huyết với nghề, khi tôi và đồng chí Tuấn được cấp trên phân công nhiệm vụ ở lĩnh vực mới, đồng chí Phạm Thị Thoan đã tiếp nối và thay chúng tôi là người "giữ lửa", gánh vác trách nhiệm duy trì sự ổn định và phát triển của tạp chí.

Những bước đi đầu tiên của Tạp chí đầy gian nan, nhân sự chưa đảm bảo, cơ sở vật chất và phương tiện tác nghiệp còn thiếu thốn. Ba số Tạp chí đầu tiên, chúng tôi phải thuê toàn bộ thiết kế bên ngoài dàn trang, chỉnh sửa. Do phụ thuộc vào thiết kế thuê bên ngoài nên chúng tôi phân công nhau túc trực, giám sát thường xuyên cả thời gian ngoài giờ hành chính cùng thiết kế để đảm bảo tiến độ xuất bản, anh em chúng tôi vừa là quản lý, vừa kiêm luôn cả phóng viên, biên tập viên, trực tiếp viết bài, liên hệ tác giả, xây dựng đội ngũ cộng tác viên, trực tiếp đóng gói, bưng bê, khuân vác phát hành tạp chí. Vừa lo chuyên môn, vừa lo kinh tế để nâng cao đời sống cho cán bộ, chiến sỹ, chúng tôi xách vali lên đường ký kết các hợp đồng quảng cáo, xuất bản Lịch Tết phát hành toàn quốc tạo nguồn thu góp phần tự chủ một phần kinh phí trong các hoạt động nâng cao chất lượng nội dung và hình thức Tạp chí.

Có thể nói, những bước đi đầu tiên của tạp chí đầy khó khăn, nhưng với sự quan tâm chỉ đạo sát sao của các cấp lãnh đạo, đặc biệt là đồng chí Đỗ Ngọc Cẩn - Hiệu trưởng kiêm Tổng Biên tập tạp chí (hầu như tuần nào *đồng* chí Đỗ Ngọc Cẩn cũng dự họp giao ban cùng chúng tôi, vào mỗi tuần đồng chí đều ghé tới đơn vị để nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của cán bộ, chiến sỹ và những ý tưởng của cán bộ trong xây dựng tạp chí để có những ý kiến chỉ đạo kịp thời); sự tâm huyết, trách nhiệm của những người làm tạp chí; sự đồng lòng, giúp đỡ của các đơn vị chức năng trong lực lượng và nhà trường; sự cộng tác nhiệt tình của các cộng tác viên trong và ngoài lực lượng, Tạp chí đã ngày một lan tỏa sâu rộng, khẳng định được tiếng nói và chỗ đứng riêng trong hệ thống báo chí cả nước nói chung và báo chí của lực lượng CAND nói riêng.

Sau một thời gian hoạt động, trước tình hình thực tế cần tăng cường số lượng và tần suất xuất bản, xã hội hóa công tác PCCC và xây dựng phong trào Toàn dân PCCC, chúng tôi đã chủ động đề xuất và ngày 02/01/2009, Bộ TTTT đã Quyết định cấp Giấy phép hoạt động báo chí số 1691/GP-BTTT sửa đổi, bổ sung những quy định trong Giấy phép số 512/GP-BTTTT đổi tên Tạp chí Khoa học và Giáo dục PCCC thành Tạp chí PC&CC, tăng kỳ xuất bản từ 03 tháng/kỳ lên 01 tháng/kỳ, phát hành từ nội bộ sang phát hành công khai trên toàn quốc cả trong và ngoài lực lượng CAND. Để đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ là cơ quan lý luận, thông tin, nghiệp vụ trên lĩnh vực PCCC&CNCH, tháng 4/2012, Tạp chí được Cục Thông tin khoa học và Công nghệ quốc gia thuộc Bộ Thông tin và Truyền thông (TTTT) cấp mã số chuẩn quốc tế ISSN - mã số dành cho xuất bản phẩm nhiều kỳ, được công nhận trên phạm vi toàn thế giới… Nhằm xây dựng nội dung, hoạch định hướng phát triển Tạp chí một cách hệ thống, mang tính bền vững trong thời gian trước mắt cũng như lâu dài, Tạp chí PC&CC đã có kế hoạch xây dựng đội ngũ cộng tác viên trong và ngoài lực lượng gồm: cán bộ giáo viên trong Trường Đại học PCCC, cán bộ, chiến sỹ trong Cục Cảnh sát PCCC&CNCH và lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH các địa phương; các nhà văn, nhà báo, nhà nghiên cứu trong và ngoài lực lượng CAND. Với sự phát triển không ngừng của đội ngũ những người làm công tác báo chí trong lực lượng PCCC, ngày 30/10/2012, Liên Chi hội Nhà báo Bộ Công an đã có Quyết định số 21/2012/QĐ-TTLCH thành lập Chi hội Nhà báo Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy với tổng số 21 hội viên. Việc thu hút được nhiều cây bút, cộng tác viên tích cực thường xuyên gửi bài về Tạp chí đã góp phần làm cho nội dung Tạp chí ngày càng phong phú, đa dạng.

Từ một tạp chí "sinh sau đẻ muộn" với những "bước đi chập chững" đầu tiên đầy khó khăn, thử thách trong muôn vàn thiếu thốn về nhân sự, về cơ sở vật chất, trang thiết bị tác nghiệp, đến nay, Tạp chí PC&CC đã vững vàng trên mặt trận tuyên truyền chống "giặc lửa". Sau 15 năm thành lập, Tạp chí PC&CC đã đóng gần 4.000 bài viết trên lĩnh vực PCCC&CNCH. Đã được cấp phép ở định dạng song ngữ Anh - Việt với những số khoa học chuyên sâu đảm bảo tiêu chuẩn của Tạp chí Khoa học chuyên ngành có mã số ISSN theo quy định của Hội đồng Chức danh Giáo sư nhà nước. Đã được Hội đồng Chức danh Giáo sư nhà nước xét nâng thang điểm khoa học từ 0,5 điểm lên 0,75 điểm. Hiện nay tạp chí đã hoàn thiện Đề án xuất bản "Tạp chí PC&CC online" và đang tiến hành làm các thủ tục quy trình xin cấp phép xuất bản. Đó là những bước trưởng thành vững chãi và phát triển mang tính đột phá, vượt bậc dù đứng trước muôn vàn khó khăn của Đề án quy hoạch hệ thống báo chí nước nhà của chính phủ, Đề án quy hoạch hệ thống báo chí CAND của Bộ Công an, xu hướng tự chủ tài chính đối với các cơ quan báo chí…

Nhìn lại những bước đi đầu tiên sau 15 năm thành lập Tạp chí PC&CC cũng như những bước trưởng thành, sự phát triển của Tạp chí PC&CC hôm nay, chúng tôi kỳ vọng vào các thế hệ tiếp bước chúng tôi. Mong rằng, chúng ta sẽ luôn giữ ngọn lửa yêu nghề, nhiệt huyết và trách nhiệm, tình yêu đối với nghề làm báo cũng như tình yêu đối với các chiến sỹ chống "giặc lửa" để làm tốt hơn nữa công tác tuyên truyền trên mặt trận không tiếng súng này, góp phần đưa Tạp chí PC&CC ngày một vững bước hơn trên hành trình phía trước.■

CHÙM PHỎNG VẤN

Thiếu tướng NGUYỄN TUẤN ANH – Cục trưởng Cục Cảnh sát PCCC&CNCH:

TẠP CHÍ PC&CC ĐÃ KHẲNG ĐỊNH ĐƯỢC VỊ TRÍ, VAI TRÒ QUAN TRỌNG TRONG CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN PCCC&CNCH

Trong những năm qua, Tạp chí PC&CC đã luôn bám sát tuyên truyền các chủ trương, định hướng của Đảng, Nhà nước, các văn bản pháp luật trong công tác PCCC&CNCH. Qua việc tích cực phản ánh các mặt công tác của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH, những sự kiện nổi bật, những vấn đề nóng, thời sự trong công tác PCCC&CNCH trên cả nước, chủ động tuyên truyền những tấm gương, điển hình tiên tiến trong phong trào Toàn dân tham gia PCCC, những mô hình hay, sáng tạo, Tạp chí PC&CC đã ngày càng khẳng định được vị trí, vai trò quan trọng công tác tuyên truyền PCCC&CNCH.

Đặc biệt, sự thay đổi của Tạp chí PC&CC thành một tạp chí khoa học song ngữ đã cho thấy sự phát triển, không ngừng cố gắng của Tạp chí. Các bài viết khoa học được đăng tải tập trung, chuyên sâu, thẩm định kỹ lưỡng, phản ánh sự đầu tư, tìm tòi, nghiên cứu của người viết cũng như sự cẩn trọng, nghiêm túc trong công tác biên tập – xuất bản của đơn vị. Đây là nguồn tư liệu quý báu cho cán bộ, chiến sỹ của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH trên cả nước theo dõi, tham khảo, phục vụ cho công tác chuyên môn của mình.

Đồng hành cùng Tạp chí PC&CC trong 15 năm xây dựng và phát triển, các lãnh đạo, cán bộ, chiến sỹ Cục Cảnh sát PCCC&CNCH đã có nhiều bài viết cộng tác trên các chuyên mục, đồng thời, Tạp chí PC&CC cũng đã có sự phối hợp tích cực trong công tác đưa tin, viết bài, tham gia các hoạt động giữa hai bên.

Nhân dịp kỷ niệm 15 năm ngày Tạp chí PC&CC ra số đầu tiên, thay mặt Cục Cảnh sát PCCC&CNCH, tôi xin gửi lời chúc mừng trang trọng tới Tạp chí. Mong rằng trong những năm tới, Tạp chí PC&CC tiếp tục có thêm nhiều chuyên mục ý nghĩa, đăng tải những bài viết chất lượng, trở thành một trong những kênh thông tin thân thiết của cán bộ, chiến sỹ lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH trên khắp cả nước.

Đại tá HUỲNH QUANG TÂM – Trưởng phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hồ Chí Minh:

TẠP CHÍ LÀ NƠI KẾT TINH CỦA LÝ LUẬN, HỌC THUẬT, KHOA HỌC TRONG LĨNH VỰC PCCC&CNCH.

Qua gần 15 năm vừa là độc giả vừa là cộng tác viên thường xuyên của Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy, cá nhân tôi có thể khẳng định Tạp chí là nơi kết tinh của lý luận, học thuật, khoa học trong lĩnh vực PCCC&CNCH. Nội dung của Tạp chí đã đi sâu nghiên cứu, hướng dẫn, trao đổi nghiệp vụ khoa học về công tác PCCC&CNCH, trở thành địa chỉ tham khảo tin cậy cho các đơn vị, địa phương; đồng thời cũng là nơi ghi nhận thực tế các địa phương phản ánh, góp phần bổ sung thêm cho lý luận trong công tác PCCC&CNCH ngày càng sát hơn với thực tiễn. Nhân kỷ niệm 15 năm Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy ra số đầu tiên (2008 – 2023), tôi xin kính chúc các đồng chí phóng viên, biên tập viên Tạp chí ngày càng có nhiều bài viết hay, ý nghĩa, xứng đáng với sự tin tưởng của những người lính PCCC&CNCH trên khắp đất nước.

Thời gian qua, Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy đã phối hợp chặt chẽ, thường xuyên với Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – TP Hồ Chí Minh. Đặc biệt, từ sau năm 2020, Công an Thành phố và Trường Đại học PCCC ký kết Quy chế Phối hợp trong công tác đào tạo, nghiên cứu khoa học và hoạt động thực tiễn thì hoạt động này được thực hiện với tần suất ngày càng cao hơn. Hai bên giao nhiệm vụ và động viên cán bộ thuộc đơn vị mình tích cực viết bài đăng trên Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy. Mỗi số Tạp chí đã gửi cho Công an Thành phố 100 cuốn để phục vụ công tác của Công an Thành phố.

Ngoài ra, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hồ Chí Minh cũng thường xuyên cung cấp, trao đổi thông tin về các vụ cháy, về những khó khăn, bất cập trong công tác PCCC&CNCH; thường xuyên gửi đăng tin bài, hình ảnh hoạt động của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hồ Chí Minh trên Website Trường Đại học PCCC và Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy. Thông qua các hoạt động này, đã giúp cho việc chia sẻ thông tin giữa nhà trường với địa phương và cũng tìm ra các giải pháp để hoàn thành tốt nhiệm vụ.

Với mong muốn Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy ngày càng phát triển, đáp ứng yêu cầu đòi hỏi của thực tiễn, cá nhân tôi hy vọng Tạp chí nghiên cứu tiếp tục đổi mới nội dung, chương trình, tăng số trang viết về những vấn đề thực tiễn, thường xuyên cập nhật, bổ sung liên tục các vấn đề mới phát sinh; những kiến thức, thành tựu tiên tiến, hiện đại của khoa học, kỹ thuật trong lĩnh vực PCCC&CNCH; các báo cáo, số liệu tổng kết các chuyên đề công tác của các địa phương và đặc biệt là của Cục Cảnh sát PCCC&CNCH để địa phương tiện theo dõi và cập nhật. Bên cạnh đó, tăng cường đăng tải các nội dung nghiên cứu chế tạo các phương tiện, dụng cụ, trang thiết bị PCCC&CNCH mới hoặc các nghiên cứu ứng dụng sự phát triển của công nghệ 4.0 theo xu hướng tự động hóa, vận dụng trí tuệ nhân tạo vào công tác PCCC&CNCH. Chúng tôi hy vọng Tạp chí Phòng cháy và

chữa cháy sẽ là cầu nối cung cấp thông tin và tổ chức các hoạt động PCCC&CNCH, góp phần tăng cường mối quan hệ phối hợp trong công tác nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ giữa Trường Đại học PCCC và Công an các đơn vị, địa phương, đặc biệt là TP Hồ Chí Minh.

Đại tá HOÀNG VĂN BÌNH – Trưởng phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hải Phòng:

TẠP CHÍ PHÒNG CHÁY VÀ CHỮA CHÁY VẪN LÀ "MÓN ĂN" TINH THẦN QUAN TRỌNG...

Có nhiều thay đổi quá nhanh khiến báo chí in truyền thống không còn được ưa chuộng như xưa nhưng đối với cán bộ, chiến sỹ Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hải Phòng nói chung và cá nhân tôi nói riêng, Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy vẫn là "món ăn" tinh thần quan trọng vì những bài viết gắn liền với các hoạt động nghề nghiệp của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH cũng như phản ánh tâm tư, tình cảm, chuyện "sinh nghề tử nghiệp" của những người lính PCCC&CNCH.

Tôi còn nhớ những ngày đầu tiên khi gửi bài đăng trên Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy, được phản hồi và yêu cầu hoàn thiện bài viết. Tôi đã rất ngạc nhiên vì sự nhiệt thành hiếm có của Ban Biên tập khi phản hồi nhanh chóng, hướng dẫn rất chi tiết cho tôi chỉnh sửa từ nội dung đến hình thức. Sau khi hoàn thiện bài viết theo yêu cầu, tôi gửi lại và được chấp nhận đăng tải. Những cảm xúc lo âu khi gửi bài, hồi hộp khi chờ đợi rồi vỡ òa vui sướng khi được Tòa soạn thông báo về việc đăng tải bài viết của mình. Kể từ đó, tôi đều đặn gửi bài viết cho Tạp chí, rồi khi Tạp chí tiếp nhận quản lý Website của Trường Đại học PCCC, tôi lại trở thành cộng tác viên thân thiết Website nhà trường.

Qua 15 năm, dù có trải qua nhiều chông gai, thử thách như: thay đổi về cơ cấu tổ chức, khó khăn về kinh tế… thì Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy vẫn giữ nguyên "phong độ" từ nội dung đến hình thức. Tạp chí vẫn duy trì đều đặn xuất bản hàng tháng, gửi đến các đơn vị Cảnh sát PCCC&CNCH địa phương với chất lượng giấy in cao cấp, màu sắc thiết kế bắt mắt. Nội dung các bài viết phong phú từ những bài viết mang tính học thuật, những bài viết phản ánh hoạt động của địa phương cho đến những bài viết về văn hóa, nghệ thuật nhưng luôn gắn liền với những người lính PCCC&CNCH. Tất cả đã trở nên thân thuộc với những người lính PCCC&CNCH Hải Phòng để chúng tôi hàng tháng đều đón chờ.

Năm 2023, Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy tròn 15 tuổi, xin chúc Tạp chí với những cố gắng mới, thành công mới để xứng danh là nơi trao đổi thông tin nghiệp vụ hàng đầu của cả nước về lĩnh vực PCCC&CNCH.

Nhà văn NGUYỄN XUÂN HẢI:

TẠP CHÍ KHÔNG CHỈ CẦN THIẾT ĐỐI VỚI CÁN BỘ, CHIẾN SỸ TRONG LỰC LƯỢNG PCCC&CNCH MÀ CÒN RẤT THIẾT THỰC ĐỐI VỚI CỘNG ĐỒNG

Là tờ tạp chí vừa có chức năng hướng dẫn tuyên truyền vừa mang tính học thuật về khoa học PCCC&CNCH nên cơ hội cộng tác của tôi với Tạp chí chủ yếu vào những những ngày kỷ niệm đặc biệt hay Tết đến, Xuân về. Tuy nhiên với góc nhìn của một độc giả, tôi nhận thấy Tạp chí không chỉ cần thiết đối với cán bộ, chiến sỹ trong lực lượng PCCC&CNCH mà còn rất thiết thực đối với cộng đồng. Ví như ngay sau xảy ra vụ cháy toà Chung cư Carina Plaza tại quận 8, TP Hồ Chí Minh vào ngày 23/3/2018 làm chết 13 người, bị thương 99 người, Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy số 105 tháng 4/2018 đã có bài "Lối thoát nạn, thoát hiểm tại chung cao tầng hiện nay có thực sự an toàn?" của Thái Thuy. Hay trước thực trạng mất an toàn tại các cơ sở kinh doanh karaoke dẫn đến những vụ hoả hoạn thời gian qua, Tạp chí đã có bài "Phát huy sức mạnh của các cơ quan phát thanh, truyền hình trong tuyên truyền về PCCC&CNCH đối với cơ sở kinh doanh karaoke" của TS Khúc Quang Trung (số 166 tháng 5/2023) với những số liệu, những cứ liệu khoa học rất thuyết phục. Trong tháng 5 nóng bức vừa qua, những vụ cháy nhà dân liên tục xảy ra tại Hà Nội, TP Hồ Chí Minh, Thanh Hoá, Khánh Hoà... đã cướp đi sinh mạng của nhiều người, Tạp chí kịp thời có bài "Nâng cao hiệu quả hoạt động của mô hình "Tổ liên gia an toàn PCCC", điểm chữa cháy công cộng trên địa bàn TP Hà Nội" của TS Hà Thu Hằng... Thiết nghĩ đây là những bài viết cần phải được tuyên truyền rộng khắp cho người dân biết để người dân tự nguyện tham gia phong trào an toàn PCCC ở nơi cư trú của mình...

Khi đọc bài viết "Lối thoát nạn, thoát hiểm tại chung cao tầng hiện nay có thực sự an toàn?" của Thái Thụy có phát biểu của một người dân đang sống ở chung cư khiến tôi rất chú ý: "*Toà nhà có 3 lối thoát hiểm, nhưng mới đây tôi thấy thợ thi công ở trên tầng 16 xuống bịt một lối thoát hiểm*"... Từ phát biểu mang tính phát hiện và phản biện này của người dân, tôi nghĩ, nên chăng Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy mở thêm chuyên mục "Ý kiến (hay Diễn đàn) của người dân về những vấn đề bất cập trong công tác PCCC ở cơ sở". Có thêm chuyên mục này, Tạp chí sẽ có sự thêm sự tương tác với độc giả và cán bộ PCCC&CNCH chuyên trách cũng có thêm kênh thông tin để xử lý các vấn đề về an toàn cháy, nổ mới nảy sinh...

Nhân kỷ niệm 15 năm Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy ra số đầu tiên, chúc Tạp chí ngày càng phát triển, mở rộng đối tượng tiếp cận, trở thành người bạn quen thuộc không chỉ đối với cán bộ, chiến sỹ trong lực lượng PCCC&CNCH mà còn đối với mọi tầng lớp nhân dân, chúc đội ngũ phóng viên, biên tập viên Tạp chí sức khỏe, hạnh phúc.■

Trang Thơ

Sáng tác mới của DƯƠNG THIÊN HƯƠNG

Sợi dây sinh tử

Lặng lẽ giữa đời
Trong tay người lính
Sợi dây mỏng manh
Giữ lằn ranh
... Sinh - Tử...

Lơ lửng lưng trời
Nơi vực thẳm, hang sâu
Hay ngàn con sóng dữ...
Sợi dây nối dài nhịp thở
Cùng 114 làm nhiệm vụ....
...Tử - Sinh...

Sợi dây kết nối những ân tình
Những tín hiệu từ dây
.... như mệnh lệnh từ trái tim người lính
Nhường hơi thở cho nhau
Bước tiếp cuộc trường chinh...

Sợi dây kết nối hy sinh
Ranh giới mỏng manh như sợi tóc
Sợi dây gánh những âu lo, khó nhọc
Trĩu nặng ân tình..

Hà Nội, 30/5/2023

Tặng em

Tặng em mỗi sớm mai thức dậy
Cả khoảng trời rộng mở bình yên
Một ngày không tiếng chuông báo cháy
Niềm vui dịu ngọt đến bên thềm

Tặng em những trưa Hè bỏng rát
Thao trường anh rực lửa tôi rèn
Tặng em những làn da rám nắng
Chắt chiu từng nỗi nhớ không tên

Tặng em những buổi chiều bình yên
Hoàng hôn xuống dịu dàng góc phố
Tiếng chuông reo, nơi đâu là sự cố
Có anh rồi, lính chữa cháy mà em...

Tặng em những giấc ngủ bình yên
Có anh thức gác canh đêm vắng
Tặng em một tình yêu thầm lặng
Bình yên này tất cả tặng em!...

Hà Nội, 31/5/2023

Đất Cảng bình yên

Thương mến tặng các chiến sỹ 114
đất Cảng Hải Phòng!

Có màu hoa rực lửa trong tim
Như tình anh giữ bình yên đất Cảng
Ngày lại ngày tôi rèn năm tháng
Trên chiếc xe màu lửa hiền hòa

Giữ bình yên hạnh phúc muôn nhà
Quản ngại chi giữa trùng vây biển lửa
Vực thẳm, biển sâu giữ tròn lời hứa
Vì bình yên đất Cảng ngoài kia

Lính chữa cháy không quản ngại sớm khuya
Lệnh xuất kích nhanh như làn gió
Sức mạnh trong anh là tình yêu em đó
Mệnh lệnh trái tim - sức mạnh diệu kỳ...

Con tàu anh vượt sóng lướt đi
Giữ bình yên nơi vùng biển rộng
Đón em về vùng trời gió lộng
Phượng đỏ rợp trời rực cháy mùa thi...

Tiếng ve ngân, tiếng gió thầm thì
Nhắc em và anh những ngày lịch sử
114 đã tạc vào quá khứ
Những tượng đài lính chữa cháy yêu thương

Đất Cảng bình yên trên mỗi bước đường
Có bóng anh trên chiếc xe màu lửa
Sắc đỏ yêu thương vẹn tròn lời hứa
Tình yêu anh giữ đất Cảng bình yên!

Hà Nội, 25/5/2023.

HÀ NỘI:

TÍCH CỰC TRIỂN KHAI HIỆU QUẢ MÔ HÌNH "TỔ LIÊN GIA AN TOÀN PCCC" VÀ "ĐIỂM CHỮA CHÁY CÔNG CỘNG"

PHƯƠNG TRANG

Thực hiện Chỉ thị số 01/CT-TTg ngày 03/01/2023 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường công tác PCCC trong tình hình mới và Kế hoạch số 53/KH-UBND-NC ngày 16/02/2023 của UBND TP Hà Nội về việc tuyên truyền, phổ biến pháp luật và xây dựng mô hình phong trào Toàn dân tham gia PCCC&CNCH cho cộng đồng trên địa bàn, thời gian qua, Công an TP Hà Nội đã tích cực khảo sát, thành lập mô hình "Tổ liên gia an toàn PCCC" và "Điểm chữa cháy công cộng" tại 100% các quận, huyện, thị xã trên địa bàn Thủ đô. Mô hình đã nhận được sự ủng hộ của toàn dân, đồng thời bước đầu phát huy tính hiệu quả, thiết thực.

Ra mắt mô hình "Tổ liên gia an toàn PCCC" tại quận Hà Đông, Hà Nội. Ảnh: Tư liệu.

Đại tá Phạm Trung Hiếu - Trưởng phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an TP Hà Nội cho biết: Việc thành lập mô hình "Tổ liên gia an toàn về PCCC" và "Điểm chữa cháy công cộng" của Công an TP Hà Nội trong thời gian qua là hoạt động thiết thực, ý nghĩa, góp phần thúc đẩy phong trào Toàn dân tham gia PCCC, nhất là trong bối cảnh cháy, nổ có những diễn biến phức tạp như hiện nay.

Theo báo cáo của Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hà Nội, sau khi triển khai vào tháng 7/2022, cho đến nay mô hình "Tổ liên gia an toàn PCCC" đã được thành lập tại 30/30 quận, huyện, thị xã, hơn 100 khu dân cư, trong đó nhiều địa bàn đã thu được kết quả nổi bật. Tại quận Hà Đông, cùng với sự chung sức, đồng lòng của nhân dân, toàn quận đã xây dựng được 174 mô hình "Tổ liên gia an toàn về PCCC" và 700 "Điểm chữa cháy công cộng", các phương tiện, thiết bị PCCC&CNCH đã được tính toán lắp đặt tại các mô hình phù hợp hoạt động ổn định, có hiệu quả; 100% các hộ gia đình có nhà ở kết hợp sản xuất kinh doanh đã được vận động, tham gia các lớp tuyên truyền, tập huấn nghiệp vụ PCCC&CNCH, 100% hộ gia đình đã tự trang bị phương tiện PCCC&CNCH. Tại quận Hoàng Mai, 126 "Tổ liên gia an toàn PCCC" và 785 điểm chữa cháy công cộng đã được đăng ký thành lập để đáp ứng yêu cầu 4 tại chỗ, nhằm phát hiện nhanh và xử lý kịp thời đối với các vụ cháy, nổ trên địa bàn quận, hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại về người và tài sản do cháy, nổ gây ra. Tại quận Hoàn Kiếm, 288 mô hình "Tổ liên gia an toàn PCCC" và 1.386 "Điểm chữa cháy công cộng" đã được thành lập và duy trì hoạt động. Lực lượng Công an quận Hoàn Kiếm cho biết, Công an quận đã trực tiếp phối hợp với UBND 18 phường tuyên truyền, hướng dẫn các hộ gia đình quy chế hoạt động của các mô hình "Tổ liên gia an toàn PCCC", nội quy quản lý, sử dụng phương tiện chữa cháy và CNCH tại các điểm chữa cháy công cộng. Mỗi hộ gia đình phải có ít nhất 01 người tham gia lớp tuyên truyền, phổ biến pháp luật, kiến thức, kỹ năng về PCCC&CNCH. Cùng với đó, tuyên truyền, vận động 100% hộ gia đình trang bị các phương tiện chữa cháy, CNCH; phấn đấu mỗi hộ gia đình được trang bị ít nhất 01 bình chữa cháy và dụng cụ, phương tiện CNCH cần thiết, đẩy mạnh phong trào Toàn dân PCCC&CNCH trên địa bàn quận Hoàn Kiếm.

Theo quy định, mỗi "Tổ liên gia an toàn PCCC" gồm 5 - 15 hộ gia đình nhà để ở kết hợp sản xuất kinh doanh liền kề nhau. Tham gia tổ liên gia, mỗi hộ gia đình trang bị ít nhất 1 bình chữa cháy xách tay và tối thiểu 1 bộ dụng cụ phá dỡ, mỗi hộ lắp đặt 01 chuông báo cháy, 02 nút ấn báo cháy (01 nút ấn trong nhà, 01 nút ấn ngoài nhà) ở các vị trí phù hợp tại mỗi hộ gia đình. Nút ấn và chuông báo cháy của các hộ gia đình trong Tổ liên gia được liên kết với nhau. Các thành viên trong hộ gia đình cài đặt và sử dụng thành thạo App báo cháy 114. Ngoài ra, các ngõ, hẻm có chiều sâu từ 50m trở lên, xe chữa cháy không tiếp cận đều đã và đang được bố trí "Điểm chữa cháy công cộng" để phục vụ công tác chữa cháy tại chỗ. Còn tại điểm chữa cháy

công cộng, mỗi điểm có tối thiểu 02 bình bột chữa cháy loại ABC, nội quy quản lý, sử dụng phương tiện PCCC&CNCH, xà beng, kìm cộng lực…. Các khu vực có trụ nước chữa cháy có thể trang bị thêm lăng, vòi, đầu nối, thiết bị mở khóa…

Để đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến các kiến thức, kỹ năng PCCC&CNCH cho nhân dân, đồng thời giúp nhân dân có thể chủ động xử lý khi có cháy, nổ xảy ra, tại các buổi lễ ra mắt "Tổ liên gia an toàn PCCC" và "Điểm chữa cháy công cộng", hầu hết các địa bàn trên TP Hà Nội còn kết hợp, tổ chức các buổi thực tập, diễn tập phương án chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ cho người dân, tổ chức hội thao giữa các tổ liên gia… Qua đó, người dân đã có dịp tập luyện, nắm được các kiến thức, biện pháp xử lý khi có hỏa hoạn.

Thượng tá Nguyễn Minh Thành – Phó trưởng Công an Quận Đống Đa cho biết, sau thời gian triển khai thực hiện trên địa bàn quận Đống Đa, mô hình "Tổ liên gia an toàn PCCC" đã phát huy hiệu quả thiết thực, tạo điều kiện xây dựng lực lượng nòng cốt trong phong trào đảm bảo an toàn PCCC, từng bước, nâng cao ý thức cảnh giác và phòng ngừa của nhân dân trong công tác PCCC, góp phần đảm bảo an ninh trật tự, an toàn PCCC trên địa bàn, chủ động phòng ngừa các nguy cơ cháy, nổ có thể xảy ra.

Nói về những hiệu quả thiết thực của "Tổ liên gia an toàn PCCC" sau khi được thành lập, ông Nguyễn Đắc Mạnh – thành viên "Tổ liên gia an toàn PCCC" quận Hai Bà Trưng cho biết: Sau khi thành lập Tổ liên gia an toàn PCCC và Điểm chữa cháy công cộng, công tác PCCC trong nhân dân càng được nâng cao hơn, người dân càng ý thức hơn được trách nhiệm của mình trong công tác PCCC và tinh thần phòng ngừa cháy, nổ. Khi có cháy, nổ xảy ra, chỉ cần nhấn chuông báo các nhà xung quanh đều biết để kịp thời sơ tán người và tài sản. Người dân cũng trang bị và được tiếp cận với các phương tiện chữa cháy hiệu quả, do đó, khi cháy, nổ xảy ra sẽ có thể ngăn chặn ngay từ ban đầu. Còn bà Nguyễn Thị Uy – một thành viên khác của "Tổ liên gia an toàn PCCC" quận Đống Đa cho hay: tham gia "Tổ liên gia an toàn PCCC", tôi và gia đình đã được trang bị các kiến thức, nâng cao hiểu biết và trách nhiệm trong công tác PCCC&CNCH. Các gia đình trong tổ đều thường xuyên trao đổi thông tin, đoàn kết, cùng cam kết với nhau thực hiện tốt quy định an toàn PCCC, đảm bảo an toàn PCCC tại khu dân cư.

Để tiếp tục nhân rộng và phát huy hiệu quả mô hình "Tổ liên gia an toàn PCCC" và "Điểm chữa cháy công cộng" trên địa bàn TP Hà Nội, vừa qua, trong 02 ngày 25/5, 26/5/2023, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hà Nội đã thành lập Tổ kiểm tra do đồng chí Đại tá Phạm Trung Hiếu - Trưởng phòng làm Tổ trưởng đã tổ chức kiểm tra thực tế địa bàn 06 huyện, thị xã gồm Đông Anh, Sóc Sơn, Mê Linh, Ba Vì, Sơn Tây, Phúc Thọ về việc thực hiện tuyên truyền, phổ biến pháp luật và xây dựng mô hình phong trào Toàn dân tham gia PCCC&CNCH cho cộng đồng. Tại buổi kiểm tra, đồng chí Phạm Trung Hiếu đã trực tiếp kiểm tra việc thành lập các mô hình, kiến thức, nhận thức của người dân trong công tác PCCC, hướng dẫn người dân một số kỹ năng xử lý tình huống cũng như sử dụng một số phương tiện chữa cháy tại chỗ.

"Trong thời gian tới, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an TP Hà Nội sẽ tiếp tục triển khai, nhân rộng mô hình "Tổ liên gia an toàn PCCC", "Điểm chữa cháy công cộng", đồng thời đẩy mạnh tuyên truyền, tập huấn kiến thức pháp luật, kỹ năng an toàn về phòng cháy, chữa cháy đối với các hộ gia đình, chủ động phòng ngừa, không để phát sinh cháy, nổ ngay từ ban đầu đặc biệt trong mùa nắng nóng đang đến gần, góp phần thực hiện tốt phương châm "4 tại chỗ" trong công tác PCCC, hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại về người và tài sản của nhân dân." - Đại tá Phạm Trung Hiếu - Trưởng phòng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an TP Hà Nội chia sẻ.■

Lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH - Công an TP Hà Nội tích cực tuyên truyền kiến thức PCCC&CNCH cho người dân. *Ảnh: Tư liệu.*

NÂNG CAO HIỆU QUẢ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ AN NINH TRẬT TỰ ĐỐI VỚI CỔNG THÔNG TIN, TRANG TIN ĐIỆN TỬ CÁC CƠ QUAN NHÀ NƯỚC CỦA THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Thượng tá, TS PHAN ANH TUẤN
Trưởng Phòng Khảo thí và đảm bảo chất lượng đào tạo, Học viện An ninh nhân dân

Công tác quản lý nhà nước (QLNN) về an ninh, trật tự (ANTT) đối với các cổng thông tin, trang thông tin điện tử (TTĐT) các cơ quan nhà nước trên địa bàn Thành phố Hà Nội đã được triển khai cơ bản đồng bộ, hiệu quả, hướng đến xây dựng Thủ đô Hà Nội trở thành thành phố thông minh, hiện đại. Bài báo đi sâu phân tích tình hình liên quan, đánh giá khái quát thực trạng QLNN về ANTT đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước trên địa bàn Thành phố Hà Nội. Từ đó, chỉ ra hạn chế, nguyên nhân của hạn chế và đưa ra một số đề xuất nâng cao hiệu quả công tác này trong thời gian tới.

1. Thực hiện chủ trương của Đảng, Nhà nước về tăng cường xây dựng Chính phủ điện tử, hướng tới xây dựng Chính phủ số và Kinh tế số ở Việt Nam, Thành phố Hà Nội tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, đẩy mạnh các giải pháp công nghệ nhằm tạo thuận lợi tối đa cho người dân, giảm bớt các thủ tục hành chính, hướng tới xây dựng Hà Nội trở thành thành phố thông minh, hiện đại. Tính đến tháng 12/2022, Thành phố Hà Nội đã xây dựng và phát triển cổng TTĐT, trang TTĐT của các cơ quan nhà nước, bao gồm 42 cổng TTĐT (gồm 01 cổng TTĐT của UBND Thành phố Hà Nội, 41 cổng TTĐT của các quận, huyện, sở, ban, ngành) và 412 trang TTĐT của các cơ quan nhà nước trên địa bàn thành phố. Hà Nội đã triển khai cung cấp các dịch vụ trực tuyến công trên hệ thống cổng TTĐT của 22 sở, ban, ngành, 30 quận, huyện, thị xã và 584 xã, phường, thị trấn. Tính đến hết Quý II/2022, các cổng thông tin, trang TTĐT của Thành phố Hà Nội đã triển khai 1.448 dịch vụ công trực tuyến đối với 1.828 thủ tục hành chính đã triển khai, trong đó, có 1.209 dịch vụ công trực tuyến mức độ 3 và 239 dịch vụ công trực tuyến mức độ 4. Về kết quả xử lý hồ sơ qua cổng TTĐT, tính đến 30/6/2022, hệ thống dịch vụ công trực tuyến của thành phố đã tiếp nhận 2.622.859 hồ sơ, trong đó, số hồ sơ đã giải quyết đúng hạn là 2.458.701 hồ sơ, chiếm 93.7%.

Việc ra đời, hình thành các trang, cổng TTĐT của các cơ quan nhà nước trên địa bàn Thành phố Hà Nội tạo nên mạng lưới kết nối sâu rộng; trở thành kênh cung cấp thông tin chính thống trên không gian mạng, đem lại nhiều tiện ích cho người dân, doanh nghiệp, thúc đẩy việc ứng dụng công nghệ trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đang phát triển rất mạnh. Tuy nhiên, bên cạnh mặt tích cực, quá trình xây dựng, vận hành cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước của Thành phố Hà Nội phát sinh nhiều vấn đề phức tạp về ANTT, nổi lên là các vấn đề sau:

Tấn công mạng, chiếm quyền điều khiển hệ thống. Theo thống kê của Phòng An ninh mạng và Phòng chống tội phạm sử dụng công nghệ cao - Công an Thành phố Hà Nội, từ năm 2018 đến tháng 6/2022, lực lượng An ninh (LLAN) phát hiện 12 vụ tấn công chiếm quyền điều khiển nhằm vào các cổng thông tin của các cơ quan nhà nước của Thành phố Hà Nội. Qua khảo sát các vụ việc, có thể thấy, phương thức, thủ đoạn chính mà các đối tượng sử dụng để tấn công xâm nhập, chiếm quyền kiểm soát các cổng thông tin của các cơ quan nhà nước của Thành phố Hà Nội thường là lợi dụng sự chủ quan, bất cẩn trong sử dụng các thiết bị điện tử như: máy tính, USB của quản trị hoặc khai thác lỗi đặt mật khẩu yếu, dễ đoán của những người này, từ đó, sử dụng các tài khoản này để kiểm soát cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước. Nguy hiểm hơn, trong nhiều vụ việc, sau khi chiếm quyền kiểm soát các cổng thông tin, các đối tượng còn thay đổi nội dung, chèn các bài viết có nội dung sai sự thật, ảnh hưởng tới uy tín của các cơ quan nhà nước. Điển hình là vụ việc ngày 17/5/2015, cổng thông tin của Ủy ban nhân dân quận Cầu Giấy đã bị tin tặc Trung Quốc tấn công xâm nhập, chiếm quyền điều khiển, thay đổi giao diện trang chủ bằng chèn hình ảnh cờ Trung Quốc kèm theo các bình luận chống Việt Nam bằng cả tiếng Việt và tiếng Trung Quốc [2].

Tấn công thu thập tin tức tình báo. Thủ đoạn của các đối tượng là tiến hành rà quét lỗ hổng bảo mật, tấn công xâm nhập, cài cắm mã độc có tính năng thu thập thông tin, dữ liệu của máy chủ phục vụ hoạt động của các cổng thông tin, trang TTĐT; phát tán các mã độc vào các ứng dụng trên cổng thông tin để người dùng tải về. Đáng chú ý, LLAN phát hiện đối tượng xâm nhập, chiếm quyền điều khiển các cổng thông tin, trang tin điện tử đã tải lên các file văn bản, các đường liên kết có chứa mã độc. Từ đó, xâm nhập vào máy tính của các cán bộ, nhân viên trong các cơ quan, đơn vị; lấy đó làm bàn đạp để xâm nhập, đánh cắp dữ liệu của các máy tính nội bộ, không kết nối Internet. Điển hình, tháng 6/2020, qua công tác kiểm tra an ninh, an toàn mạng tại Sở Công thương Thành phố Hà Nội, kiểm tra 02 máy chủ phục vụ vận hành, lưu trữ dữ liệu của Cổng TTĐT của Sở Công thương, phát hiện cả 2 máy chủ đề bị nhiễm mã độc C2/Generic-A và mã độc "Gh0st RAT", kết nối đến máy chủ điều khiển tại các tên miền có máy chủ đặt ở nước ngoài [3].

Lộ bí mật nhà nước trên cổng thông tin, trang TTĐT. Theo thống kê, từ năm 2018 đến tháng 6/2022, LLAN đã đã phát hiện 03 vụ lộ bí mật nhà nước trên các cổng, trang TTĐT của các ban, ngành, địa phương trong địa bàn Thành

phố Hà Nội, bao gồm 01 tài liệu Tối mật, 04 tài liệu Mật [2]. Các bí mật nhà nước bị phát tán trên cổng thông tin, trang TTĐT thường là văn bản dưới dạng PDF hoặc File ảnh chụp văn bản. Điển hình, tháng 4/2016, qua công tác nắm tình hình, LLAN phát hiện Cổng TTĐT Ủy ban nhân dân huyện Thanh Trì (thanhtri.hanoi.gov.vn) đăng tải bản chụp Văn bản số 111/KH-CATT-CSTT ngày 12/4/2016 của Công an huyện Thanh Trì tiêu đề "Kế hoạch đảm bảo ANTT, trật tự công cộng, trật tự đô thị phục vụ bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XIV và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2016 - 2021". Đây là tài liệu trong danh mục bảo vệ bí mật nhà nước thuộc độ Mật, cán bộ, nhân viên sơ suất không kiểm tra kỹ nội dung, danh mục bí mật nhà nước nên đăng tải tài liệu lên trên cổng TTĐT.

Quá trình xây dựng, vận hành cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan Nhà nước có nhiều sơ hở, tiềm ẩn nguy cơ gây mất an ninh, an toàn. Qua kiểm tra công tác đảm bảo an ninh mạng, an toàn thông tin ở các sở, ban, ngành, quận huyện, LLAN phát hiện nhiều cổng, trang TTĐT không được trang bị đầy đủ các công cụ, phương tiện đảm bảo an ninh, an toàn như: hệ thống IPS/IDS, SIEM; nhiều hệ điều hành máy chủ lạc hậu, không được cập nhật thường xuyên; không xây dựng chính sách bảo mật đáp ứng yêu cầu đặt ra. Đội ngũ quản trị viên các cổng, trang tin điện tử chưa được quan tâm bồi dưỡng, nâng cao trình độ, kiến thức về bảo mật, chế độ, chính sách chưa hợp lý nên không phát huy hết năng lực chuyên môn. Công tác xử lý kỹ thuật ban đầu của đội ngũ cán bộ, nhân viên quản trị hệ thống còn lúng túng khi xảy ra các sự cố tấn công mạng và mất an ninh, an toàn hệ thống, biện pháp ngăn chặn, xử lý sự cố không hiệu quả, dẫn đến những thiệt hại nghiêm trọng cho hệ thống, cơ quan, doanh nghiệp chủ quản.

2. Trước tình hình trên, lực lượng Công an Thành phố Hà Nội, trực tiếp chủ trì là lực lượng An ninh mạng và Phòng chống tội phạm sử dụng công nghệ cao đã triển khai đồng bộ các lực lượng, phương tiện, biện pháp QLNN về ANTT đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước của Thành phố Hà Nội nhằm đảm bảo hoạt động an toàn, ổn định, đúng với định hướng; góp phần đảm bảo an ninh thông tin nói riêng và ANTT nói chung. Cụ thể là:

Một là, thu thập thông tin phục vụ QLNN về ANTT đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước. Nội dung tập trung thu thập gồm: thông tin liên quan đến sơ hở, thiếu sót trong quá trình xây dựng, vận hành cổng thông tin, trang TTĐT; âm mưu, phương thức, thủ đoạn xâm hại an ninh cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước, nhất là hoạt động tấn công mạng, gián điệp mạng, các vụ lộ bí mật nhà nước; cơ cấu tổ chức, nhân sự tham gia quản trị, điều hành và đảm bảo an toàn cổng thông tin…. Để có được các thông tin trên, LLAN thu thập qua nhiều biện pháp như: phối hợp với các cơ quan chủ quản cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước; thông qua các hội, nhóm diễn đàn trên mạng xã hội; thông qua các phương tiện truyền thông đại chúng, các Website về an ninh mạng, công nghệ thông tin. Đặc biệt, LLAN thu thập thông tin thông qua các biện pháp nghiệp vụ như: điều tra cơ bản, sử dụng lực lượng bí mật; phối hợp, trao đổi thông tin với các đơn vị nghiệp vụ liên quan. Đáng chú ý, để chủ động nắm tình hình liên quan đến an ninh cổng thông tin, trang TTĐT, LLAN thường xuyên triển khai các kiểm tra, giám sát an ninh mạng, chủ động rà quét, phát hiện các lỗ hổng bảo mật, virus tồn tại trên hệ thống. Điển hình, qua kiểm tra an ninh mạng, Phòng An ninh mạng và Phòng chống tội phạm sử dụng *công* nghệ cao phát hiện cổng TTĐT của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Hà Nội tồn tại lỗ hổng bảo mật của Thư viện Telerik trong phần mềm Dotnet (CVE-2017-11357, CVE-2019-18935). Đây là lỗ hổng được đánh giá ở mức độ nghiêm trọng, có thể bị tin tặc khai thác để truy cập vào đường dẫn quản trị thư mục Website, từ đó có thể sửa, xóa nội dung Website và tải lên các tệp tin mã độc để thực hiện điều khiển từ xa hoặc phát tán mã độc đến người dùng [3].

Hai là, tham gia xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến an ninh cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước. Trên cơ sở các văn bản của nhà nước đã ban hành, để thống nhất trong QLNN về ANTT đối với hoạt động của các cổng thông tin, trang TTĐT, LLAN chủ động tham mưu với Công an thành phố đề xuất Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân Thành phố ban hành các văn bản chỉ đạo, tổ chức thực hiện như: Nghị quyết số 11/2017/NQ-HĐND của Hội đồng nhân dân Thành phố Hà Nội về Chương trình mục tiêu "Ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động cơ quan nhà nước Thành phố Hà Nội giai đoạn 2016 - 2020", Kế hoạch hành động số 1900/KH-UBND ngày 27/9/2019 triển khai Nghị quyết số 17/NQ-CP ngày 07/3/2019 của Chính phủ về một số nhiệm vụ giải pháp trọng tâm phát triển Chính phủ điện tử giai đoạn 2019 - 2020 định hướng đến năm 2025. LLAN kiến nghị Công an Thành phố Hà Nội tham mưu Thành ủy, UBND Thành phố xây dựng, triển khai các nghị quyết và kế hoạch về bảo đảm ANTT nói chung và QLNN về ANTT đối với cổng thông tin, trang TTĐT nói riêng, đảm bảo an ninh thông tin trên địa bàn thành phố. LLAN tham mưu Giám đốc Công an Thành phố ban hành các văn bản, kế hoạch hướng dẫn, triển khai các quy định của pháp luật về bảo vệ an ninh mạng, phòng ngừa hoạt động tấn công mạng, gián điệp mạng đối với hệ thống thông tin nói chung và cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước của thành phố nói riêng. Điển hình như, xây dựng, ban hành Kế hoạch số 492/KH-CAHN-PA05-PV01 ngày 04/8/2021 về việc triển khai thực hiện Kế hoạch số 242/KH-BCA ngày 03/6/2021 của Bộ Công an về triển khai Chỉ thị số 01/CT-TTg ngày 18/02/2021 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường công tác bảo vệ an ninh mạng trong tình hình hiện nay; Kế hoạch số 589/KH-CAHN-PA05 ngày 08/10/2021 về quản lý thông tin trên hệ thống báo, tạp chí điện tử, trang TTĐT, mạng xã hội đảm bảo an ninh thông tin mạng giai đoạn 2021 - 2025.

Ba là, tuyên truyền, phổ biến, hướng dẫn thực hiện các quy định của pháp luật về ANTT đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước. LLAN chủ động phối hợp với Sở Thông tin và truyền thông, các cơ quan báo chỉ đẩy mạnh hoạt động tuyên truyền, phổ biến, hướng dẫn thực hiện các quy định của pháp luật về ANTT đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước. Đối tượng tuyên truyền mà LLAN hướng tới là các cán bộ, nhân viên trong các cơ quan

quản lý, điều hành và trực tiếp vận hành cổng thông tin; cán bộ trực tiếp quản lý, điều hành, giám sát thông tin trên mạng, người dân trực tiếp sử dụng các dịch vụ trên cổng thông tin, trang TTĐT. Hoạt động tuyên truyền được triển khai qua nhiều hình thức khác nhau như phối hợp với cơ quan truyền thông xây dựng các phóng sự, bài viết tuyên truyền về Luật An ninh mạng, trong đó có liên quan đến bảo đảm an ninh cổng thông tin của các cơ quan nhà nước; phát động cuộc thi "Tìm hiểu Luật An ninh mạng"; xây dựng các kênh Fanpage, Youtube để tuyên truyền, phổ biến tới nhân dân. LLAN tích cực phối hợp với các sở, ban, ngành chính quyền cơ sở mở các lớp tập huấn, bồi dưỡng về đảm bảo an ninh mạng nói chung và đảm bảo an ninh cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước nói riêng. Theo thống kê, từ năm 2018 đến 2022, Phòng An ninh mạng và Phòng chống tội phạm sử dụng công nghệ cao phối hợp với Sở Thông tin và truyền thông, các cơ quan, ban, ngành mở 18 lớp tập huấn với sự tham gia của 1.241 lượt cán bộ, nhân viên [2], [3].

Bốn là, kiểm tra, xử lý vi phạm pháp luật về an ninh, trật tự cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước của Thành phố Hà Nội. Phòng An ninh mạng và *Phòng* chống tội phạm sử dụng *công* nghệ cao đã phối hợp với cơ quan liên quan tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra việc chấp hành các quy định về đảm bảo an ninh mạng, an ninh thông tin, bảo vệ bí mật nhà nước trong quá trình sử dụng, vận hành các hệ thống thông tin, trong đó có cổng thông tin tại các cơ quan Nhà nước. Từ năm 2018 đến 2022, Phòng An ninh mạng và Phòng chống tội phạm sử dụng công nghệ cao trực tiếp chủ trì, triển khai 03 kế hoạch kiểm tra, đánh giá an ninh mạng, an toàn thông tin tại 26 sở, ngành; 15 quận, huyện trên địa bàn Thành phố Hà Nội. Thông qua công tác kiểm tra, Phòng An ninh mạng và Phòng chống tội phạm sử dụng công nghệ cao đã phát hiện nhiều điểm yếu hệ thống, lỗ hổng bảo mật cũng như thiếu sót trong công tác bảo đảm an ninh, an toàn cổng thông tin của các cơ quan nhà nước của Thành phố Hà Nội. Cụ thể, năm 2020, Phòng An ninh mạng và Phòng chống tội phạm sử dụng công nghệ cao đã xây dựng Kế hoạch số 492/KH-CAHN-PA05 ngày 19/9/2020 về việc kiểm tra công tác bảo vệ an ninh mạng, tiến hành kiểm tra, rà quét bảo mật đối với cổng TTĐT của 16 sở, ban, ngành qua đó, phát hiện 14.941 lỗi cảnh bảo nguy cơ mất an toàn thông tin tồn tại trên Website và máy chủ của các cổng TTĐT. Bên cạnh chủ trì kiểm tra việc chấp hành quy định về an ninh mạng, Phòng An ninh mạng và Phòng chống tội phạm sử dụng công nghệ cao phối hợp với Phòng An ninh chính trị nội bộ - Công an Thành phố Hà Nội tiến hành kiểm tra việc chấp hành quy định về bảo vệ bí mật nhà nước trên không gian mạng của các sở, ban, ngành, quận, huyện trên địa bàn thành phố [3].

Thông qua hoạt động trên đã góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả QLNN về ANTT đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước; chủ động phát hiện, khắc phục kịp thời những sơ hở, thiếu sót trong quá trình xây dựng, vận hành cổng thông tin, trang TTĐT mà các thế lực thù địch, các đối tượng xấu có thể lợi dụng để xâm hại an ninh mạng, an toàn hệ thống thông tin. Tuy nhiên, QLNN về ANTT đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước của Thành phố Hà Nội còn bộc lộ những bất cập, hạn chế như: việc thu thập thông tin chủ yếu qua các biện pháp công khai, do vậy, thông tin thu thập được chưa sâu, chưa phản ánh hết được những vấn đề phức tạp trong hoạt động của cổng thông tin, trang TTĐT; hoạt động kiểm tra, xử lý vi phạm pháp luật về an ninh mạng, bảo vệ bí mật nhà nước đã được tiến hành thường xuyên nhưng chế tài xử lý chưa đủ sức răn đe, chủ yếu mới dừng lại ở mức nhắc nhở, xử lý nội bộ.

Những hạn chế trên xuất phát từ các nguyên nhân cơ bản sau: (1) nhận thức của cán bộ, nhân viên các cơ quan, đơn vị về vị trí, vai trò của công tác bảo vệ an ninh mạng, an toàn thông tin đối với cổng thông tin, trang TTĐT chưa cao; (2) hệ thống văn bản quy phạm pháp luật làm cơ sở pháp lý đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước chưa đầy đủ; (3) trang thiết bị, cơ sở vật chất phục vụ công tác QLNN còn thiếu, chưa đáp ứng yêu cầu đặt ra; (4) chưa có quy chế phối hợp giữa cơ quan Công an và các cơ quan, ban, ngành có liên quan trong QLNN về ANTT đối với cổng thông tin, trang TTĐT.

3. Trong bối cảnh cuộc cách mạng 4.0 có ảnh hưởng ngày càng sâu rộng tới mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, việc ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động của các cơ quan nhà nước, nhất là phát triển các cổng thông tin, trang TTĐT trở thành xu thế tất yếu, nhằm đảm bảo tính minh bạch, thuận tiện, nhanh chóng, phục vụ lợi ích của nhà nước, doanh nghiệp và người dân. Do đó, nâng cao hiệu quả QLNN về ANTT đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước của Thành phố Hà Nội là đòi hỏi khách quan, LLAN cần tập trung thực hiện một số nội dung cơ bản, trọng tâm sau:

Thứ nhất, nâng cao hiệu quả công tác nắm tình hình, thu thập thông tin phục vụ QLNN về ANTT đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước.

Lực lượng An ninh cần tập trung nắm tình hình liên quan đến âm mưu, phương thức, thủ đoạn xâm hại an ninh cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước, nhất là hoạt động tấn công mạng, gián điệp mạng của các thế lực thù địch và tội phạm mạng đối với cổng thông tin, trang TTĐT của các cơ quan nhà nước; tình hình chấp hành quy định của pháp luật về đảm bảo an ninh mạng, an toàn thông tin của các cơ quan nhà nước; thực trạng bố trí các biện pháp, phương tiện đảm bảo an ninh mạng, an toàn thông tin đối với cổng thông tin, trang TTĐT; tình hình bảo vệ bí mật nhà nước.... Quá trình nắm tình hình phải xác định những sơ hở, thiếu sót mà các thế lực thù địch và các loại tội phạm có thể lợi dụng để tấn công, xâm hại an ninh cổng thông tin, trang TTĐT.

Về phương pháp thu thập thông tin, LLAN triển khai đồng bộ các biện pháp, kết hợp các biện pháp công khai và nghiệp vụ. Trong đó, thường xuyên phối hợp với các cơ quan, ban, ngành, nhất là Sở Thông tin và truyền thông Hà Nội; bộ phận phụ trách vận hành các cổng thông tin, trang TTĐT của các cơ quan, ban, ngành triển khai và thực hiện có hiệu quả quy chế phối hợp trong đảm bảo an ninh mạng với các cơ quan chủ quản cổng thông tin, trang TTĐT. Tiếp tục mở rộng công tác điều tra cơ bản đối với tất cả hệ thống thông tin, trong đó có cổng thông tin, trang TTĐT của các cơ quan nhà nước

theo chức năng, nhiệm vụ được phân công, trong đó phải có những nội dung chuyên sâu về sơ đồ cổng, sơ đồ kết nối máy chủ, dịch vụ, hệ thống cơ sở hạ tầng mạng; các giải pháp kỹ thuật được triển khai để đảm bảo an ninh mạng. Nâng cao hiệu quả công tác xây dựng và sử dụng lực lượng bí mật, đảm bảo kịp thời phát hiện những sơ hở, thiếu sót trong quá trình vận hành cổng thông tin, trang TTĐT; các vấn đề phức tạp khác liên quan.

Thứ hai, tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến, hướng dẫn pháp luật về ANTT đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước của Thành phố Hà Nội.

Nội dung tuyên truyền tập trung vào phổ biến các chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của nhà nước về bảo vệ an ninh mạng, an toàn thông tin; âm mưu, phương thức, thủ đoạn của các thế lực thù địch và các loại tội phạm xâm hại an ninh, an toàn thông tin cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước; tuyên truyền về kỹ năng đảm bảo an ninh mạng, an ninh thông tin khi sử dụng cổng thông tin, trang TTĐT; hướng dẫn cách thức cài đặt, sử dụng tường lửa, hệ thống giám sát an ninh mạng; phát hiện, cảnh báo tấn công mạng; chặn lọc các IP có dấu hiệu tấn công mạng; nâng cao ý thức trách nhiệm, tinh thần tự giác của cán bộ, công chức và công dân trong bảo đảm an ninh mạng, an toàn thông tin đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước.

Thứ ba, chú trọng hiệu quả hoạt động kiểm tra, xử lý vi phạm pháp luật về an ninh, trật tự của các cá nhân, cơ quan có liên quan đến hoạt động của cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước.

Hoạt động kiểm tra cần được tiến hành thường xuyên, định kỳ hàng năm; hoặc khi xảy ra sự cố an ninh mạng, hành vi xâm phạm an ninh mạng; khi hết thời hạn khắc phục điểm yếu, lỗ hổng bảo mật theo khuyến cáo của LLAN mạng và phòng chống tội phạm sử dụng công nghệ cao; khi có yêu cầu quản lý nhà nước về an ninh mạng. Trong đó, cần tập trung kiểm tra việc thực hiện quán triệt, tuyên truyền các quy định của pháp luật, nhất là về bảo vệ bí mật nhà nước, bảo vệ an ninh mạng,... của các sở, ban, ngành, quận, huyện cho cán bộ, nhân viên, nhất là những người trực tiếp tham gia vận hành, quản trị cổng thông tin, trang TTĐT; việc chấp hành quy định của pháp luật bảo vệ bí mật nhà nước trên cổng thông tin, trang TTĐT; chú ý xác định tình trạng đăng tải bí mật nhà nước trên cổng thông tin, trang TTĐT; kiểm tra việc quán triệt, thực hiện các thông báo của LLAN về khắc phục lỗ hổng bảo mật, điểm yếu trên cổng thông tin, trang TTĐT của các cơ quan đơn vị; xử lý các trường hợp lộ bí mật nhà nước đã xảy ra ở cơ quan, đơn vị.

Thứ tư, nâng cao trình độ, năng lực cho đội ngũ cán bộ quản lý; đầu tư trang thiết bị phục vụ quản lý nhà nước về an ninh trật tự đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước.

Công an Thành phố Hà Nội cần thường xuyên tổ chức các lớp tập huấn nâng cao trình độ pháp luật, nghiệp vụ, khả năng ứng dụng công nghệ thông tin phục vụ công tác; kết hợp với công tá tự đào tạo, nêu cao tinh thần tự học, nâng cao trình độ của bản thân, đáp ứng yêu cầu của công việc của cán bộ, chiến sỹ; tăng cường phối hợp với Cục An ninh mạng và Phòng chống tội phạm sử dụng công nghệ cao, Phòng An ninh mạng và Phòng chống tội phạm sử dụng *công* nghệ cao các địa phương tổ chức các buổi tọa đàm, trao đổi kinh nghiệm QLNN về ANTT đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước. Đồng thời, đề xuất, phối hợp với các Học viện An ninh nhân dân nghiên cứu, biên soạn tài liệu tập huấn chuyên sâu về QLNN về ANTT đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước để trang bị cho cán bộ, chiến sỹ, góp phần nâng cao hiệu quả công tác này trong thời gian tới.

Chú trọng đầu tư, nâng cấp các trang thiết bị, phục vụ công tác QLNN về ANTT. Xây dựng, hoàn thiện các phần mềm, công cụ rà quét lỗ hổng bảo mật đối với các cổng thông tin, trang TTĐT; trang bị các phương tiện, thiết bị phục vụ kiểm tra an ninh mạng, phát hiện tình trạng lộ bí mật nhà nước, vi phạm quy định về bảo vệ an ninh mạng của các cơ quan, tổ chức.

Thứ năm, xây dựng quy chế phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị trong QLNN về ANTT đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước của Thành phố Hà Nội.

Nội dung quy chế phối hợp cần xác định rõ trách nhiệm của các cơ quan trong việc triển khai các biện pháp đảm bảo an ninh mạng đối với cổng thông tin, trang TTĐT; cơ chế phối hợp, trao đổi thông tin có liên quan đến an ninh, an toàn cổng thông tin, trang TTĐT; phối hợp trong xây dựng, triển khai phương án đảm bảo an ninh đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước; trong quá trình diễn tập phòng chống tấn công mạng hoặc các hành vi xâm hại an ninh, an toàn cổng thông tin, trang TTĐT. Đồng thời, cần xây dựng quy trình ứng phó, khắc phục sự cố an ninh mạng xảy ra đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước của Thành phố Hà Nội.

Trước những nguy cơ, thách thức về an ninh mạng trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, QLNN về ANTT đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước nói chung và của Thành phố Hà Nội là một nhiệm vụ đặc biệt quan trọng. Do đó, những giải pháp được bài viết chỉ ra từ thực tiễn nghiên cứu hoạt động QLNN về ANTT đối với cổng thông tin, trang TTĐT các cơ quan nhà nước của Thành phố Hà Nội thời gian qua là những gợi mở để lực LLAN nghiên cứu, vận dụng vào thực tiễn công tác thời gian tới.■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Chính phủ (2022), *Nghị định số 42/2022/NĐ-CP ngày 24/6/2022 về việc quy định về việc cung cấp thông tin và dịch vụ công trực tuyến của cơ quan nhà nước trên môi trường mạng*, Hà Nội.

2. Phòng An ninh mạng và Phòng chống tội phạm sử dụng công nghệ cao - Công an Thành phố Hà Nội, *Báo cáo Tổng kết tình hình, kết quả công tác Công an năm (từ năm 2018 đến 2022),*Hà Nội.

3. Phòng An ninh mạng và Phòng chống tội phạm sử dụng công nghệ cao - Công an Thành phố Hà Nội, *Báo cáo Tổng kết tình hình, kết quả công tác Công an năm (từ năm 2018 đến 2022),* Hà Nội.

CÔNG TÁC KIỂM TRA AN TOÀN VỀ PHÒNG CHÁY VÀ CHỮA CHÁY ĐỐI VỚI PHƯƠNG TIỆN THỦY NỘI ĐỊA VẬN CHUYỂN XĂNG DẦU Ở VIỆT NAM

Thiếu tá, ThS NGUYỄN VĂN PHONG
Phòng Quản lý Nghiên cứu khoa học, Trường Đại học PCCC

Với hệ thống giao thông đường thủy nội địa đa dạng, ngành vận tải xăng dầu trên hệ thống đường thủy nội địa ở nước ta những năm gần đây đã và đang phát triển rất mạnh, phục vụ đắc lực công cuộc xây dựng và phát triển kinh tế đất nước. Tình hình đó đã đặt ra những yêu cầu cấp bách trong công tác kiểm tra an toàn về phòng cháy và chữa cháy (PCCC).

1. Việt Nam là một trong 10 nước có mạng lưới giao thông đường sông dày đặc nhất thế giới, với 2.360 sông, kênh, rạch lớn, nhỏ dài khoảng 220.000km, trong đó có 41.000km đang khai thác, chiếm tỷ lệ 18,63%. Tính đến hết năm 2022, Bộ Giao thông Vận tải đã công bố 188 tuyến đường thủy nội địa quốc gia với tổng chiều dài 7.071,8km. Trên các tuyến giao thông đường thủy có 119 cảng biển, 10 khu chuyển tải hàng hóa tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động vận tải của những tàu lớn ra vào cảng; trên 6.000 cảng, bến thủy nội địa. Tận dụng thế mạnh tự nhiên, hoạt động vận tải xăng dầu thông qua đường thủy nội địa nước ta phát triển mạnh bởi những lợi thế nhất định như: chi phí vận tải thấp, ít gây ùn tắc giao thông, ít tác động tới môi trường…. Tuy nhiên, theo thống kê của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH trong giai đoạn từ năm 2018 đến hết năm 2022, cả nước xảy ra 12 vụ cháy phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu làm 05 người chết và mất tích, 22 người bị thương, thiệt hại về tài sản khoảng trên 320 tỷ đồng [5]. Nguyên nhân cháy những phương tiện trên được xác định chủ yếu đến từ yếu tố khách quan đó là sự cố các hệ thống kỹ thuật trên phương tiện, xảy ra trong quá trình xuất, nhập xăng dầu. Từ thực trạng trên cho thấy, nhận thức của cơ quan, doanh nghiệp chủ sở hữu phương tiện, thủy thủ và các nhân viên làm việc trên các phương tiện chưa thực hiện đồng bộ và duy trì các điều kiện an toàn PCCC, chấp hành chưa nghiêm các quy định của pháp luật về PCCC cũng như những kiến nghị của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH. Đặc điểm hoạt động của các phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu có tính chất rất đặc thù, thường xuyên di chuyển trên hệ thống các luồng, tuyến đường thủy nội địa, đi qua nhiều địa phương khác nhau, do đó công tác quản lý nhà nước về PCCC đối với loại hình phương tiện này đặt ra những yêu cầu rất cấp bách, trong đó có hoạt động kiểm tra an toàn về PCCC đối với phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu.

2. Hiện nay, Luật PCCC và các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan như Nghị định 136/2020/NĐ-CP ngày 24/12/2020 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành luật PCCC và Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật PCCC; Thông tư 149/2020/TT-BCA ngày 31/12/2020 của Bộ Công an đã quy định cụ thể nội dung công tác kiểm tra an toàn PCCC, chế độ kiểm tra, thủ tục kiểm tra an toàn PCCC đối với phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu. Ngoài ra, Bộ Công an cũng đã ban hành Thông tư 141/2020/TT-BCA ngày 23/12/2020 quy định công tác kiểm tra an toàn PCCC&CNCH của lực lượng Công an nhân dân (CAND), trong đó đã quy định cụ thể nguyên tắc, tiêu chí, chức năng, nhiệm vụ, phân công sỹ quan, hạ sỹ quan CAND thực hiện công tác kiểm tra an toàn PCCC. Hành lang pháp lý nêu trên là cơ sở quan trọng tạo sự chính quy, thống nhất trong tổ chức thực hiện hoạt động kiểm tra an toàn PCCC đối với phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu trong thời gian vừa qua.

Thực hiện chỉ đạo của Bộ Công an, thời gian vừa qua, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã tập trung làm tốt công tác điều tra cơ bản. Cảnh sát PCCC&CNCH các địa phương trên cả nước đã thành lập đoàn kiểm tra để đánh giá thực trạng các điều kiện an toàn PCCC của toàn bộ phương tiện giao thông cơ giới có yêu cầu đặc biệt về đảm bảo an toàn PCCC đã đưa vào hoạt động nhưng chưa được thẩm duyệt về PCCC, trong đó có các phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu theo quy định tại Luật PCCC và Nghị định 136/2020/NĐ-CP. Công tác kiểm tra tập trung vào việc rà soát các yêu cầu: giải pháp thoát nạn, giải pháp ngăn cháy, chống tụ khói; trang bị phương tiện PCCC, trang bị phương tiện cứu sinh, cứu nạn và các hệ thống kỹ thuật khác có liên quan. Thông qua đợt tổng kiểm tra, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã phân loại được các phương tiện đủ điều kiện an toàn PCCC và không đủ điều kiện an toàn PCCC, từ đó hướng dẫn cơ sở thực hiện lập hồ sơ điều chỉnh, bổ sung các yêu cầu quy định của Nghị định 136/2020/NĐ-CP của Chính phủ.

Ngoài ra, đối với các phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu đã được cơ quan Cảnh sát PCCC&CNCH thẩm duyệt thiết kế, nghiệm thu về PCCC và đang hoạt động, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH thực hiện chức năng kiểm tra an toàn PCCC trước khi cấp phép vận chuyển hàng hóa nguy hiểm cháy, nổ theo quy định tại Nghị định số 42/2020/NĐ-CP ngày 08/4/2020 của Chính phủ quy định về Danh mục hàng hoá nguy hiểm, vận chuyển hàng hoá nguy hiểm bằng phương tiện giao thông cơ giới đường bộ và vận chuyển hàng hóa nguy hiểm trên đường thủy nội địa; kiểm tra an toàn PCCC định kỳ theo quy định của pháp luật và kiểm tra đột xuất khi phương tiện có dấu hiệu vi phạm các quy định về PCCC. Quá trình kiểm tra, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH xem xét việc trách nhiệm của chủ phương tiện trong việc lập hồ sơ quản lý công tác PCCC của phương tiện, việc thành lập lực lượng PCCC tại chỗ trên phương tiện; phân công trách nhiệm đối với thuyền trưởng, các thuyền viên làm việc trên phương tiện trong công tác PCCC;

ban hành nội quy, tiêu lệnh PCCC trên phương tiện; xây dựng, phê duyệt, thực tập phương án chữa cháy; huấn luyện, cấp giấy chứng nhận huấn luyện PCCC&CNCH đối với các thuyền viên; khả năng sử dụng các hệ thống, phương tiện chữa cháy được trang bị trên phương tiện; thực hiện quy định trong sắp xếp, bố trí hàng hóa, vật tư, sử dụng nguồn điện, nguồn nhiệt trên phương tiện; đồng thời tập trung kiểm tra đối với 08 nhóm vấn đề liên quan trực tiếp đến công tác PCCC trên phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu theo quy định tại QCVN 72:2013/BGTVT Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về quy phạm phân cấp và đóng phương tiện thủy nội địa (sửa đổi 1:2015, sửa đổi 2:2018), gồm: (1) Ngăn cháy lan; (2) Thoát nạn và phương tiện cứu sinh; (3) Hệ thống điện sự cố; (4) Hệ thống chiếu sáng và sự cố thoát nạn; (5) Hệ thống thông gió; (6) Hệ thống báo cháy; (7) Hệ thống chữa cháy; (8) Bình chữa cháy xác tay và dụng cụ chữa cháy cá nhân. Thông qua công tác kiểm tra an toàn PCCC, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã phát hiện nhiều vi phạm quy định về PCCC và yêu cầu chủ phương tiện khắc phục kịp thời để đảm bảo các yêu cầu trong quá trình vận hành, khai thác phương tiện [5]. Ngoài ra, một số nội dung vi phạm liên quan trực tiếp đến các hệ thống kỹ thuật trên phương tiện, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH cũng đã kịp thời phối hợp và kiến nghị cảng vụ hàng hải, các bến thủy nội địa tạm ngừng phục vụ các phương tiện không đảm bảo an toàn PCCC, kiến nghị cơ quan đăng kiểm phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu để có biện pháp tạm dừng hoạt động hoặc thu hồi tem, giấy chứng nhận đăng kiểm đã được cấp (bao gồm: Cục Đăng kiểm Việt Nam và các Chi cục Đăng kiểm (hạng I) có chức năng đăng kiểm phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu).

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác kiểm tra an toàn PCCC đối với phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH vẫn còn một số tồn tại, hạn chế. (1) Tính đến nay, hoạt động kiểm tra an toàn PCCC của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH chưa mang tính chuyên sâu, đồng bộ (hiện tại, chưa ban hành hoặc tham mưu UBND cấp có thẩm quyền phê duyệt kế hoạch kiểm tra chuyên đề, kiểm tra liên ngành công tác chấp hành các quy định về PCCC đối với phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu). (2) Nội dung kiểm tra an toàn PCCC hiện tại mới chỉ tập trung các yêu cầu theo quy định tại QCVN 72:2013/BGTVT Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về quy phạm phân cấp và đóng phương tiện thủy nội địa (sửa đổi 1:2015, sửa đổi 2:2018) - Những nội dung này đã được các cơ quan đăng kiểm thuộc Bộ Giao thông vận tải (gồm Cục Đăng kiểm Việt Nam và các Chi Cục đăng kiểm được phân cấp) rà soát trong quá trình đăng kiểm định kỳ và cấp Giấy chứng nhận kiểm định an toàn kỹ thuật và bảo vệ môi trường. (3) Số lượt kiểm tra chưa được thực hiện đầy đủ do nhiều phương tiện thường xuyên hoạt động ở các địa điểm, tọa độ khác nhau, không kịp thời có mặt tại địa điểm theo đề nghị của cơ quan Cảnh sát PCCC&CNCH phục vụ hoạt động kiểm tra an toàn PCCC; phương tiện hoạt động trên địa bàn một tỉnh, thành phố nhưng hồ sơ quản lý công tác PCCC lại do Cảnh sát PCCC&CNCH thuộc tỉnh, thành phố khác lập và quản lý. (4) Bố trí cán bộ kiểm tra an toàn PCCC đối với loại hình phương tiện đặc biệt này chưa đáp ứng yêu cầu thực tế đòi hỏi, quá trình kiểm tra, cán bộ thực thi nhiệm vụ chưa phát hiện hết các tồn tại, thiếu sót về PCCC của phương tiện, nội dung kiến nghị đối với chủ phương tiện, thủy thủ và các thuyền viên còn chung chung; lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH trên cả nước đã được trang bị một số phương tiện hoạt động trên đường thủy nội địa (gồm: 11 tàu chữa cháy; 103 ca nô chữa cháy; 175 xuồng cứu hộ và nhiều phương tiện, thiết bị chữa cháy cơ giới khác) tuy nhiên, những phương tiện được trang bị chỉ phục vụ hoạt động chữa cháy, CNCH, chưa có phương tiện dành riêng cho hoạt động kiểm tra an toàn PCCC. (5) Quan hệ phối hợp giữa lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH với các lực lượng khác trong và ngoài ngành Công an trong công tác kiểm tra an toàn PCCC chưa thường xuyên và đồng bộ…

3. Từ thực trạng đã nêu trên, trong thời gian tới, để khắc phục những hạn chế, nâng cao chất lượng công tác kiểm tra an toàn PCCC đối với phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH cần tập trung một số vấn đề sau:

Một là, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH các cấp cần chủ động tham mưu, đề xuất UBND các cấp có thẩm quyền ban hành kế hoạch kiểm tra an toàn PCCC đối với phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu. Trong đó xác định, hoạt động vận tải xăng dầu đường thủy nội địa có tính đặc thù và nguy cơ cháy, nổ rất cao, do đó cần xây dựng và ban hành kế hoạch công tác kiểm tra an toàn PCCC mang tính đồng bộ, liên ngành. Nội dung kế hoạch kiểm tra cần bao quát toàn bộ các hoạt động của các phương tiện có nguy cơ để xảy ra cháy, nổ (gồm: quá trình xuất, nhập xăng dầu; di chuyển trên các tuyến đường thủy nội địa; sửa chữa, nâng cấp phương tiện…). Thông qua công tác kiểm tra, lực lượng chức năng thuộc các cơ quan chuyên môn có liên quan kịp thời phát hiện những nguy cơ cháy, nổ và kiến nghị chủ sở hữu phương tiện, thủy thủ và các thuyền viên trên tàu kịp thời khắc phục, hạn chế đến mức thấp nhất sự cố cháy, nổ xảy ra đối với các phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu.

Hai là, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH cần nghiên cứu đề xuất Chính phủ, Bộ Công an và các cơ quan có liên quan nghiên cứu sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện các quy định của pháp luật, hệ thống tiêu chuẩn, quy chuẩn phục vụ công tác quản lý nhà nước đối với phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu nói chung, công tác kiểm tra an toàn PCCC nói riêng. Từ góc độ nghiên cứu, tác giả đề xuất thời gian tới, trong chương trình rà soát, sửa đổi Luật PCCC, Nghị định 136/2020/NĐ-CP cần xem xét điều chỉnh nội dung quản lý nhà nước về PCCC đối với các phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu theo hướng lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH chỉ tập trung quản lý đối với các vấn đề liên quan đến PCCC&CNCH như: công tác lập hồ sơ theo dõi công tác PCCC của phương tiện, đầu tư trang bị và duy trì hoạt động của các hệ thống kỹ thuật PCCC, chỉ dẫn thoát nạn, chiếu sáng sự cố, công tác tập huấn nghiệp vụ PCCC&CNCH, xây dựng và thực tập phương án chữa cháy và CNCH, công tác tự kiểm tra an toàn PCCC…. Trong công tác kiểm tra an toàn PCCC, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH từ Trung ương đến địa phương cần thống nhất nội dung kiểm tra, chế độ kiểm tra theo đúng thẩm quyền, chức năng, nhiệm vụ được pháp luật quy định, tránh sự chồng chéo trong công tác quản lý. Trong quá trình kiểm tra, nếu phát hiện những vi phạm quy định về PCCC, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH cần kịp thời kiến nghị chủ phương tiện khắc phục, đồng thời phối hợp

chặt chẽ, thông báo tới cơ quan quản lý nhà nước có liên quan để biết và cùng phối hợp quản lý.

Ba là, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH cần duy trì đầy đủ chế độ kiểm tra, đề xuất chế tài xử lý nghiêm đối với những phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu cố tình né tránh, không phối hợp với lực lượng chức năng để thực hiện kiểm tra an toàn PCCC (khi không có lý do chính đáng). Cục Cảnh sát PCCC&CNCH chủ trì, chỉ đạo lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH các địa phương xây dựng quy chế phối hợp trong quản lý nhà nước, trong đó lực lượng của các địa phương có liên quan cử cán bộ cùng tham gia kiểm tra an toàn PCCC đối với các phương tiện đăng ký tại địa phương này nhưng hoạt động tại địa phương khác (và ngược lại) để đảm bảo hiệu quả cao nhất trong công tác kiểm tra an toàn PCCC.

Bốn là, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH từ Trung ương đến địa phương bám sát nội dung Đề án số 10/ĐA-BCA-C07 ngày 15/3/2023 về "Xây dựng lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại" để tập trung đề xuất kiện toàn đội ngũ cán bộ kiểm tra an toàn PCCC đủ về số lượng, đáp ứng về mặt chuyên môn, nghiệp vụ trong quá trình thực thi nhiệm vụ kiểm tra an toàn PCCC đối với các phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu; trước mắt, tiếp tục thực hiện nghiêm túc các quy định tại Thông tư 141/2020/TT-BCA ngày 23/12/2020 quy định công tác kiểm tra an toàn PCCC&CNCH của lực lượng CAND. Đồng thời, nghiên cứu đề xuất trang bị đủ phương tiện kỹ thuật, nghiệp vụ đáp ứng tốt yêu cầu công tác kiểm tra an toàn PCCC theo nội dung Đề án số 10/ĐA-BCA-C07 (trong đó, xem xét và chú trọng việc trang bị canô, thiết bị chuyên dụng phục vụ công tác kiểm tra an toàn PCCC của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH).

Năm là, tăng cường phối hợp, xây dựng quy chế phối hợp giữa lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH các cấp với các cơ quan chức năng khác trong và ngoài ngành Công an trong công tác kiểm tra an toàn PCCC đối với phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu (trong ngành Công an các lực lượng thường xuyên phối hợp gồm: Cảnh sát Giao thông, Cảnh sát Kinh tế, Cảnh sát Môi trường, Cảnh sát Quản lý hành chính về trật tự xã hội…; ngoài ngành Công an gồm: các cơ quan thuộc Cục Đăng kiểm Việt Nam và các chi nhánh được ủy quyền; Bộ Giao thông vận tải và Sở Giao thông Vận tải các địa phương; Bộ Công thương, Bộ Quốc phòng, Bộ Nông nghiệp và phát triển nông thôn; các doanh nghiệp kinh doanh xăng dầu, doanh nghiệp vận tải đường thủy; Ban Quản lý các bến cảng, bến thủy nội địa….) Trong quá trình phối hợp, cần quy định rõ trách nhiệm của các đơn vị có liên quan trong công tác kiểm tra an toàn PCCC, định kỳ tổ chức sơ kết, tổng kết để đánh giá hiệu quả và đề ra các giải pháp, biện pháp đáp ứng yêu cầu trong tình hình mới. Duy trì trao đổi thông tin, khai thác dữ liệu dùng chung của các đơn vị (nếu có) để công tác kiểm tra an toàn PCCC đối với các phương tiện thủy nội địa vận chuyển xăng dầu đạt hiệu quả cao nhất trong thời gian tới.■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Công an (2023), *Đề án số 10/ĐA-BCA-C07 ngày 15/3/2023 về "Xây dựng lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại"*, Hà Nội.

2. Chính phủ (2020), *Nghị định số 136/2020/NĐ-CP ngày 24/11/2020 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật PCCC và Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật PCCC,* Hà Nội.

3. Chính phủ (2023), *Chỉ thị số 01/CT-TTg ngày 03/01/2023 về tăng cường công tác phòng cháy, chữa cháy trong tình hình mới*, Hà Nội

4. Cục Cảnh sát PCCC&CNCH (2022), *Công văn số 2075/C07-P4 ngày 09/8/2022 của Cục Cảnh sát PCCC&CNCH về việc hướng dẫn công tác thẩm duyệt thiết kế, nghiệm thu về PCCC.*

5. Cục Cảnh sát PCCC&CNCH (năm 2019 đến năm 2022), *Báo cáo Tổng kết công tác PCCC&CNCH các năm từ 2019 đến năm 2022.*

Ứng dụng Công nghệ thông tin (CNTT) là hình thức sử dụng CNTT tương tác vào các lĩnh vực đời sống của con người, từ lĩnh vực giáo dục, kinh tế, xã hội, quốc phòng, an ninh và các hoạt động khác. CNTT được xem là công cụ hiệu quả giúp con người làm việc nhanh chóng, tiện lợi hơn. Việc ứng dụng CNTT trong quản lý điều hành, lĩnh vực giảng dạy và học tập tại các nhà trường hiện nay là rất cần thiết. Không nằm ngoài xu thế phát triển của xã hội, trong những năm qua, Trường Đại học PCCC đã không ngừng tăng cường ứng dụng CNTT góp phần nâng cao chất lượng giáo dục đào tạo.

NÂNG CAO HIỆU QUẢ ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY

Thượng úy TRẦN NGỌC BA
Phòng Hành chính tổng hợp, Trường Đại học PCCC

Ngay từ khi Nghị quyết số 17/NQ-ĐUCA ngày 28/10/2014 của Đảng ủy Công an Trung ương về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo trong Công an nhân dân ban hành, Đảng ủy, Ban Giám hiệu Trường Đại học PCCC đã quan tâm đến việc ứng dụng và phát triển CNTT. Nhà trường đã ban hành nhiều văn bản chỉ đạo các cấp, các đơn vị chức năng tăng cường đẩy mạnh ứng dụng CNTT trên nhiều lĩnh vực, đặc biệt là trong công tác giáo dục, giảng dạy, công tác chỉ đạo, điều hành; gắn CNTT với cải cách hành chính và đổi mới giáo trình tài liệu, phương pháp giảng dạy của đội ngũ giáo viên. Các đơn vị chức năng trong nhà trường đã cung cấp nhiều dịch vụ công mức độ cao phục vụ công tác giáo dục và đào tạo, công tác điều hành, chỉ đạo của Đảng ủy, Ban Giám hiệu. Đặc biệt, trong năm học 2021 - 2022, Trường Đại học PCCC đã xác định ứng dụng khoa học, kỹ thuật, CNTT là một trong 03 đột phá để phát triển nhà trường, trong đó tập trung xây dựng trung tâm nghiên cứu, ứng dụng khoa học, kỹ thuật PCCC, CNCH; phòng thí nghiệm, thư viện điện tử, phòng làm việc thông minh, Tạp chí Phòng cháy và chữa cháy điện tử, mạng LAN phục vụ công tác lãnh đạo, chỉ đạo, phần mềm quản lý điều hành tác nghiệp thông minh qua mạng Internet ngang tầm nhiệm vụ, đảm bảo tiêu chuẩn của một trường đại học kỹ thuật đầu ngành.

Hiện nay, cơ sở hạ tầng CNTT của nhà trường đã được tạo lập và bảo đảm kết nối đến tất cả các đơn vị thông qua mạng nội bộ. Công tác bảo mật, an toàn thông tin trên môi trường mạng luôn được chú trọng và đầu tư, trang bị hợp lý. Đặc biệt, hệ thống thông tin và cơ sở dữ liệu dùng chung phục vụ cho quá trình giảng dạy và học tập được bảo đảm tốt, từng bước đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ giáo dục, đào tạo và nghiên cứu khoa học trong thời kỳ mới. Hệ thống máy chủ Trường Đại học PCCC được thường xuyên đầu tư nâng cấp và thay mới đảm bảo hoạt động thông suốt. Nhà trường đã xây dựng Dự án "Đầu tư xây dựng hệ thống phần cứng, phần mềm quản lý thư viện" cho Cơ sở 2 và Cơ sở 3 với tổng số vốn đầu tư lên đến 39,1 tỷ đồng; xây dựng thư viện số với hàng chục nghìn đầu sách đảm bảo tốt cho nghiên cứu, tham khảo, học tập. 100% phòng học đã được lắp đặt bảng tương tác thông minh và máy chiếu, mua sắm trang bị mới trên 300 bộ máy tính cố định (bình quân 02 cán bộ, giáo viên có một máy tính cố định); 150 bộ máy tính xách tay; 250 máy in; 70 bộ máy chiếu đa năng; 20 bộ bảng tương tác thông minh; 10 bộ màn hình tương tác thông minh 80inch trang bị cho các khoa để phục vụ hội thảo và nghiên cứu khoa học tại đơn vị; 50 toa phục vụ cho việc giảng dạy của các giáo viên và nhiều trang thiết bị phục vụ cho giảng dạy và huấn luyện với số tiền hàng trăm tỷ đồng. 100% máy tính của cán bộ, chiến sỹ được kết nối mạng Internet. Trong đó, nhà trường đã đầu tư, cài đặt rất nhiều phần mềm quản lý hỗ trợ công tác giáo dục đào tạo như: phần mềm quản lý thông tin, phần mềm số hóa hồ sơ cán bộ, phần mềm bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế do Phòng Chính trị quản lý; phần mềm tuyển sinh, phần mềm chuyên ngành đào tạo của Bộ Giáo dục và đào tạo do Phòng Quản lý đào tạo và bồi dưỡng nâng cao quản lý; phần mềm VNPT – BHXH 2.0 do Phòng Quản lý học viên quản lý; phần mềm kế toán do Phòng Hậu cần quản lý…

Đội ngũ cán bộ, giảng viên, học viên cơ bản sử dụng thành thạo các phần mềm máy tính phục vụ cho nhiệm vụ dạy học như: phần mềm soạn thảo văn bản Microsoft Word, phần mềm trình chiếu PowerPoint, phần mềm vẽ bản đồ…. Qua các ứng dụng đó, nội dung bài giảng được

thể hiện trực quan, sinh động bằng hình ảnh, âm thanh, màu sắc... giúp người học dễ dàng hơn trong tiếp cận các nội dung. Đội ngũ cán bộ chuyên trách làm công tác CNTT đều là những cán bộ được đào tạo CNTT bài bản, có trình độ chuyên môn. Nhà trường hiện có: Đội Viễn thông, tin học, cơ yếu thuộc Phòng Hành chính tổng hợp với 08 cán bộ gồm: 01 Phó trưởng phòng phụ trách; 03 cán bộ được đào tạo chuyên ngành CNTT và 04 đồng chí đào tạo các chuyên ngành khác thực hiện công tác văn thư, cơ yếu, hội trường.

Tuy nhiên, so với mục tiêu, yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình hiện nay, việc ứng dụng CNTT trong Trường Đại học PCCC chưa thực sự đạt hiệu quả cao. Cơ sở hạ tầng về CNTT của trường được đầu tư, đưa vào khai thác sử dụng từ năm 2006 đến nay đã cũ, một số thiết bị đã hư hỏng, kém hiệu quả, tuy có được nâng cấp nhưng do nguồn kinh phí hạn chế nên thiếu đồng bộ. Hệ thống CNTT, một số thiết bị, phần mềm đã lạc hậu, hiệu quả sử dụng không cao; cơ sở hạ tầng, diện tích mặt bằng để lắp đặt hệ thống và các thiết bị chật hẹp, xuống cấp; trong khi đó nhu cầu sử dụng, ứng dụng CNTT phục vụ công tác quản lý đào tạo, nghiên cứu khoa học, lãnh đạo chỉ huy, tra cứu thông tin để dạy và học của cán bộ, giảng viên và học viên nhà trường ngày càng lớn. Bên cạnh đó, nhận thức về vị trí, vai trò ứng dụng CNTT của một bộ phận cán bộ, giảng viên, học viên vào dạy và học chưa đầy đủ, tính tự giác để nâng cao trình độ chưa thường xuyên; chất lượng ứng dụng CNTT vào dạy học của giảng viên, học viên chưa đồng đều, khả năng sử dụng một số phần mềm chuyên dụng trong giảng dạy còn một số hạn chế nhất định.

Để nâng cao hiệu quả ứng dụng CNTT trong Trường Đại học PCCC trong thời gian tới, đề xuất nhà trường cần quan tâm chỉ đạo thực hiện một số nội dung sau:

Một là, quán triệt, tuyên truyền, nâng cao nhận thức về vai trò, lợi ích và hiệu quả của việc ứng dụng CNTT trong dạy học. Việc này sẽ giúp cho cán bộ, giáo viên trong nhà trường nắm vững quan điểm, đường lối chính sách của Đảng, Nhà nước, thấy được sự phát triển mạnh mẽ của CNTT trên thế giới và trong nước, chỉ ra những tác động tích cực mà ứng dụng CNTT có thể mang lại, từ đó sẵn sàng hơn với việc đổi mới tư duy, nội dung, phương pháp, phương tiện, tổ chức thực hiện, đổi mới việc kiểm tra, đánh giá trong hoạt động giáo dục cho phù hợp.

Hai là, ban hành các quy định bằng văn bản cho việc ứng dụng CNTT vào dạy học. Việc ban hành các văn bản quy định cho việc ứng dụng CNTT vào dạy học giúp đề cao trách nhiệm của người lãnh đạo cũng như tạo sự thống nhất trong việc chỉ đạo cho cán bộ giáo viên nhà trường trong việc ứng dụng CNTT vào dạy học. Có quy định rõ ràng về các hình thức khen thưởng, phê bình, một mặt tạo động lực, khích lệ, động viên đối với những cán bộ quản lý, giáo viên và học sinh tích cực sáng tạo trong ứng dụng CNTT vào giảng dạy và học tập, mặt khác góp phần quan trọng trong việc chấn chỉnh đối với những trường hợp thờ ơ, không tích cực hoặc sai phạm trong quá trình thực hiện nhiệm vụ được giao.

Ba là, tổ chức, bồi dưỡng nâng cao trình độ cho giảng viên về ứng dụng CNTT vào dạy học. Đào tạo và bồi dưỡng kiến thức về CNTT là khâu quan trọng quyết định đến thành công của chiến lược phát triển và ứng dụng CNTT. Để làm được việc này, nhà trường cần phải có kế hoạch cụ thể, chính sách đào tạo, kế hoạch sử dụng đội ngũ giáo viên một cách hợp lý, có hiệu quả. Kết quả của việc bồi dưỡng, đào tạo cho giáo viên phải trực tiếp tác động vào kết quả học tập rèn luyện của học sinh và hiệu quả công việc của nhà trường.

Bốn là, chỉ đạo tăng cường việc ứng dụng các phần mềm giáo dục trong quản lý dạy học theo hướng tích hợp, khai thác và sử dụng có hiệu quả các ứng dụng trên mạng và Internet. Tiến hành nghiên cứu, lựa chọn các phần mềm có chức năng phù hợp với điều kiện, hoàn cảnh nhà trường, trưng cầu ý kiến xem cần bổ sung, lược bỏ những gì (có thể mời tư vấn hoặc hỏi ý kiến chuyên gia) sau đó mới ra các quyết định có sử dụng phần mềm, tiện ích đó hay không. Tổ chức các cuộc hội thảo, tập huấn cho cán bộ phụ trách và các cá nhân có liên quan tiếp cận, làm quen và thực hành kiểm thử phần mềm, phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng thành viên. Khi đưa vào khai thác và sử dụng hoàn thiện cần kiểm tra kĩ, có đánh giá chi tiết sau mỗi quá trình sử dụng để tìm ra, khắc phục các nhược điểm của chương trình, cải tiến chúng để phù hợp với nhu cầu sử dụng thực tế.

Năm là, quản lý hạ tầng cơ sở vật chất, thiết bị dạy học hiện đại, xây dựng phòng học đa phương tiện. Ưu tiên, chú trọng đến việc đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học có ứng dụng CNTT để phục vụ quá trình dạy học, xem đây là sự đầu tư quan trọng hàng đầu để đảm bảo cho hoạt động dạy học ở nhà trường được hiệu quả. Xây dựng các quy định về việc sử dụng và bảo quản. Việc trang bị cơ sở vật chất phải có quy trình, kế hoạch, lộ trình từng bước, từng giai đoạn, từng mảng công việc cụ thể theo hướng hiện đại hoá được đến đâu là đảm bảo hoạt động tốt đến đó. Kiểm tra định kỳ và tiến hành bảo dưỡng, sửa chữa những thiết bị hỏng hóc.

Sáu là, tăng cường việc thanh, kiểm tra, đánh giá việc bảo quản, sử dụng, ứng dụng công nghệ thông tin ở nhà trường. Kiểm tra, đánh giá là một chức năng quan trọng không thể thiếu của nhà quản lý. Thường xuyên kiểm tra, đánh giá sẽ xác định được mức độ, hiệu quả quá trình ứng dụng CNTT trong dạy học ở nhà trường, qua đó đề ra các biện pháp điều chỉnh cụ thể, phù hợp, kịp thời, chính xác để việc ứng dụng công nghệ thông tin mang lại hiệu quả thiết thực nhất. Kiểm tra, giám sát giúp cho người quản lý phát hiện sai sót, lệch lạc để điều chỉnh kịp thời, phát hiện gương tốt, những kinh nghiệm tốt, những khả năng, tiềm lực để tận dụng, nhân rộng. Việc thực hiện các hình thức giám sát, kiểm tra là một việc làm thường xuyên, hết sức cần thiết, để làm cơ sở đưa ra những quyết định khen thưởng, phê bình hợp lý, từ đó nâng cao ý thức tự giác của giáo viên, có tác dụng tích cực trong công tác quản lý việc ứng dụng CNTT trong dạy học nhằm đạt được các mục tiêu đã đề ra.■

THIẾT KẾ MỘT SỐ CÔNG CỤ GIÚP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIẢNG DẠY NỘI DUNG GIẢI TÍCH VÉC TƠ CỦA MÔN HỌC TOÁN CAO CẤP TRONG TRƯỜNG ĐẠI HỌC PCCC

Đại úy TRẦN THỊ HUYỀN GIANG
Khoa Khoa học cơ bản và ngoại ngữ, Trường Đại học PCCC

Bài viết nghiên cứu, thiết kế mô phỏng các khái niệm và bài toán thực tế trong nội dung giải tích véc tơ của môn Toán cao cấp trong Trường Đại học PCCC. Các mô phỏng là công cụ hỗ trợ giáo viên, giúp trực quan hóa các kiến thức trừu tượng của môn học, đưa ra các khái niệm trừu tượng hay có tính thực tế cao, tăng khả năng ghi nhớ kiến thức của học viên.

1. Đặt vấn đề

Các hiện tượng tự nhiên và hiện tượng vật lý phụ thuộc vào nhiều tham số phức tạp có dạng dãy số liệu, chẳng hạn tọa độ ba chiều của một điểm. Các nhà xã hội học hay tâm lý học nghiên cứu hành vi của một quần thể, các nhà kinh tế học cố gắng tìm hiểu các biến đổi chu kỳ của lực lượng lao động trong một quốc gia, các nhà vật lý học muốn tìm hiểu quỹ đạo của một chất điểm hoặc một hành tinh đều cần phải phân tích sự biến đổi của các đại lượng phụ thuộc vào nhiều biến số, điều đó dẫn đến sự cần thiết phải sử dụng các kết quả của giải tích véc tơ [1], [3]. Giải tích véc tơ được sử dụng sâu rộng trong vật lý và kỹ thuật đặc biệt trong việc mô tả các trường điện từ, trường hấp dẫn và các luồng chất lưu.

Trong những năm qua, việc giảng dạy của giáo viên, học tập của học viên đối với nội dung giải tích véc tơ trong môn học Toán cao cấp gặp nhiều khó khăn do gặp phải một số khái niệm, công thức rất trừu tượng mà giáo viên không thể mô phỏng các hình ảnh khi vẽ bằng tay; việc mô tả các khái niệm hay đưa ra những hình ảnh thực tế được giáo viên đưa ra trên lớp chưa trực quan do các khái niệm được định nghĩa trong không gian nhiều chiều và học viên gặp khó khăn khi tiếp cận với các nội dung, ảnh hưởng đến tiến độ học tập.

Hiện nay, một số hệ thống máy tính có khả năng vẽ các trường véc tơ trong không gian hai hoặc ba chiều [2]. Chúng tạo ra sự cảm nhận tốt hơn về trường véc tơ so với vẽ bằng tay, việc máy tính có thể vẽ một số lượng lớn các véc tơ đại diện. Và máy tính xác định tỷ lệ độ dài của các véc tơ vì thế vẽ chúng không quá dài nhưng là tỷ lệ thuận với độ dài thực sự của chúng. Bài báo đi sâu nghiên cứu, thiết kế một số công cụ giúp nâng cao chất lượng giảng dạy nội dung giải tích véc tơ trong môn học Toán cao cấp trong Trường Đại học PCCC, nhằm giúp học viên hiểu được bản chất các khái niệm, có quan sát tốt hơn với nội dung giải tích véc tơ nói chung và môn Toán nói riêng.

2. Một số khó khăn trong giảng dạy và học tập giải tích véc tơ

Giải tích véc tơ là một nội dung mới với nhiều khái niệm trừu tượng và chủ yếu làm việc với các đối tượng hình học trong không gian ba chiều như: các mặt bậc hai, đồ thị hàm nhiều biến, các trường véc tơ. Điều này dẫn đến việc học tập và giảng dạy nội dung giải tích véc tơ gặp nhiều khó khăn.

Khó khăn lớn nhất là việc trực quan hóa các khái niệm của giải tích véc tơ, làm thế nào để mô tả các mặt bậc hai, các trường véc tơ một cách sinh động, giúp học viên dễ dàng quan sát các đối tượng, quan sát được từ nhiều hướng và có thể tự mình khảo sát các khái niệm nhằm tìm hiểu các tính chất của chúng. Các trường véc tơ là đối tượng trừu tượng, dù có thể biểu diễn bằng các biểu thức đại số nhưng vẫn cần có các hình ảnh thực tế để giúp học viên bồi đắp trí tưởng tượng, tăng cường khả năng nhận biết, tư duy trừu tượng. Bên cạnh đó, nhiều bài tập yêu cầu nhận biết, phân biệt các trường véc tơ cũng khiến học viên khó khăn trong việc xác định tính đúng sai của các lời giải, khó đưa ra các lập luận cần thiết để công nhận hay bác bỏ một lựa chọn nào đó. Việc mô hình hóa các đối tượng này sẽ giúp học viên tiếp thu tích cực hơn và bồi đắp niềm yêu thích tìm tòi toán học.

Một khó khăn khác là việc giúp học viên hiểu rõ các định nghĩa về phép tính vi tích phân của các trường véc tơ và các mô hình thực tế của chúng. Việc tính toán các tích phân là cần thiết nhưng trong một số trường hợp sẽ khiến bài giảng bị kéo dài do tốn thời gian tính toán, các công cụ hỗ trợ cho ra đáp số khi dữ liệu đầu vào thay đổi sẽ giúp sinh viên hiểu rõ hơn về sự liên hệ giữa các đối tượng toán học với nhau, giúp cho học viên dễ tiếp thu kiến thức hơn. Từ đó, học viên sẽ không có cảm giác phải thừa nhận các kiến thức khó, đồng thời thúc đẩy tính phản biện của học viên đối với các vấn đề được đặt ra.

Toán học ứng dụng trong cuộc sống không chỉ bởi tính chính xác của nó mà còn do nó cung cấp nhiều kĩ thuật giúp giải gần đúng nhiều bài toán mà lời giải chính xác là khó đạt được. Tính gần đúng là lĩnh vực nghiên cứu của bộ môn Giải tích số, sinh viên cần biết một số kỹ thuật của tính gần đúng thông qua việc tính gần đúng các tích phân [4]. Việc tính gần đúng dựa vào các định nghĩa đòi hỏi phải xử lý một loạt các thao tác tính toán phức tạp, chúng ta có thể sử dụng máy tính để lập trình các quy trình tính toán và dành cho máy việc thực hiện các phép tính phức tạp. Điều này giúp người học giảm việc tính toán thô sơ mà đi sâu vào bản chất của các đối tượng toán học.

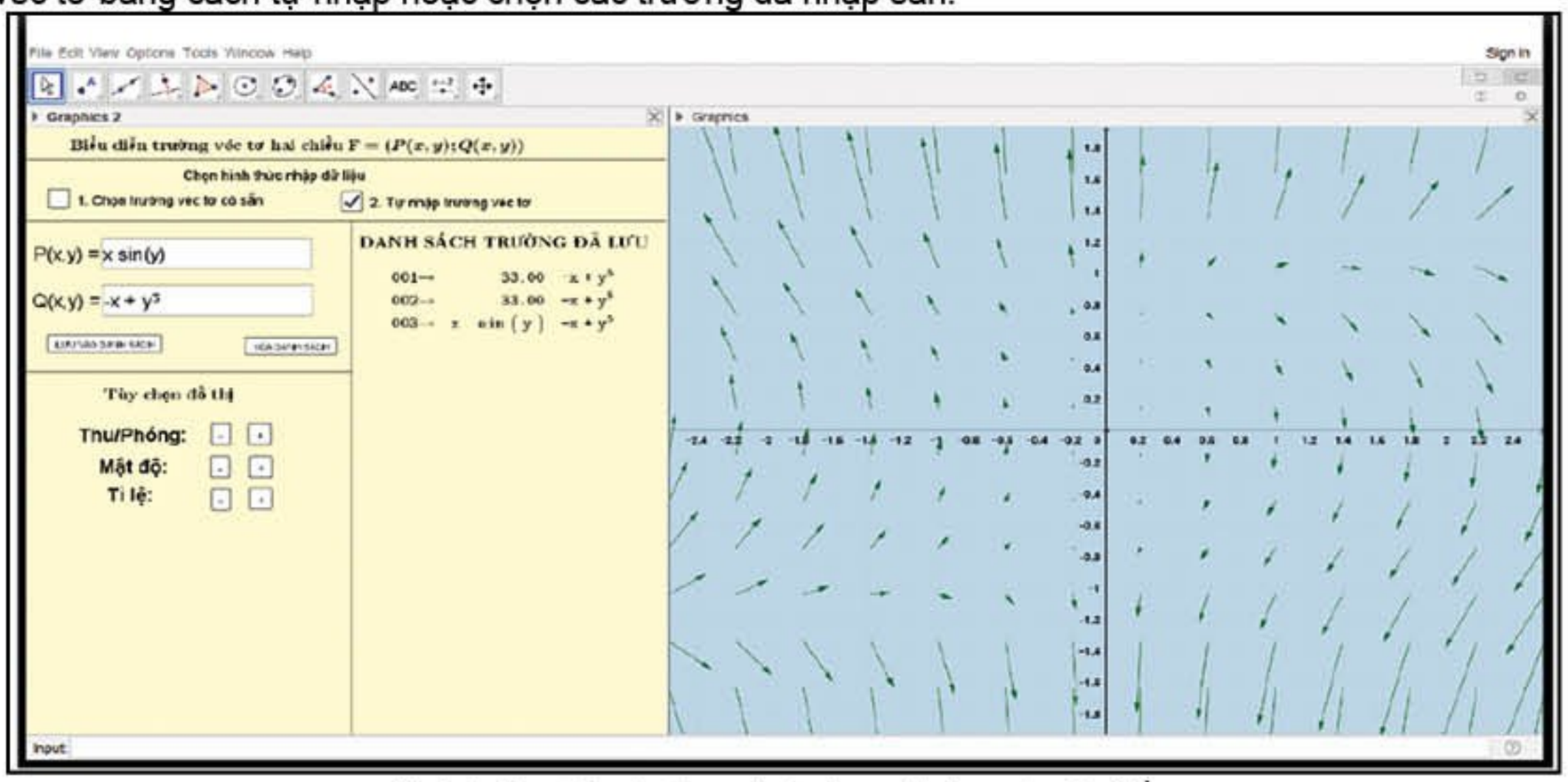
3. Thiết kế một số công cụ hỗ trợ giảng dạy và học tập giải tích véc tơ

Sử dụng Geogebra đã thiết kế một số công cụ giúp hỗ trợ giảng dạy và học tập nội dung giải tích véc tơ. Các công cụ này được chia thành 3 nhóm: nhóm các công cụ biểu diễn các trường véc tơ; nhóm công cụ biểu diễn các mặt cong, đường cong; nhóm công cụ minh họa phép tính vi tích phân.

a) Nhóm các công cụ biểu diễn các trường véc tơ

Trường véc tơ trong không gian có thể biểu thị các trường véc tơ vận tốc, ví dụ như vận tốc không khí, chỉ vận tốc và hướng gió; vận tốc dòng hải lưu hay dòng khí đi qua máy bay; trường lực; trường điện tích hay trường gradient. Trường véc tơ có hai loại: loại hai chiều và loại ba chiều. Bài báo thiết kế 3 công cụ giúp mô phỏng các trường véc tơ, gồm: công cụ mô phỏng trường véc tơ hai chiều, công cụ mô phỏng trường véc tơ ba chiều và công cụ mô phỏng chuyển động của các điểm trong một trường véc tơ.

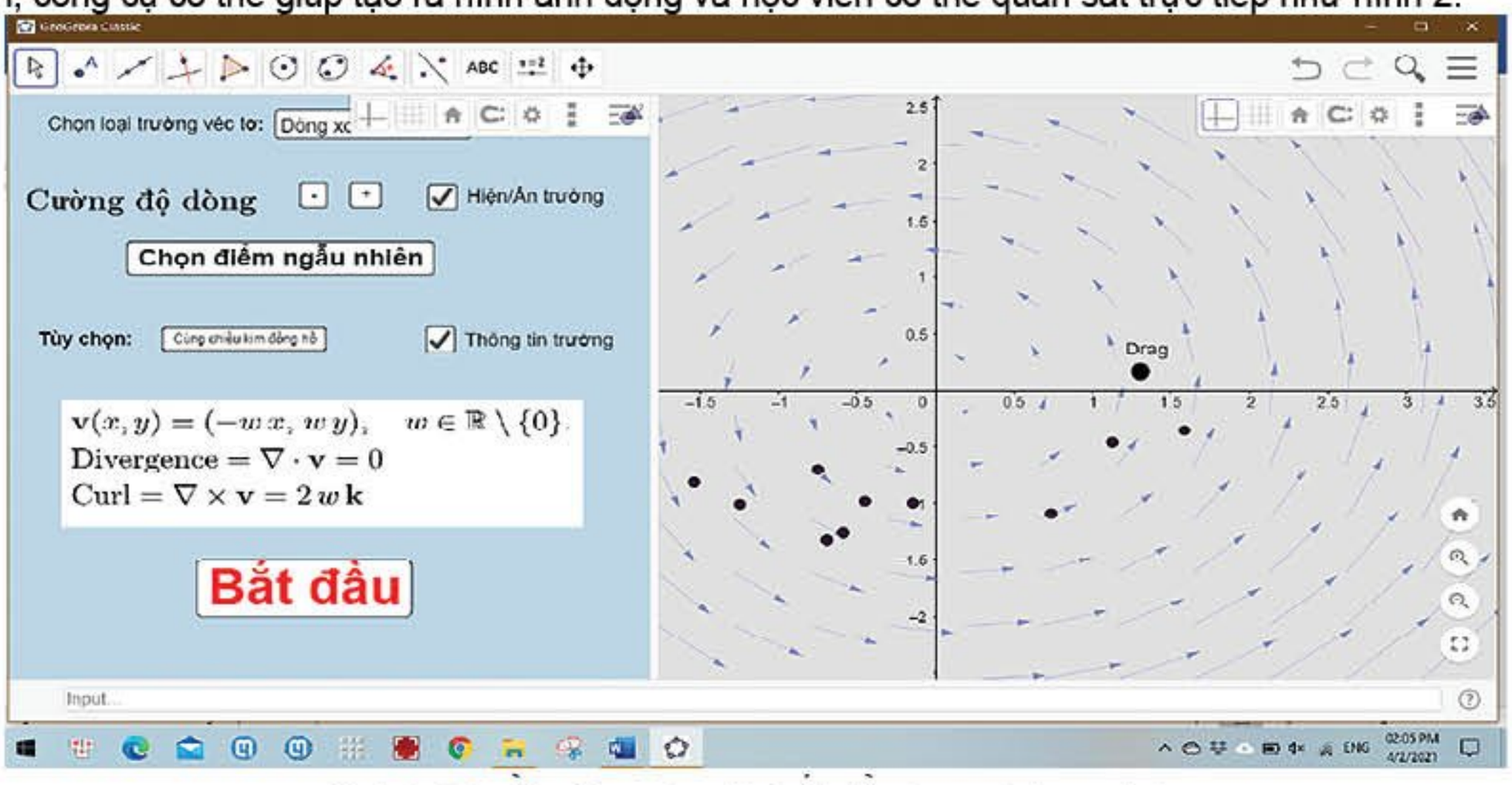
Công cụ mô phỏng trường véc tơ trong không gian hai chiều cho phép người sử dụng lựa chọn hình thức nhập thông số của trường véc tơ bằng cách tự nhập hoặc chọn các trường đã nhập sẵn.

Hình 1: Tự nhập trường véc tơ trong không gian 2 chiều.

Học viên có thể tự nhập các trường véc tơ để quan sát hoặc có thể chọn từ những trường mà giáo viên đã nhập sẵn ở trong Hình 1. Người sử dụng có các tùy chọn thay đổi kích thước hiển thị các véc tơ trong trường qua tham số tỉ lệ, thay đổi số lượng véc tơ được vẽ qua tham số mật độ và thực hiện phóng to hoặc thu nhỏ vùng quan sát qua tham số thu/phóng. Với trường hợp tự nhập trường véc tơ, người dùng có thể lưu trường véc tơ mà mình quan tâm vào danh sách để sử dụng về sau.

Đặc biệt hơn, công cụ có thể giúp tạo ra hình ảnh động và học viên có thể quan sát trực tiếp như hình 2.

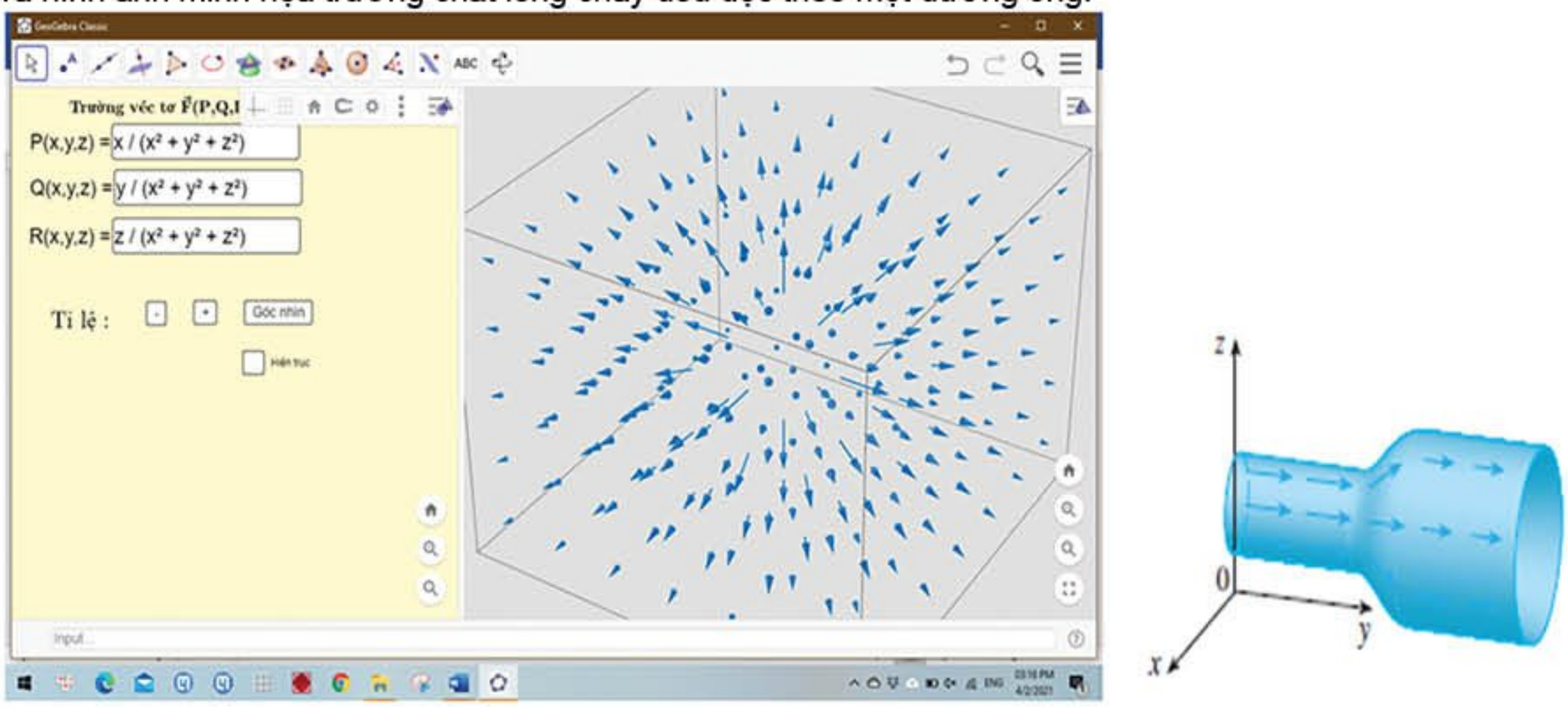

Hình 2: Chuyển động của một chất điểm trong trường véc tơ.

Ta có thể tưởng tượng chuyển động bằng cách đánh dấu 1 điểm trên bánh xe và quan sát mô tả chuyển động của nó trên hình ảnh geogebra, đặc biệt hơn với phần mềm geogebra ta có thể tạo ra hình ảnh động và học viên có thể quan sát trực tiếp thí nghiệm như hình 2.

Các trường véc tơ trong không gian thường rất khó tưởng tượng, nhưng với công cụ mô phỏng trường véc tơ trong không gian ba chiều giáo viên giúp học viên mô phỏng các trường véc tơ không gian, học viên có thể sử dụng tính năng xoay đồ

thị để tìm hiểu trường véc tơ ở các góc nhìn khác nhau. Hình 3 thể hiện hình ảnh một trường vec tơ trong không gian ba chiều và hình ảnh minh họa trường chất lỏng chảy đều dọc theo một đường ống:

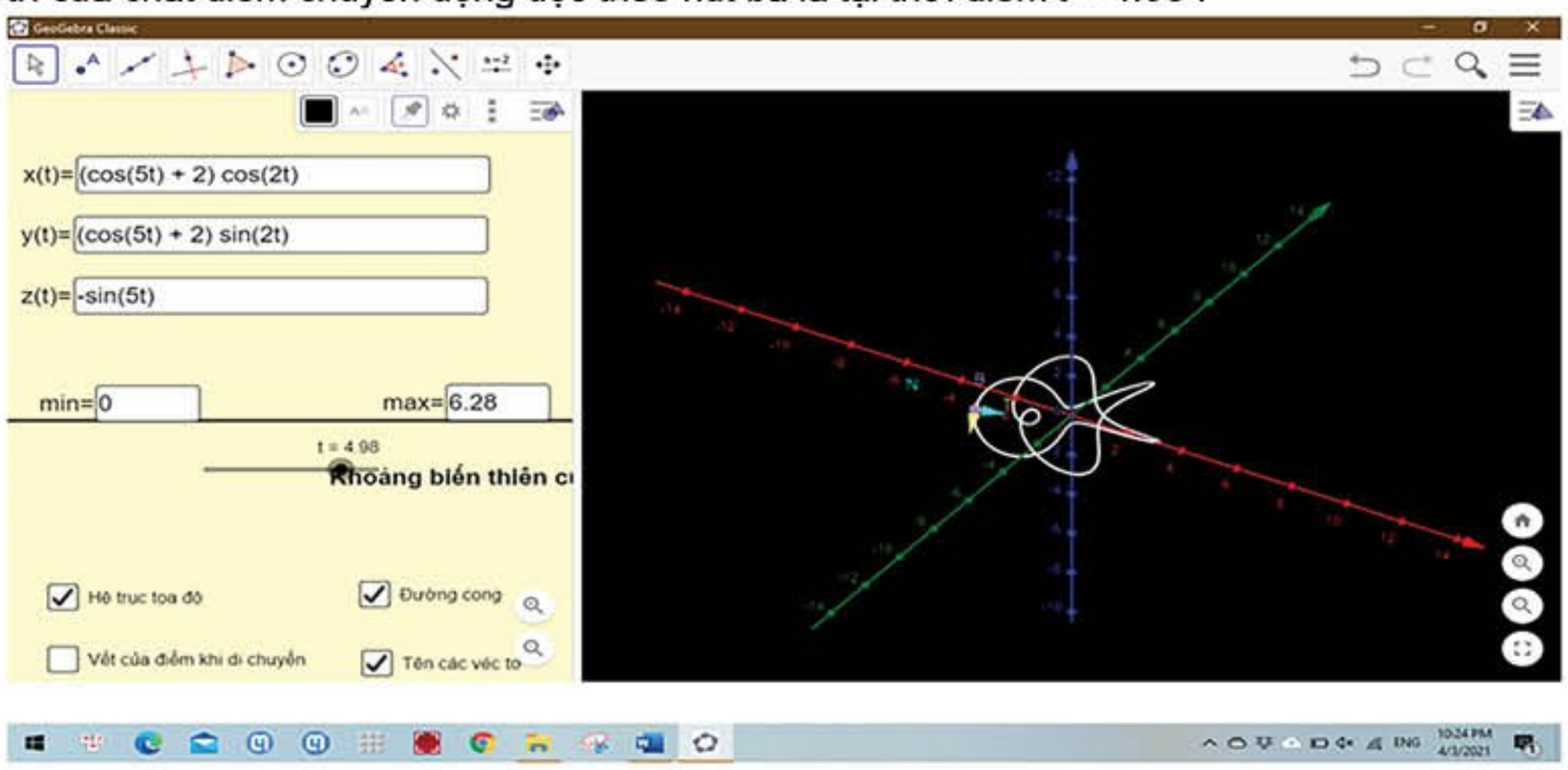

Hình 3: Trường vec tơ trong không gian ba chiều.

Những hình ảnh được tạo ra của công cụ giúp sinh viên quan sát tốt hơn so với việc giáo viên vẽ hình bằng tay. Đặc biệt, trên hình ảnh thu được có thể hiện chính xác tỷ lệ độ lớn của véc tơ.

b) Nhóm công cụ biểu diễn các mặt cong, đường cong

Các đường cong trong không gian vốn khó vẽ bằng tay hơn các đường cong phẳng; để vẽ một đường cong trong không gian chính xác, ta cần đến công nghệ máy tính. Với công cụ trên ta có thể quan sát các hình ảnh dưới nhiều góc độ khác nhau. Ngoài ra, với công cụ của geogebra ta có thể biểu diễn chuyển động của một chất điểm trong không gian tại các thời điểm khác nhau. Trên thanh công cụ có hiển thị khoảng thời gian chuyển động của vật thể để ta có thể chọn tương ứng. Hình 4 là vị trí của chất điểm chuyển động dọc theo nút ba lá tại thời điểm $t = 4.98$.

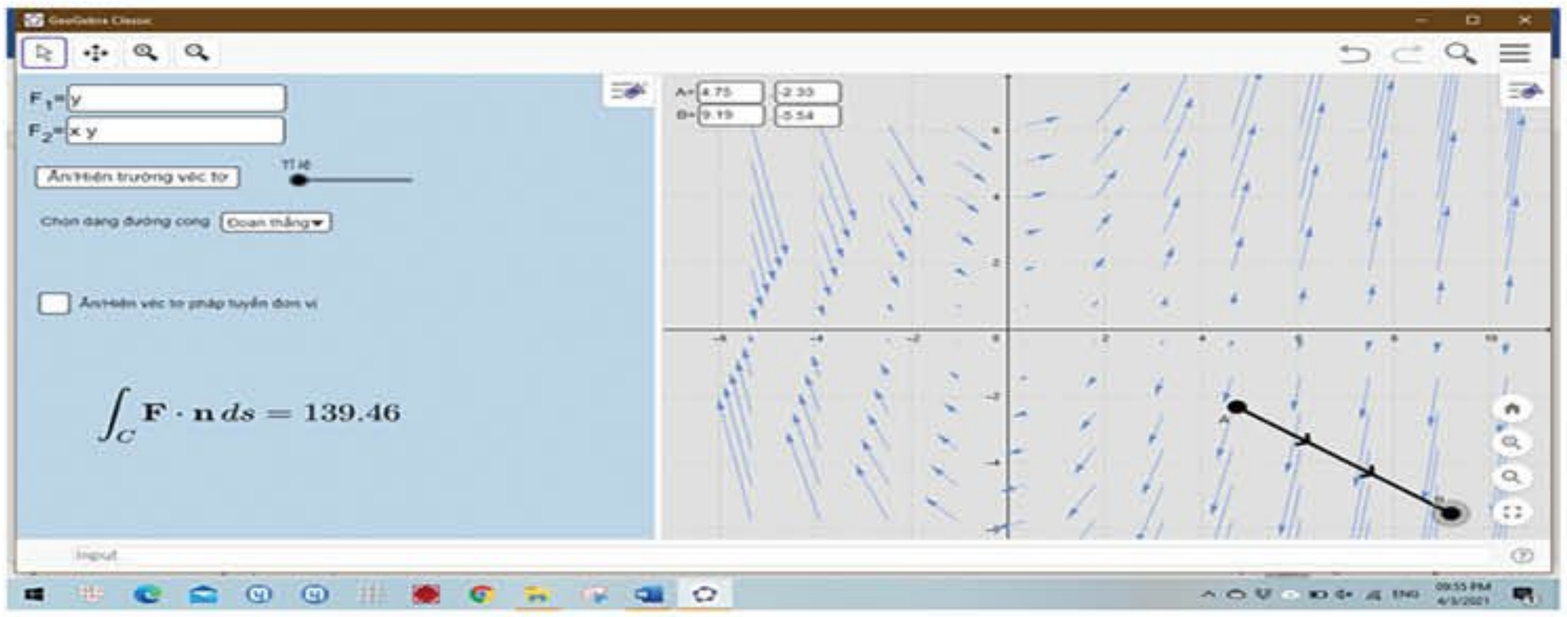

Hình 4: Chuyển động của chất điểm dọc theo nút ba lá tại thời điểm $t = 4.98$.

c) Nhóm công cụ minh họa phép tính vi tích phân

Nhóm công cụ được xây dựng cho việc minh họa các bài toán về tích phân đường, tích phân mặt và đạo hàm theo hướng [3]. Bài toán tích phân đường loại hai được xây dựng dựa trên bài toán thực tê là bài toán tính công của một lực biên thiên thực hiện trên một đường cong. Do đó ta có thể đưa ra các bài toán thực tế đồng thời yêu cầu học viên chuyển từ bài toán thực tế về bài toán tính tích phân đường loại hai. Đồng thời ta có thể minh họa hình ảnh trực quan trường véc tơ, lực trên công cụ và dựa vào hình minh họa có thể dự đoán công của trường véc tơ là dương hay âm. Hình 5 minh họa trường hợp công của lực sinh ra dương khi hướng của véc tơ lực cùng chiều với trường véc tơ.

Với công cụ mô phỏng tích phân đường loại 2, giáo viên sẽ giúp học viên quan sát trực quan đồng thời trường véc tơ và đường lấy tích phân. Công cụ giúp quan sát sự biến đổi của tích phân khi thay dạng đường cong hoặc đổi chiều lấy tích phân, mối quan hệ giữa chiều lấy tích phân và hình dạng của trường véc tơ. Giáo viên cũng có thể thêm các kiểu dạng đường cong khác nhau để học viên lựa chọn. Học viên có thể tương tác bằng cách thay đổi trường véc tơ, thay đổi dạng đường cong. Hiện tại, ứng dụng cho phép chọn các dạng đường cong nối hai điểm là đường tròn, nửa đường tròn, đoạn thẳng. Tuy nhiên, giáo viên có thể bổ sung các đường cong dạng khác vào danh sách mặc định.

Hình 5: Minh họa trường hợp công của lực sinh ra dương khi hướng của véc tơ lực cùng chiều với trường véc tơ.

4. Kết luận

Các công cụ được xây dựng dựa trên các nội dung chính, các ví dụ minh họa trong nội dung giải tích véc tơ trong môn Toán cao cấp ở Trường đại học PCCC. Bài báo đã thiết kế các công cụ mô phỏng các khái niệm và bài toán thực tế giúp nâng cao chất lượng học tập và giảng dạy các nội dung: biểu diễn các trường véc tơ; biểu diễn các đường cong, mặt bậc hai hay hình chiếu của chúng; biểu diễn định nghĩa tích phân đường và bài toán ứng dụng tính công của các trường lực trong không gian hai chiều, ba chiều. Các công cụ trực quan này không những tạo sự hứng thú cho sinh viên mà còn giúp hình thành phát triển tư duy, trực giác về các bài toán kỹ thuật cho sinh viên.■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. James Stewart (2016), *Giải tích, tập 2,* NXB Hồng Đức.
2. Đỗ Mạnh Cường (2008), *Ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học*, NXB Đại học Quốc gia Hồ Chí Minh.
3. Nguyễn Xuân Liêm (2012), *Giải Tích Véc tơ*, NXB Giáo Dục.
4. Trần Vui (chủ biên), Lê Quang Hùng (2006), *Thiết kế các mô hình dạy học toán phổ thông*, NXB Giáo dục, Hà Nội.

PHỐI HỢP QUỐC TẾ TRONG CÔNG TÁC... *(Tiếp theo trang 16)*

và thống nhất phương án thực hiện, cũng như thành viên trong đoàn phải thông thạo ngôn ngữ tiếng Anh để trao đổi, thống nhất phương án với các Đoàn CNCH khác tại hiện trường.

Ba là, sử dụng linh hoạt các phương pháp tìm kiếm tại hiện trường. Trong hiện trường sập đổ công trình việc tìm kiếm người bị nạn là vô cùng khó khăn và phức tạp, người bị nạn bị chôn vùi dưới đống đổ nát, bị kẹt trong các khoảng không gian hẹp vì vậy việc tìm kiếm và giải cứu tốn nhiều thời gian. Thời gian bị mắc kẹt trong công trình sập đổ tỷ lệ nghịch với sự sống của người bị nạn, cơ hội sống sót lớn nhất là trong những giờ đầu tiên, thời gian từ 24 - 36 tiếng thường được gọi là giờ vàng trong công tác CNCH trong hiện trường sập đổ. Vì vậy, khi đến hiện trường, lực lượng CNCH phải áp dụng linh hoạt các phương pháp tìm kiếm để nhanh chóng phát hiện ra vị trí của người bị nạn, triển khai công tác cứu người bị nạn được kịp thời và nhanh chóng.

Quá trình tổ chức tìm kiếm, xác định vị trí người bị nạn tại hiện trường, lực lượng CNCH cần nắm rõ kiến trúc, kết cấu của công trình trước khi bị sập đổ, thời gian xảy ra và diễn biến sập đổ công trình từ đó đưa ra những nhận định vị trí có thể có người bị nạn. Thực tế cho thấy, trong hiện trường sập đổ công trình tại thành phố Adiyaman, thời gian xảy ra sự cố khoảng 4 giờ 17 phút sáng, diễn biến sập đổ trong thời gian rất ngắn (75 giây), vì vậy, lực lượng CNCH nhận định người bị nạn không đủ thời gian để di chuyển ra ngoài, người bị nạn (nếu có) phần lớn mắc kẹt tại vị trí các phòng ngủ của căn hộ, thực tiễn quá trình CNCH tại hiện trường đã chứng minh nhận định trên là tương đối chính xác. Ngoài ra, việc sử dụng linh hoạt các thiết bị tìm kiếm, phương pháp tìm kiếm đã góp phần không nhỏ vào kết quả giải cứu 01 nạn nhân còn sống và đưa 14 thi thể người bị nạn ra ngoài bàn giao cho chính quyền địa phương của Đoàn công tác.

Bốn là, thường xuyên cập nhật công nghệ, đầu tư phương tiện, trang thiết bị chuyên dụng hiện đại để thực hiện các nhiệm vụ. Trong công tác phối hợp CNCH quốc tế, nhằm đẩy nhanh tiến độ, nâng cao hiệu quả CNCH nhưng vẫn đảm bảo sức khỏe cho cán bộ, chiến sỹ thì việc chia sẻ, dùng chung phương tiện của các Đoàn CNCH tại hiện trường là hoạt động diễn ra thường xuyên. Vì vậy, việc nắm bắt công nghệ để có thể sử dụng các phương tiện tìm kiếm, CNCH hiện đại của các nước tiên tiến khác là điều hết sức cần thiết. Qua việc nắm vững cách sử dụng cũng như sử dụng thành thạo các phương tiện, trang thiết bị hiện đại tại hiện trường có thể nâng cao hiệu quả công tác tìm kiếm, CNCH cũng như khẳng định vị trí, vai trò, vị thế của lực lượng CNCH Việt Nam với bạn bè quốc tế cũng như đảm bảo an toàn cho lực lượng, phương tiện tại hiện trường. Để đạt được yêu cầu trên, việc đầu tư phương tiện, trang thiết bị CNCH chuyên dụng hiện đại cho lực lượng làm công tác CNCH là hết sức cần thiết. Cán bộ, chiến sỹ làm công tác CNCH cần chủ động học tập kinh nghiệm, kỹ năng trong công tác CNCH của các nước tiên tiến, chủ động học tập và làm chủ các công nghệ mới để thực hiện các nhiệm vụ quốc tế và trực tiếp phục vụ công tác CNCH trong nước.■

Thổ Nhĩ Kỳ - Những kỷ niệm khó quên

DIỆP CHI

Đã hơn 3 tháng kể từ ngày trở về từ tâm chấn của thảm họa động đất tại Thổ Nhĩ Kỳ, những giảng viên Trường Đại học PCCC vẫn còn nhiều bồi hồi xúc động khi nhớ về quãng thời gian 10 ngày nhận nhiệm vụ cứu nạn, cứu hộ (CNCH) quốc tế. Đó là những ngày tháng thật vất vả, chạy đua với thời gian, phải đối mặt với nguy hiểm luôn chực chờ, nhưng cũng là những ngày tháng đặc biệt không thể nào quên…

Nhận nhiệm vụ đột xuất

Trận động đất kinh hoàng xảy ra vào ngày 06/02/2023 làm hàng trăm nghìn người thiệt mạng ở Thổ Nhĩ Kỳ và Syria. Nhiều quốc gia trên thế giới đã cử các đoàn công tác sang thực hiện việc cứu trợ người dân và chính quyền hai đất nước này. Xuất phát từ quan hệ hợp tác giữa Việt Nam và Thổ Nhĩ Kỳ, cũng như góp phần chia sẻ những khó khăn mà nước bạn đang gặp phải, ngày 09/02/2023, Bộ Công an Việt Nam chính thức cử đoàn công tác gồm 24 cán bộ, chiến sỹ sang Thổ Nhĩ Kỳ với mục đích thực hiện CNCH, tìm kiếm nạn nhân và cung cấp hỗ trợ nhân đạo. 24 cán bộ, chiến sỹ được Bộ Công an lựa chọn cử sang Thổ Nhĩ Kỳ là những cán bộ, chiến sỹ dày dặn kinh nghiệm trong công tác tìm kiếm cứu nạn đến từ Trường Đại học PCCC, Cục Cảnh sát PCCC&CNCH, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an Thành phố Hà Nội và Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH – Công an Thành phố Hồ Chí Minh.

Sau khi nhận được lệnh của Bộ trưởng Bộ Công an, Ban Giám hiệu Trường Đại học PCCC đã triệu tập 05 đồng chí giảng viên của Khoa Cứu nạn, cứu hộ (bao gồm: đồng chí Thiếu tá Nguyễn Văn Cần – Phó trưởng Khoa, Thiếu tá Trần Văn Hân, Đại úy Nguyễn Đức Dũng, Đại úy Đỗ Hoàng Thanh và Thượng úy Kiều Văn Dũng – giảng viên) khẩn trương hoàn thiện thủ tục xuất cảnh, sắp xếp quân tư trang cá nhân, chuẩn bị các phương tiện CNCH chuyên dụng hiện có của nhà trường mang theo để tham gia thực hiện nhiệm vụ hỗ trợ quốc tế tìm kiếm, cứu nạn tại Thổ Nhĩ Kỳ

Nhớ lại về thời điểm nhận nhiệm vụ đột xuất, Thiếu tá Nguyễn Văn Cần chia sẻ: "Khi nhận mệnh lệnh, chúng tôi xác định đây là nhiệm vụ chính trị, nhiệm vụ quốc tế được Bộ Công an và nhà trường tin tưởng giao phó. Với tinh thần, trách nhiệm quyết tâm cao và với vai trò vừa là người thầy nhưng cũng là người chiến sỹ khi Tổ quốc cần, chúng tôi luôn giữ đúng lời thề danh dự của lực lượng Công an nhân dân, luôn vinh dự, tự hào và sẵn sàng đi bất cứ đâu, làm bất cứ việc gì, có lệnh là lên đường".

Trong khoảng thời gian rất gấp gáp, kể từ khi nhận lệnh cho đến khi lên đường ra sân bay chỉ có vài giờ đồng hồ, 05 đồng chí giảng viên vừa phải làm thủ tục, vừa phải chuẩn bị mang theo nhiều phương tiện hỗ trợ công tác tìm kiếm, cứu nạn, cứu hộ người bị nạn nên hành trang của cá nhân các đồng chí mang theo rất đơn giản. Thiếu tá Cần chia sẻ thêm: "Vì là nhận lệnh hỏa tốc phải gấp rút lên đường nên chúng tôi đều không kịp thời gian để về nhà. Ai nhà gần còn kịp điện thoại nhờ người nhà chuẩn bị đồ đạc đưa đến cơ quan, nhà ai xa thì ra cổng cơ quan mua vội mấy bộ quần áo là lên đường. Nên cứ mở vali ra, có gì thì dùng nấy".

Ăn mì tôm, ngủ lều bạt trong giá lạnh âm 10°C

Đoàn Công tác CNCH của Bộ Công an đến Thành phố Adıyaman, Thổ Nhĩ Kỳ – một trong ba vùng bị ảnh hưởng nặng nề nhất của trận động đất vào lúc rạng sáng ngày 11/02/2023. Mặc dù cả đoàn vừa di chuyển hơn 10 tiếng đồng hồ dưới thời tiết tuyết rơi dày đặc, đường trơn trượt, nhưng vào lúc ấy, từng phút, từng giờ là vô cùng quý giá nên mọi người đã bắt đầu nhận luôn nhiệm vụ và phân chia công việc ngay trong đêm. Người đi khảo sát hiện trường, người dựng lều bạt, phân loại thiết bị y tế đưa đến người dân bị nạn.

Mặc dù các cán bộ, chiến sỹ trong đoàn công tác đều là những người dày dặn kinh nghiệm trong công tác PCCC&CNCH, và đã chuẩn bị tâm lý sẵn sàng khi nhận nhiệm vụ lên đường tới Thổ Nhĩ Kỳ, nhưng khi đặt chân đến hiện trường của vụ động đất, họ vẫn vô cùng bàng hoàng với cảnh tượng đổ nát hoang tàn, không khí nồng mùi khó tả bao trùm khắp nơi. "Tận mắt chứng kiến, mới thấy cảnh tượng tan hoang đến khủng khiếp. Hiện trường nơi chúng tôi thực hiện nhiệm vụ CNCH, nhà cửa nhẹ thì nứt, nghiêng; nhiều tòa nhà bị xé toạc một phần, còn nặng thì đổ sụp. Ở đó chẳng còn gì, chỉ thấy toàn lực lượng tình nguyện và cứu hộ" - Thiếu tá Trần Văn Hân kể lại.

Những ngày ở hiện trường, quá trình cứu hộ gặp không ít thách thức. Cán bộ, chiến sỹ trong đoàn phải làm quen với thời tiết lạnh giá âm độ và môi trường cực kỳ bụi bặm do các mảng tường bê tông từ các công trình bị sụp đổ. Nhớ về những thời điểm khó khăn khi phải sinh hoạt và thực hiện nhiệm vụ trong thời tiết khắc nghiệt và thiếu thốn những điều kiện sinh hoạt tối thiểu nhất, Thiếu tá Trần Văn Hân chia sẻ: "Nhiệt độ thường xuyên ở mức âm 6 đến âm 10 độ, nước thì đóng băng, không có điện, chúng tôi phải đốt lửa để giữ ấm và tranh thủ đun nóng từng chút nước lên, pha với nước đóng băng để dùng nấu nướng, ăn uống, vệ sinh. Không có lò sưởi, không có nước để tắm rửa, những lúc nghỉ ngơi được chui vào lều bạt thì cũng không chắn nổi cái lạnh. Để chống chọi với cái rét buốt giá vào ban đêm, chúng tôi cố gắng mặc 8 - 9 cái áo lên người, cố tranh thủ chợp mắt lấy lại sức nhưng gần như cũng chỉ ngủ được khoảng 1 - 2 tiếng vì quá lạnh. Nguồn lương thực để anh em trong đoàn sử dụng chủ yếu là lương khô, đồ đóng hộp và mì tôm mang theo từ Việt Nam."

Không quản ngại gian khổ dù hiểm nguy luôn chực chờ

Ngoài thời tiết lạnh giá và điều kiện sinh hoạt thiếu thốn, cán bộ, chiến sỹ

trong đoàn công tác CNCH còn phải đối mặt với khối lượng công việc khổng lồ, nguy hiểm luôn chực chờ. Sau động đất, những trận dư chấn lớn nhỏ vẫn thường xuyên tiếp diễn, đe dọa các cấu kiện của các tòa nhà có thể tiếp tục sập đổ xuống lực lượng tìm kiếm cứu nạn bất kỳ lúc nào. Điển hình, vào đêm 12/02/2023 theo giờ địa phương, Thổ Nhĩ Kỳ tiếp tục xảy ra dư chấn khiến đoàn công tác của Bộ Công an phải tạm dừng tìm kiếm.

Kể lại về hành trình tìm kiếm người bị nạn mắc kẹt trong đống đổ nát, Đại úy Đỗ Hoàng Thanh cho biết: "Tình hình thực địa tại các hiện trường đều vô cùng nguy hiểm vì một số tòa nhà vẫn tiếp tục sụp đổ bất cứ lúc nào do ảnh hưởng của các rung chấn, thêm vào đó là nhiệt độ giảm sâu. Mục đích của đoàn là làm sao cứu được nhiều người sống nhất, tìm và đưa được các thi thể nạn nhân xấu số ra ngoài nên quá trình trinh sát phải được thực hiện rất tỉ mỉ, kỹ lưỡng. Trước thực trạng đó, nếu như không xây dựng phương án CNCH kỹ lưỡng, có kế hoạch tỉ mỉ, chi tiết thì chính lực lượng CNCH sẽ gặp nguy hiểm".

Khó khăn, nguy hiểm là vậy, nhưng với sự quyết tâm, tinh thần trách nhiệm cao nhất, cán bộ, chiến sỹ trong đoàn công tác đã luôn nỗ lực, chạy đua với thời gian để tìm kiếm và đưa các nạn nhân ra ngoài sớm nhất có thể. Sau những ngày làm nhiệm vụ tại nước bạn, Đoàn Công tác Bộ Công an Việt Nam đã phối hợp lực lượng CNCH các nước giải cứu được một người, tìm kiếm, đưa 14 thi thể nạn nhân ra khỏi những đống đổ nát, bàn giao cho cơ quan y tế địa phương.

Trong nguy khó, càng thấm đượm tinh thần đoàn kết quốc tế

Nhiệm vụ của Đoàn Công tác Bộ Công an Việt Nam khi sang Thổ Nhĩ Kỳ, ngoài việc chính là thực hiện tìm kiếm cứu nạn những người mắc kẹt trong đống đổ nát, các thành viên của đoàn công tác còn có nhiệm vụ cứu trợ y tế theo sự điều phối của Cơ quan Ứng phó thảm họa và tình huống khẩn cấp Thổ Nhĩ Kỳ. Ngay khi sang nước bạn, công tác cứu trợ cũng được đoàn triển khai thực hiện ngay. Đoàn đã trao tặng 2 tấn thiết bị y tế cho phía Thổ Nhĩ Kỳ, bao gồm các loại thuốc cấp cứu, cơ số thuốc thiết yếu, vật tư y tế, lều trại dã chiến, hóa chất phòng, chống dịch, và thiết bị y tế sử dụng trong tình huống cấp cứu thảm họa.

Mặc dù Thổ Nhĩ Kỳ phải trải qua tình trạng cực kỳ khó khăn, thiếu thốn do hậu quả của trận động đất, nhưng trong thời gian thực hiện nhiệm vụ tại nước bạn, đoàn công tác đã nhận được sự đón tiếp rất nhiệt tình của người dân Thổ Nhĩ Kỳ, sự quan tâm của các cơ quan, tổ chức liên quan; sự phối hợp tích cực của chính quyền địa phương và các đoàn quốc tế khác trong công tác CNCH. "Đây là lần đầu tiên đoàn ra nước ngoài thực hiện CNCH. Khi đoàn công tác sang làm nhiệm vụ đã nhận được sự đón tiếp nhiệt tình của Đại Sứ quán Việt Nam. Bộ Công an của Thổ Nhĩ Kỳ cũng đã cử một đồng chí luôn theo sát đoàn để đảm bảo an ninh cũng như kết nối giữa lực lượng CNCH Việt Nam với lực lượng CNCH các nước. Ngoài ra, đoàn công tác cũng đã nhận được sự hỗ trợ rất lớn của nhóm tình nguyện là người dân Thổ Nhĩ Kỳ trong việc kết nối, hỗ trợ về lương thực, thực phẩm. Đã có nhiều gia đình, người dân, một số tổ chức đến tận nơi đoàn đóng quân để cảm ơn; các tình nguyện viên khi có yêu cầu di chuyển qua thành phố khác đều bày tỏ quyến luyến khi chia tay đoàn. Trên đường chúng tôi di chuyển trở về nước sau khi hoàn thành nhiệm vụ, có những người dân khi biết đoàn công tác của Việt Nam tới đã nhiệt liệt chào đón và ủng hộ từ tinh thần đến những bữa ăn nhỏ" - Thiếu tá Nguyễn Văn Cần kể về những tình cảm nồng ấm mà người dân nước bạn Thổ Nhĩ Kỳ gửi cho đoàn. Có thể thấy rằng, vượt lên trên tất cả những khó khăn, thiếu thốn, hiểm nguy là sự đồng thuận, gắn kết chặt chẽ giữa người và người, thể hiện tinh thần đoàn kết quốc tế cao cả.

Được học thêm nhiều kinh nghiệm quý báu từ nước bạn

Qua những ngày CNCH tại Thổ Nhĩ Kỳ, đoàn công tác cũng đã rút ra được nhiều kinh nghiệm quý báu phục vụ cho công tác CNCH.

Chia sẻ về điều này, Đại úy Đỗ Hoàng Thanh cho biết, khi thực hiện nhiệm vụ ở môi trường tìm kiếm đông người, nhiều đoàn đến từ các quốc gia khác nhau thì khả năng về ngôn ngữ là yếu tố vô cùng cần thiết để có thể thống nhất về phương án CNCH nhằm đảm bảo an toàn cho bản thân, đồng đội cũng như người gặp nạn. Bởi vậy, đối với mỗi cán bộ, chiến sỹ, ngoài việc thường xuyên trau dồi kiến thức chuyên môn nghiệp vụ, thì việc học tập nâng cao trình độ ngoại ngữ cũng vô cùng cần thiết.

Bên cạnh đó, việc CNCH ở nước ngoài rất khác với trong nước, nhất là về khí hậu, điều kiện bảo hộ... Theo Đại uý Thanh, trong những điểm khác biệt giữa tham gia công tác CNCH ở Việt Nam và Thổ Nhĩ Kỳ, thì điều khác biệt lớn hơn cả là các vụ việc cần CNCH ở trong nước chỉ xảy ra ở mức độ nhỏ, lẻ, còn ở Thổ Nhĩ Kỳ là tai nạn liên hoàn với hàng loạt hiện trường và những công trình có kết cấu, cấu kiện khác nhau, sập đổ theo những phương hướng khác nhau. Các cán bộ, chiến sỹ vừa làm việc ở hiện trường này nhưng vẫn phải quán xuyến các hiện trường khác xung quanh bởi nguy hiểm có thể xảy ra bất kỳ lúc nào. Vì thế, đòi hỏi người chiến sỹ CNCH cần biết áp dụng chiến thuật, kỹ thuật khác nhau khi tiếp cận hiện trường; đồng thời phải thường xuyên trau dồi, nghiên cứu các thiết bị để làm sao có thể áp dụng linh hoạt trong từng điều kiện, môi trường khác nhau.

Công tác CNCH tại Thổ Nhĩ Kỳ rất khốc liệt với nhiều khó khăn, nguy hiểm nhưng với tinh thần quyết tâm, kinh nghiệm và bản lĩnh vững vàng, 24 cán bộ, chiến sỹ Công an nhân dân nói chung và 05 giảng viên Trường Đại học PCCC nói riêng đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ và trở về an toàn. Những kỷ niệm và bài học mà các anh có được trong những ngày thực hiện nhiệm vụ ở Thổ Nhĩ Kỳ vừa qua chắc chắn sẽ còn được lưu giữ mãi, giúp các anh có thêm nhiều kinh nghiệm quý báu trong công tác giảng dạy và thực hiện chuyên môn CNCH của mình.■

Thút thít, hu hu...

- Mau lên. Nói đi. Anh đang họp.

- Hu hu... nếu anh họp thì đành vậy. Em thôi.

- Cái con dở. Thôi cái gì, đành gì. Đã phôn, đề xuất gì thì phải "luôn" chứ.

- Ây zà. Em không đề xuất. Hù hù. Chỉ nhờ anh một việc.

- Hâm quá, nhanh lên, nhờ gì.

- Là chuyện cái lão Thông nhà em.

À. Cái thằng em rể thứ này. Tôi hay vỗ vai những lúc đám chồng kèo bù khú dưới quê. "Mày là con trâu tốt trong nhà, em ạ". Thực tình, là rể, nhưng lòng tôi luôn thấy nó như ruột rà mình. Mà, tình cảm thì bắt nguồn xa xa, mênh mang cội rễ chứ không định, phải là được. Bây giờ, độp một cái - Thút thút, thít thít.

- Em không thể ngờ, lão hâm ấy lại đổ đốn. Đổ đốn ra thế.

- Nó cờ bạc, hay rượu chè?

- Bác nữa. Bác hiểu quá rồi, lại cứ "phát chệch" đi. Hu hu. Em chết mất thôi.

Con bé này tinh thật.

- À, ừ. Thì thế nào, phải nói rõ ra. Để anh "điều".

- Làm sao "điều". Em chỉ mong bác bày cho cái lão dở vài chiêu.

- Ơ, cô này. Cô làm như tôi kinh nghiệm cái vụ "cấy rễ" lắm mà bày.

- Hu hu, thế thì em chỉ có nước chết. Ai bảo bác kinh nghiệm đầy mình. Cao Cầu mọi chuyện từ nhà ra đường, để em cầu cứu. Thôi đành.

Ra vậy. Tức là nó muốn mình dạy cái thằng em rể dại, chỉ biết lăn lưng suốt năm, cơm sáu bát, áo ba manh, cục sắt vào tay là thành gói tiền. Tức là cô em gái muốn tôi gà cho chồng nó vài chiêu: Với vợ phải ra sao. Với con thế nào. Ngoài đường phải lơ ngơ, cao tay, thấp ống mới sống, mới tồn tại. Mà tôi nghĩ rồi, như lời một chú em nghệ sỹ hài nào nói, bên ngoài dễ lắm, trong nhà mới khó. Với vợ với con, mới là khó cực. Phải luôn điều chỉnh, phải luôn nguyên tắc, thế mới giữ được tổ ấm yên vui, mới là sự phấn đấu của mọi đấng râu vênh.

Chuyện là thế này…

Vừa đi trèo mái, bắn đinh lợp tôn xong cái xưởng cách nhà bốn mươi cây số. Ông chủ quý anh thợ sắt cẩn thận, làm hàng mà như làm cho mình. "Ba say chưa chai". Bình rượu thuốc ngâm nục nạc, toàn thứ bổ nào bìm bịp, dái dê, móng chân gà chọi, môi lợn rừng, lưỡi hổ mang chúa, vân vân, vân vân. Ông chủ sưu tầm mấy chục năm, ngâm, rồi hạ thổ, rồi quý ai lắm mới mời một chén. Thông ta được ba. Lây bây, lẩn bẩn, về đến nhà, tối vừa toãi bóng kín sân đằng trước. Nhà quạnh quẽ, hiu hiu. Con Tấm, ngủ gục trên bàn học. Thấy bố dựng cái xe, mồm nó như gầu giai bổ bờ.

- Bố mua cho con thạch rau câu.

- Ừ. Chờ bố tí. Bố ra bà Mấm mua ngay.

Ném cái xe máy vào gốc cây doi. Thông chạy vội ra cổng, mua cho con bịch quà.

- Rượu lão này quện thật.

Thông ta lẩm bẩm.

- Ơ anh, đèo em ra đây một tí.

Con cái Tìm bán đậu, trọ bên hàng xóm, vồ ngửa Thông ta. Ngực thây lẩy, quần ống thấp cao, lệt bệt.

"Mà sao cái hông mụ lúc nào cũng tanh tách. Nhảy thế?".

Thông nheo mắt.

- Đi đâu, tối um thế này.

- Ra cống Ngang. Xem hộ em thẻo đất. Giá tốt, mà khuôn tiền.

- Tôi đang khăm khẳm đây. Vừa ở Bắc Quyên về.

- Bác biết em thèm hít mồ hôi người lao động lắm mà.

- Cái cô này, rõ là.

Mà sao cái hông... rồi cái hông cứ chờm lên gác đờ đèo chiếc xe Honđa đời 82 của Thông ta. Rồi thứ đằng trước nữa, cứ uỳnh uỵch xuống lưng thằng em dại tôi mỗi lúc nó vẹo người, tránh ổ gà, tránh ô tô. Rồi không hiểu sao, sự việc thế nào, đất cát có khuôn tiền mà trưa ngày hôm sau, thằng Sàu chồng cô Tìm, vác dao bầu, dao phay, dao Thái lan sang tìm chàng Thông nhà tôi.

- Ông sang tôi, có việc.

Mặt Thông như xoa kem Hàn Quốc.

Chân tay cậu chàng chẳng biết giấu chỗ nào.

Câu chuyện nghe xong, tôi sơ sơ kết luận, đoạn đường xem đất của Thông và Tìm, dài cây số rưỡi. Đông người qua lại, thời gian đi chỉ mất ba mươi phút đồng hồ thế. Tối, chỉ nhá nhem. Có mà Tôn Ngộ Không!

- Ông lợi dụng tôi, giở trò mèo mả gà đồng. Tôi từ trước đến giờ luôn thần tượng ông. Thế mà.

Vợ thằng Sàu nhảy choi choi như gà bị động kinh.

- Con điên kia, lại… lại... gì. Ông giết. Ông chém đứt ngay cổ lão Thông.

Thằng Sàu gầm lên.

- Chú phải hết sức bình tĩnh, chuyện vỡ ra, xấu tôi, xấu cả chú.

Thằng Thông huơ huơ tay.

- Ông là đồ khốn. Ông tằng tịu với vợ tôi. Chắc lâu rồi. Hôm nay tôi sẽ xong ông.

Thông ta lùi lùi... Ôi, cổng đã khóa ngược từ lúc nào.

Mắt Thông tá hỏa tam tinh, trứng treo đầu đẳng, lúc này, thế mà hắn ta vưỡn nghĩ: Không hiểu làm sao mình lại tốt tai, đèo cái con dở đi xem đất khi đang san - ta - phê chứ. Kìa, có khách mà mụ ta cấm mặc áo… bên trong. Cứ hền hệt, chẳng giống bà vợ mình, lúc nào cũng kín cổng cao tường, bưng bưng. Không hiểu giờ nó có ghét ta thật, hay chỉ bày trò để cao giá với chồng. Ôi, cái hông nữa.

Rình, rình. Tiếng chân ai đạp vào cổng nhà Sàu. Gấp gáp.

- Chú Sàu nhờ anh Thông tôi việc gì mà lâu thế. Anh Thông ơi. Về nhà, Công an Phòng cháy chữa cháy đến kiểm tra cái xưởng, tiện thể nhắc những hộ chưa đảm bảo

quy trình PCCC của phường đề ra hồi tuần trước. Khẩn trương điện đóm, dây dợ đảm bảo cẩn thận, đúng quy trình đi. Danh sách có cả diện nhà chú Sàu đấy.

Con dao thằng Sàu đang chĩa thẳng ngực Thông, cụp ngay xuống. Thay vì trả lời cô em ruột tôi, là động tác mở khóa cổng để Thông vọt ra đường, như con Dog nhốt lâu ngày tháo cũi.

Chuyện êm ru, chỉ có hai gia đình biết.

Nhưng, chiến tranh xảy ra lúc ban chiều bên nhà gã bán đậu. Đêm lại rầm rầm, kéo qua buồng ngủ vợ chồng Hướng Thông.

- Anh biết nói ra thế nào bây giờ, em cũng chẳng hiểu đâu. Sự đời, phải ngẫm, phải chờ thời gian mới thấu được. Anh đang khổ nhất trần gian đây này. Em ơi là em.

Thằng Thông nửa quỳ, nửa ngồi trên sàn gạch.

- Ông là đồ phản bội. Lòng tôi như rổ hoa quả. Sự đời, phải ngẫm, phải chờ. Chờ cái đồ đổ đốn.... Chỉ có ông biết, nó biết, trời, đất biết. Biết thế tôi không về quê lo việc nhà ông nữa. Giời ơi, có khổ thân tôi không hả. Hu hu, ha ha.

Vợ thằng Thông nửa ngồi, nửa quỳ trên giường, tru tréo, méo giật.

Đêm trắng.

Lần đầu tiên trong đời, vợ chồng Hướng Thông biết thế nào là đêm dài thế. Thằng Thông so sánh, đêm nay dài gấp mấy cái đêm nó trực vợ đẻ ở nhà hộ sinh phường. Ôi, đàn bà. Đầu thằng Thông đau váng, tựa, đang bị búa quan tòa dộng liên hồi.

"Phải viết cho thằng này vài dòng".

Nghĩ vậy.

Đêm. Tôi thức khá muộn, để kỳ công thảo bức thư. Thũng thẳng, con chim cú eng éc đầu hồi nhà. Ì ạch, cố, mãi rồi cũng xong. Mắt díp vào. Tôi quăng người lên giường, thở phào. Khi ông mặt trời vứt xuống lan can nhà dăm quầng nắng nhạt. Lũ chim sẻ đói mồi ào ào bay đến cửa sổ gõ mỏ đòi ăn cơm nguội khô, tôi mới bừng tỉnh.

VỚI VỢ MÌNH:

"Mắt trợn ngược, áo xắn tay. Mặt vuông chữ điền. Mồm nhành đến ráy tai. Cô là đồ hâm. Tôi hỏi cô, một cây số rưỡi đường, nườm nượp người, tôi làm được gì con dở ấy. Dù hai cái thứ quý nhưng không được "lẳn" bằng của cô, cứ khêu gợi lưng tôi. Tôi hỏi, thế tôi là vận động viên đua xe công thức một mà bỏ được hai tay, xoay được người ra sau để… xấu xa à? Hơn mười năm nay, lòng tôi đối với vợ con còn thật hơn cả ruột hoa quả, chứ lại. Tôi không hiểu, mấy chục tuổi đầu rồi, cô "lông" vậy. Cô thử so cô với nó. Đành rằng nó trẻ hơn, nhưng sao có thể bén gót cô. Này nhé, nó mới lớp tám bổ túc, cô thì cao đẳng. Nó bán đậu, cô bán cửa cuốn chuyên dụng. Tóc nó vàng hoe, tóc cô đen mượt. Giọng nó ồ ề, giọng cô như nước mưa tí tách. Nói tóm lại là trời có sập. Cho thêm tiền, tôi cũng không rớ cái của ấm ớ hội tề, tim để trên tai ấy. Cô bắt tôi phải thề độc liền à. Luôn đây. Nếu nếu, mà tôi có làm điều xằng xịt, quá đáng hôm qua với con bán đậu phụ, thì ngay bây giờ, lúc này, sét sẽ đánh tôi một phát, giữa ban ngày. Cô mà cứ hành hạ tôi là cô đang vô hình chung đồng lõa với phường vô gia cư, hại người lương thiện."

VỚI THẰNG SÀU:

"Hơ hơ, chú kia. Chú có giỏi thì ra ngoài đường này, chơi tôi. Năm tạ sắt ống, tôi đập hồi là tọp hết. Chú là cái thằng ép đậu, chú tin à. Cái con vợ chú đi xem đất nó chẳng gọi chồng đèo. Rồi nó về dựng chuyện, rồi nó nằm mơ trên cái yên xe của tôi. Thử hỏi, có bao giờ chú bắt gặp mỗi lần đi ngang hàng đậu phụ, tôi liếc vợ chú. Thử hỏi, vợ chú có đáng để tôi cầm tay, khi tứ xứ giang hồ, gái trẻ thèm đây như nam châm thèm mạt sắt.... Chú định xong tôi. Thế chú đã rõ ràng tôi gì vợ chú. Hay, ngồi đằng sau vợ chú "kích" tôi liên tục. Xấu hổ. Chú ở đâu về đây, chỉ nghe mụ đàn bà mụ mẩm mà gây mất tình hòa hảo láng giềng. Thật tiếc, hôm nọ tôi đã bảo với Công an PCCC, chú là em họ tôi ở dưới quê, lên. Nên họ chỉ nhắc nhở vụ điện đóm dây dợ lòng thòng, phải khắc phục ngay…. Đồ phủi tay sạch cám, đồ vu oan giá họa, đồ đàn ông nông choèn, nông choẹt".

VỚI CON CÁI TÌM:

"Cô có nhớ là từ lúc ngồi lên xe tôi, cô đã gây những gì. Mà dù là thằng đàn ông kém tắm tôi cũng không thể không tăng nhịp đập tim. Ba mươi phút đồng hồ, cô giỏi vẽ chuyện nhỉ. Hay cô định tống tiền. Cô có biết vợ tôi, chơi thân với mấy chú Công an hộ tịch phường. Nhà cô, thuê ở đây chưa hề khai báo tạm trú, tạm vắng. Có muốn bán đậu ở chợ, hay bán trên... đồi. Đến bây giờ, cho tới bây giờ. Tôi cố nhăn đầu, bóp mật mãi mà chẳng thể nghĩ ra cái buổi tối chết tiệt ấy tôi đã cơ sự gì cô. Mà nếu tôi có phạm điều gì, thì đấy là cái tay cái miệng tôi bị ma men điều khiển. Và vì cái của quý của cô cứ nóng rừng nóng rực cạnh người tôi. Rõ dơ. Không biết im đi còn già mồm, đồ vô duyên."

Đại để là rất dài, lá thư như tổng kết đủ những điều phản biện hỉ nộ ái ố tôi đúc rút từ... cuộc đời, những năm qua. Nhằm bồi bổ cho thằng em dại và cũng cho chung vợ chồng Hướng Thông, đấy bốn trang giấy học trò. Nặng. Tôi cẩn thận dán kín và đề ngoài phong bì những dòng đầy trách nhiệm, thương yêu, gửi thằng rể dại. Em gái tôi, nước mắt lưng tròng đón bức thư, như nhận cẩm nang thanh thư, rồi xuôi tàu gấp về quê.

***

...Tháng chạp giỗ bà nội, vợ chồng Hướng Thông về. Nhìn dáng điệu chúng nó hồ hởi mặn mà với nhau, tôi nghĩ lá thư đã phát huy tác dụng. Mà thật lạ, suốt cả ngày hôm ấy, thái độ, tính nết thằng Thông vướn y xì, chẳng khác bao. Nhất là những lúc nó chuyện trò, qua lại, tình tứ với con cái Hướng. Cuối ngày, khi các gia đình ai trở về nhà nấy. Cô em tôi, khệ nệ bê bình rượu tăm năm lít lên nhà trên biếu, để anh mang ra thành phố đãi bạn bè.

- Này, hình như thằng Thông?!

- Dạ, Bác cả. Hắn vẫn y nguyên.

- Ồ, thế lá thư.

- Dạ dạ… em chưa kịp khai sáng cho lão Thông thì Sàu Tìm nó bị cháy nhà.

- Cháy nhà liên quan gì đến lá thư.

- Dạ. Câu chuyện thế này, bác ạ.

… 04 giờ 30 phút

Cả khu chợ Tân Rậu chìm trong sương sớm. Các hộ tiểu thương đang lục tục dậy dọn hàng.

Xẹt xét!… Đùng!...

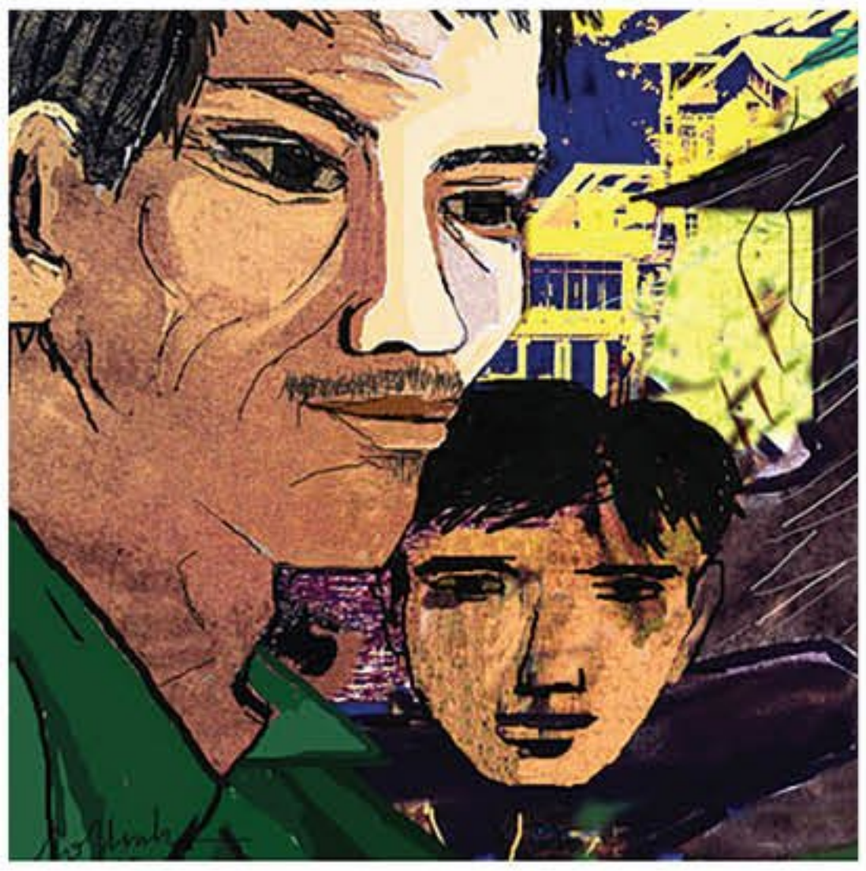
Tiếng dây điện chập.

Ánh lửa xanh phát ra như pháo sáng trùm lên căn nhà Sàu Tìm làm đậu phụ.

(Xem tiếp trang 46)

Đại tá về hưu

Truyện ngắn của **NGUYỄN CÔNG ĐỨC**

1.

- Chiếu tướng!

Ông Thanh đặt con xe xuống ngay cạnh con tướng của ông Hoành rồi nhấc ly nước chè đặc nhấp một ngụm, tủm tỉm cười.

Mấy ông bạn già ngồi xung quanh lẩm bẩm: "Cờ hay!...". Ông Hoành nhấc cái điếu thuốc lào ở bên châm lửa rít một hơi dài rồi bảo:

- Tôi chịu ông rồi, ông đánh hay quá. Mình làm ván khác nhé!

Những quân cờ tướng bằng gỗ đang được lạch cạch xếp ra thì bất chợt có tiếng hô hoán thất thanh:

- Cháy!... Cháy!... Cháy rồi bà con ơi!...

Tiếng hô hoán, tiếng xe máy rồ ga ở đâu đó. Một cột khói bốc lên ở cách chỗ mấy người đàn ông đang đánh cờ không xa. Nhanh như chớp, ông Thanh đổ vội mấy quân cờ trên bàn cờ rồi nhảo chân từ trong quán bước ra đường. Chiếc xe máy chở hai thanh niên đang dáo dác phi thẳng đến chỗ ông Thanh, theo bản năng, ông xoay người né tránh rồi vung cái bàn cờ bằng gỗ mít vào người ngồi đằng sau, chiếc xe loạng choạng mất lái đâm sầm vào bờ rào ven đường.

Bỏ lại sau lưng chiếc xe máy nằm còng queo máy vẫn nổ phành phạch, bánh xe quay tròn, ông Thanh chạy vội về hướng đám khói. Tiếng chân những người trong xóm đến chữa cháy rầm rập. Căn nhà đang bắt lửa bốc lên ngùn ngụt, mùi xăng đâu đó xộc lên nồng nặc. Có tiếng hô, trong nhà có người. Tiện xô nước ai đó đang xách chạy, ông Thanh giật lấy đổ vội lên người, với vội chiếc khăn trên dây ông xuyên qua đám cháy vào nhà...

2.

"Đoàng...đoàng...".

Tiếng súng trong phòng tập vừa dứt thì tiếng chuông điện thoại trong túi quần Quân cũng reo lên điệu nhạc quen thuộc mà Quân cài riêng cho số máy của mẹ, không cần nhìn vào màn hình anh bật nghe ngay:

- Vâng, mẹ à, con đây. Sao? Bố bị sao? Vâng, con sẽ về ngay!...

Thay vội bộ quân phục, báo cáo cấp trên rồi Quân nóng lòng thuê xe từ thành phố về bệnh viện huyện nơi bố đang nằm. Không biết ông cụ thế nào, có nặng lắm không, mẹ chỉ mới kịp thông báo vài câu ngắn gọn đã cúp máy rồi.

Vừa chạy xe trên đường, Quân vừa tranh thủ gọi điện cho mẹ hỏi lại tình hình. Nghe xong Quân thầm nhủ: thì ra thế. Đã bảo ông cụ bao nhiêu lần rồi, về hưu thì cứ ở nhà an hưởng tuổi già đi thì không nghe, lại toàn cứ lo chuyện bao đồng, đến khổ. Lần này về phải bảo cả mẹ tác động thêm vào nữa chứ không cứ cái kiểu này thì chết. Bao nhiêu năm cống hiến mồ hôi, cả máu của bố và nước mắt của mẹ nữa mà cụ vẫn còn chưa chịu nghỉ là sao không biết.

Cơ mà nghĩ lại Quân cũng thấy phục ông cụ thật. Suốt những năm tháng công tác bố anh bận bịu luôn, đến khi được về nghỉ cũng không chịu ở yên. Tích cóp được ít tiền xây cái nhà trên thành phố, lúc nghỉ hưu tưởng cụ ở lại trên ấy cùng con cháu cho vui, ai dè cụ bảo, để cho thằng Quân nó ở, mai này lấy vợ có chỗ chui ra chui vào, tao về quê với mẹ chúng mày cho vui. Kể cũng phải, bố Quân đi công tác suốt, những năm tháng tuổi trẻ mẹ anh đã làm hậu phương vững chắc cho ông hoàn thành nhiệm vụ, ở nhà chăm nuôi hai chị em Quân nên người. Giờ con cái đã phương trưởng chả nhẽ ông bỏ mình bà ở quê để ở thành phố sao đành. Mà mẹ Quân thì bà có ra thành phố cũng được mấy ngày rồi bảo không quen lại đòi về với mảnh vườn, với đồng ruộng, dù rằng giờ có chút tuổi rồi cũng chẳng làm gì mấy nhưng bà vẫn chẳng chịu ra thành phố ở.

Quân thấy, có lẽ những ngày làm Trưởng Phòng Cảnh sát Phòng cháy chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ - Công an tỉnh, cái tố chất lãnh đạo đã ngấm sâu vào bố mình. Về hưu ông không thể hiện vai trò lãnh đạo với những người ở quê nhưng tư duy lãnh đạo làm cho ông có những sáng kiến mới góp phần làm đổi thay bộ mặt của làng quê bấy lâu nay. Có lần bố bảo với Quân: "Những ngày còn công tác, bố về nhà chỉ là đảo qua nên không để ý, nay về rồi mới nó có nhiều cái khó khăn, thiếu thốn quá mà bà con mình không chịu thay đổi lối suy nghĩ thành ra nó cứ "tăm tối" mãi". Cái "tăm tối" bố Quân nói ở đây là thiếu cái ánh sáng của điện...

Làng anh chưa có điện, mọi người ở mãi cũng thấy quen, nhưng bố anh về thì thấy không ổn. Ông tính "khai sáng" làng mình từ điện. Nghe ông tuyên truyền, vận động ai cũng thấy nói thì hay nhưng làm không phải là dễ. Vậy thì ông làm trước. Ông bỏ tiền lương hưu cùng số tiền tiết kiệm, ông vận động hai đứa con đóng góp hỗ trợ đi mua xà, sứ, dây điện, nhờ mấy người đào hố, chôn cột tre kéo điện từ trục chính cách gần bốn cây số về làng. Làm được rồi ông mới vận động mọi người đóng góp công sức để đưa điện về từng nhà. Có điện, đời sống người dân thay đổi hẳn.

Hết điện lại đến nước. Nước sinh hoạt trong làng trước nay toàn sử dụng ở những nơi ao tù nước đọng, vài nhà có giếng, còn lại tận dụng nước mưa.... Bố Quân lại vận động mọi người làm đường nước từ nguồn khe núi đá cách đó ba cây số về làng. Ban đầu có người cho ông là dở hơi, bao đời nay vẫn dùng nước như thế, đau bụng, đau mắt thì có đấy, nhưng đã chết ai đâu. Nhưng thấy ông quyết tâm và có cái điện làm bằng chứng cho cái quyết tâm ấy, thế là mọi người cùng nhau làm đường ống dẫn nước sạch về làng. Rồi ông hướng dẫn mọi người đào ao nuôi cá, khai phá đất hoang trồng hoa màu. Quân cùng không biết bố mình học được ở đâu những kiến thức ấy mà hướng dẫn mọi người cứ như chuyên gia ấy. Hỏi thì ông chỉ thủng thẳng bảo, học ở nhân dân, ở ti vi nó hướng dẫn chứ đâu, tao con nhà nông cơ mà...

Khi địa phương tiến hành thực hiện chủ trương xây dựng nông thôn mới, Quân thấy bố họp gia đình bàn là sẽ tổ chức hiến đất của nhà để xây dựng nhà văn hóa và làm đường giao thông nông thôn. Được sự ủng hộ của vợ con, ông đã đi đầu trong phong trào hiến đất cho xã. Để bây giờ làng có cái nhà văn hóa khang trang để hội họp, các cháu thiếu nhi có chỗ văn hóa văn nghệ mỗi tối… và có con đường đổ bê tông phẳng phiu cho xe chạy bon bon…

Cho đến bây giờ mỗi lần về làng, Quân thấy ai cũng có vẻ kính nể ông. Vợ chồng đánh nhau cùng gọi ông hòa giải, hàng xóm tranh nhau chút đất cùng mời ông giải quyết, mất con gà cũng ới ông tìm hộ, ai chấp hành không nghiêm việc phòng chống dịch COVID-19 cùng kêu ông… chỉ vì bởi hồi trước ông là Đại tá Công an, ông nói mọi người nghe. Bữa trước Quân thấy bố bảo xã mời ông làm Chủ tịch Mặt trận, ông nhận lời. Đợt mưa lũ ở miền Trung ông đã vận động bà con đóng góp được khá nhiều đồ đạc ủng hộ, rồi chính tay ông đã lựa chọn những món đồ có chất lượng tốt nhất để gửi đi.

Cứ miên man nghĩ về bố mà Quân về đến bệnh viện lúc nào không hay.

3.

- Mẹ, bố sao rồi?

Vừa ào vào phòng bệnh, Quân đã sốt sắng hỏi mẹ. Nhìn mẹ phờ phạc anh đoán chắc qua nay mẹ mất ngủ và lo cho bố nhiều.

- Bác sỹ bảo không sao nhưng chắc cũng phải lâu lâu mới ra viện được. Ông ấy xông vào cứu người, bị bỏng vào phần mặt và tay, may mà ông ấy có kinh nghiệm của những ngày làm ở phòng cháy, chữa cháy chứ nếu không chắc chết cháy cùng người ta rồi...

Nhìn bố nằm trên giường bệnh băng bó trắng toát, bao điều Quân nghĩ ra muốn khuyên bố khi đi đường lại không thể thốt ra lời.

- Mẹ, sau đợt này mẹ khuyên bố ở nhà nghỉ ngơi đi. Già rồi đâu còn dẻo dai như hồi xưa đâu mà còn tham gia xông xáo cứu người trong đám cháy ngùn ngụt như thế. Lại cái bọn trả thù cá nhân, đòi nợ thuê đây mà. Mà cái bọn này con sẽ chỉ đạo anh em bắt hết chúng nó lại, toàn bọn giang hồ làm càn đây mà.

- Khuyên thế nào được ông ấy. Mỗi lần khuyên ông ấy lại bảo việc có lợi cho dân cho xóm thì cứ phải làm thôi, có việc mà làm nó mới khỏe, ngồi không nó cứ ì người ra. Mà tính ông ấy thì con biết rồi còn gì, việc nào ngứa mắt mà bỏ qua là ông ấy thấy khó chịu lắm. Mà mày tính cưới vợ đi con, có đứa cháu mang về đây cho ông ấy trông khéo lại giữ được ông ấy ở nhà.

- Thôi, mẹ để con thư thư tính chuyện vợ con. Cứ nghĩ đến cảnh vợ con lại như mẹ hồi trước con cứ thấy sao sao ấy, không nỡ cưới mẹ ạ!

Bà Thương nghe con nói chợt bỗng thừ người ra. Ừ nhỉ, chúng nó bây giờ đâu như thế hệ của ông bà nữa. Cưới nhau xong chồng cứ đi công tác biền biệt thì có đứa con gái nào nó chịu nổi không. Nghĩ lại cái cảnh mình vò võ nuôi hai đứa con, ốm đau, bệnh tật, các công việc đối nội, đối ngoại đến tay bà tất, ông thi thoảng mới đáo về nhà một chút rồi đi. Lính phòng cháy như ông ấy cứ trực suốt, hễ có cháy nổ là phải lên đường đi ngay, mà cái nguy hiểm nó cứ rình rập từng phút giây. Mãi sau này ông ấy về làm lãnh đạo ở Phòng Cảnh sát Phòng cháy chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ - Công an tỉnh mới đỡ đi hơn, chứ không lúc nào bà cũng lo ngay ngáy, chỉ sợ ông mỗi lần xông xáo vào các đám cháy dập lửa, cứu người lại nguy hiểm đến tính mạng của ông. Những lần nằm bên ông, bà lại đếm những vết sẹo trên người ông, thấy không có vết nào mới bà mới an tâm phần nào. Bà hay thích sờ lên vết sẹo bên ngực trái của ông, chính vì nó mà hai ông bà mới đến với nhau, ở với nhau đến tận bây giờ.

Ngày ấy, hồi ông còn chưa chuyển sang làm bên phòng cháy, còn thực hiện nhiệm vụ ở Công an tỉnh, trong một chuyên án ông đã bị bọn tội phạm chém vào ngực trái rồi bị đẩy ngã xuống suối. Gặp đúng lúc bố bà đang đi hái lá thuốc, ông được bố bà sơ cứu rồi đưa về nhà trị thương. Ông đã hồi tỉnh nhờ những bát cháo nóng hổi bà bón, nhờ những bát thuốc bà sắc, nhờ những lá thuốc bà đắp cho ông. Cảm động trước ơn cứu tử của gia đình bà, ông đã nhận bố bà làm bố nuôi. Những tháng ngày qua lại bà đã yêu ông lúc nào không hay và ông cũng vậy. Ông lấy bà không những vì cái tình mà còn vì cái nghĩa. Nhà bà có hai bố con, nên cưới xong ông coi nhà bà như nhà mình mà không đòi hỏi bà phải về bên nhà ông như thường lệ. Đến khi bố bà mất đi thì đó cũng chính là ngôi nhà của vợ chồng bà an hưởng tuổi già. Chính vì thế cho đến khi ông công thành danh toại về hưu ông không ở lại thành phố mà về bên bà để hai ông bà sớm tối bên nhau. Trong thâm tâm bà hiểu ông muốn bù đắp cho bà những tháng ngày ông xa nhà vì công việc. Vì thế nên có việc gì ông cũng đều hỏi ý kiến bà. Những quyết định của ông bà luôn là người ủng hộ đầu tiên, cho dù hai đứa con có thể chúng còn phản đối bố. Giờ thấy thằng Quân theo nghiệp Công an của bố, mặc dù nó không theo ngành phòng cháy nhưng lính hình sự như nó cũng đi suốt, nghĩ lại chuyện vợ con của nó bà lại thấy thương nó. Bà mong nó tìm được người thương yêu nó thật lòng và thông cảm được với nó.

4.

Nhiều ngày mưa tầm tã, trời se se lạnh, hôm nay lại hưng hửng nắng hồng.

Sau những ngày điều trị, ông Thanh đã thấy khỏe hơn, thấy trời nắng ấm ông bảo bà Thương đưa ông ra sân bệnh viện dạo một chút. Ngồi trên chiếc ghế đá ông hỏi bà về chuyện con cháu, chuyện xóm làng, chuyện nhà cửa. Bà thủ thỉ kể cho ông nghe đủ các chuyện, kể cả chuyện mấy đứa vì trả thù nhà người ta mà dẫn đến ném xăng đốt nhà cũng đã bị bắt, đang bị tạm giam để điều tra, rồi bà bảo:

- Ông khỏi đi còn về nhà với mẹ con tôi, chứ cứ nằm viện mãi chán chết.

Ông Thanh vén tay áo lên rồi lên gân bảo bà Thương:

- Bà xem, tôi còn khỏe chán.

Hai ông bà còn đang trêu nhau thì ở đâu có một người phụ nữ bụng chửa vượt mặt dắt theo đứa bé gái tầm bốn năm tuổi phong phanh trong manh áo mỏng đi lại, rồi chợt quỳ sụp xuống trước hai ông bà mếu máo:

- Ông ơi, bà ơi, ông bà cứu giúp chồng con với. Con đội ơn ông bà!

- Có chuyện gì sao cháu lại làm thế, đứng lên đi, có gì rồi nói. Ông Thanh đưa tay đỡ người phụ nữ dậy.

- Cháu đội ơn ông bà. Ông bà cứu giúp chồng cháu với.

Chồng cháu cũng chả qua trót dại theo lời rủ rê mới làm chuyện xấu làm hại đến ông. Cháu là vợ anh Quản, người mà đã tham gia vào hành động đốt nhà bà Mai ấy. Anh ấy bị bắt rồi. Những ngày qua tìm biết ông nằm ở đây những không dám vào cầu xin ông, ông nay mẹ con cháu mới dám vào xin ông tha thứ cho anh ấy. Anh ấy vì thất nghiệp, nhà thì nghèo mà cháu thì sắp đến này sinh nở nên túng quẫn nghe người ta đi làm liều kiếm tiền về cho cháu. Cháu xin ông mở rộng lòng có lời xin giảm nhẹ tội cho anh ấy giúp cháu, chứ không Tết này mẹ con cháu biết bấu víu vào ai. À, nhà cháu chả có gì, có chục trứng gà đẻ cháu biếu ông bồi dưỡng cho lại sức…

Người phụ nữ vừa van nài vừa nức nở khóc run run đặt mấy quả trứng được gói cẩn thận lên ghế đá. Đứa bé gái đứng bên thi thoảng lại run lên vì lạnh, môi thâm tím tái.

Ông Thanh trầm ngâm nhìn người phụ nữ đáng tuổi con mình rồi bảo:

- Cháu cầm trứng về mà bồi dưỡng, chuyện của chồng cháu để bác có lời với bên Công an tỉnh xem thế nào. Rồi ông rút ít tiền trong túi đưa cho người phụ nữ. Cháu cầm lấy chút tiền này về mua quần áo cho con và bồi dưỡng vào, sắp sinh đẻ đến nơi rồi. Mọi chuyện để bác tính.

Người phụ nữ giật mình vội trả lại tiền:

- Cháu không dám nhận đâu...

- Thôi được rồi, mẹ con cháu cứ về đi, để số điện thoại lại có gì bác sẽ thông báo.

Người phụ nữ lại quỳ sụp xuống nói lời cảm ơn rồi dắt con đi ra cổng. Đứa bé co ro trong cơn gió lạnh khép nép bên mẹ dáng liêu xiêu.

Ông Thanh đánh mắt sang vợ, bà Thương chạy theo khoác lên người đứa bé tấm áo khoác rộng thùng thình của mình và không quên khéo léo nhét chút tiền vào chiếc túi.

- Ông bà cho cháu nó tấm áo khoác tạm cho ấm.

Người phụ nữ lại lí nhí cảm ơn rồi bước vội sang bên kia đường.

Bà Thương quay lại, ông Thanh bảo:

- Bà gọi điện cho thằng Quân để tôi bảo nó xem thế nào. Bao năm trong nghề tôi nhận ra rằng, cho dù có là tội phạm hung hãn thế nào cũng vẫn có chút tâm của người tốt, miễn là ta đừng đẩy họ vào đường cùng. Chỉ cần ta mở lòng cho họ một con đường biết đâu ta lại cứu giúp một người không sa vào con đường tội lỗi, tôi tin là họ biết sửa chữa lỗi lầm nếu được làm lại. Phải không bà?

Bà Thương khẽ ghé đầu lên vai ông Thanh thì thầm:

- Tôi tin ông! Để tôi gọi điện cho con.

Bà Thương thấy trời dường như đang ấm dần lên...■

LỬA TRONG CĂN NHÀ... *(Tiếp theo trang 43)*

Lửa bốc lên nhanh quá.

Tiếng hô hoán náo loạn con phố chợ thưa nhà, giáp vùng biên.

Trong đám khói um của căn nhà giật cấp, vợ chồng Sàu Tìm bỗng nồng nỗng phóng vọt ra ngoài trong sự ngỡ ngàng của các hộ tiểu thương ra chợ dọn hàng buổi sớm.

"Đã diện dạt về. Tạm trú chưa khai mà PCCC không đảm bảo."

"Giờ làm khổ người ta rồi."

"Cháy hết cả hẻm cũng nên."

Tiếng còi hú xe chữa cháy bỗng chốc vang lên.

Hai chiếc xe đỏ lịm với ánh đèn nhoang nhoáng bỗng chốc xuất hiện nơi đầu ngõ.

Các chiến sỹ PCCC như những thiên thần cầm lăng chữa cháy lao vào bụi khói của ngôi nhà Sàu Tìm.

Chốc lát, đám cháy vừa bừng lên từ căn nhà bán đậu đã bị dập tan.

Trong khói bụi mờ, đặc nghẹt, bỗng thấy Thông hai tay khệ nệ ôm chiếc ti vi có chuôi nhà Sàu Tìm, bước ra. Bóng Thông lừng lững trước ánh đèn của hai chiếc xe chữa cháy.

Tiếng vỗ tay của bà con trong ngõ vang lên.

Bấy giờ mọi người mới chú ý ở đâu bỗng gắn về một vòi nước rõ dài, kéo từ cổng nhà Thông Hướng.

"Của xưởng nhà tôi tự lắp chứ cắm đâu về."

Đọc được ánh mắt ngỡ ngàng của bà con trong xóm, Thông ta gật gật đầu.

Sàu và bà con tròn xoe mắt lần nữa. Cũng nhờ thêm cây nước này, nhà Sàu Tìm mới được các chiến sỹ PCCC dập lửa nhanh như thế.

Mọi người trầm trồ ngắm Thông mặt lũi lem nhem, người ngợm ướt rượt cười sáng lóa răng.

"Em cảm ơn bác về chiếc ti vi. Mà cái hộp phun chữa cháy bác sắm bao giờ đấy. Nước mạnh quá trời. Cũng may các chiến sỹ PCCC cắt điện. Em sợ hết hồn."

Thằng Sàu ngập ngừng, ơn huệ. Chả bù mấy hôm trước nó nhốt lão Thông - trái cổng, còn dọa chém bay đầu. Cứ như chưa có chuyện gì xảy đến.

Anh chàng PCCC trẻ măng ngẩn người nói với bạn mình, khi tay hối hả quận chiếc vòi chữa cháy "Láng giềng như thế chứ. Ngọt ngào như sâm cụ ấy."

Trời tang tảng sáng.

Con ngõ lại trở về yên ả.

Hai chiếc xe chữa cháy đã rời đi.

"Thằng Sàu này nhanh quên thật. Thông nhỏn nhẻn cười - Hàng xịn đấy chú Sàu à."

"Miệng thì vậy mà em vẫn thấy lão Thông liếc nhanh con cái Tìm đang nhúng nha nhúng nhính bộ đồ ngủ mỏng tang tang, bác ạ" - Giọng cô em tôi như ngậm bồ hòn. Vậy, hai gã hòa rồi. Em đưa bức thanh thư của Bác cho Thông làm gì nữa. Rồi dủi dải em lại nghĩ. Lão Thông nhà em…. À ừ. Thư của bác quá là hay, nhưng để truyền cho người ngoài. Chồng em. Cứ vậy. Ổn rồi. Cao cầu, khó chữa lắm ạ."

- Cái con bé này. Phí công tao.

Tôi ngẩn tò te, nhìn em gái. Rồi lặng, bắt gặp ánh mắt cha tôi mông lung khoảng gạch ngoài sân. Dăm con chim sẻ lúc lúc lại nhoai xuống, ăn trộm đùm thóc lẻ đang phơi.

Tôi biết cha đang nhớ bà nội vào những đận nắng hoe Đông sớm, hong lúa vụ mùa./.

Cẩm Giàng - ngày nóng vội!

Vía lành

Truyện ngắn của **NGUYỄN XUÂN HẢI**

Chợ chiều. Khách đã vãn. Sạp hàng của bà Tín vẫn còn nửa sọt cam, dăm cân ổi và mấy bông hoa cúc. Nhìn sạp hoa quả dãi nắng cả ngày héo dần, bà Tín thở dài rồi buột miệng than:

- Khách sắp đến nhà rồi mà hàng còn đầy ra.

Ở sạp hàng bên cạnh, cô Xinh vừa phun nước vào khay vú sữa vừa hỏi :

- Khách nào mà hôm nay chị nóng về thế?

Bà Tín ngập ngừng một lúc rồi thủng thẳng:

- Người yêu con gái đến ra mắt.

Cô Xinh vui vẻ:

- Chúc mừng chị!... Thế cháu Nghĩa nhà mình mấy tuổi rồi nhỉ?

Bà Tín bũi môi:

- Sao lại mấy?... Hai chín. Sang năm là ba mươi rồi .

Cô Xinh động viên:

- Cháu Nghĩa trắng trẻo, xinh xắn lại hiền thục thế, chả lo...

Bà Tín không đáp lời mà ngồi thần ra nghĩ ngợi. Lẽ ra Nghĩa lấy chồng từ năm hai bốn. Nhưng dạo ấy chồng bà ốm nặng. Biết ông ấy không thể qua khỏi, anh người yêu đòi cưới chạy tang, Nghĩa không chịu. Năm sau nhà họ lại đòi cưới, Nghĩa khất để tang bố thêm một năm. Thế là anh ta cưới luôn cô khác...

Cô Xinh tò mò:

- Thế cái cậu người yêu của cháu Nghĩa lần này chị thấy thế nào ?

Bà Tín thật thà:

- Nào đã biết mặt biết tên đâu. Hỏi, nó nói: Khi nào chắc chín chín phần trăm mới dám đưa về nhà ...

Đúng lúc ấy một chàng trai đi về phía sạp hoa quả.

Bà Tín tươi tỉnh hẳn lên:

- Vào mua mấy cân cam về pha nước cho các cháu uống đi cậu ơi. Nắng nôi thế này, nước cam là bổ nhất hạng. Mua ủng hộ bà già nhá...

Chàng trai bước đến quầy của bà Tín vừa nâng trên tay những quả cam đã héo vừa nhìn sang sạp hàng của cô Xinh. Thấy có khay vú sữa, chàng trai nói với bà Tín:

- Cháu thành thật xin lỗi cô. Thực ra là hôm nay cháu rất cần mua vú sữa. Mà sạp bên lại có...

Bà Tín tiu ngỉu. Nhìn thấy hai cô gái trẻ đi ngang qua. Bà lại rổn rảng mời chào. Nhưng đáp lại lời của bà chỉ là những cái xua tay bất nhã...

Ở sạp bên cạnh, chàng trai đã mua xong một túi vú sữa. Đăm đăm nhìn theo anh ta sải bước về phía cuối chợ, cô Xinh xuýt xoa:

- Cao to, đẹp trai hết xảy.

Bà Tín nguýt dài rồi bĩu môi:

- Người ta mới mua cho mấy cân vũ sữa mà đã khen đứng khen ngồi...

Cô Xinh:

- Người đẹp như thế, không mua thì cháu vẫn cứ khen...

Lại có một phụ nữ đi ngang qua. Bà Tín lại ra sức chào mời. Người phụ nữ ghé sạp nhặt mấy quả cam lên, chê héo rồi bỏ đi...

Bà Tín càng thêm bực bội. Nghĩ ngợi một lát, bà rút mảnh giấy báo để gói hoa cho khách cuộn lại rồi châm lửa đốt. Đoạn, bà thả mảnh báo đang cháy xuống đất, nhảy qua nhảy lại và lẩm bẩm :

- Đốt vía, đốt van. Vía lành thì ở, vía dữ xéo đi...

Mảnh báo thứ nhất đã cháy gần hết và bị gió cuốn đi. Bà Tín rút thêm mảnh báo nữa ra châm lửa tiếp. Có tiếng còi rúc lên liên hồi. Ông Đội trưởng Đội Bảo vệ chợ cùng ba anh đội viên xách bình chữa cháy chạy tới vây quanh bà Tín. Nhìn thấy tờ báo thứ hai trên tay bà Tín đang cháy, cô Xinh dùng bình phun nước của mình dập luôn.... Trong khi đó, ba đội viên bảo vệ cũng lăm lăm bình chữa cháy trong tay chĩa về phía bà Tín chờ lệnh của ông Đội trưởng. Ông Đội trưởng nhìn tờ báo cháy nham nhở trên tay bà Tín liền quát tháo om xòm:

- Ngày nào tôi cũng cầm loa đi khắp chợ thông báo việc thắp hương, đốt vàng mã phải đúng nơi, đúng chỗ đề phòng cháy lan. Vậy mà hôm nay vẫn có người vi phạm. Phải làm cái biên bản phạt nóng mới được...

Cô Xinh giọng đanh đá:

- Tôi có ý kiến thế này, khi loa, đã lúc nào ông nói đến việc đốt vía chưa?

Ông Đội trưởng nghiêm mặt nói:

- Nói cho cô biết nhá. Cái tờ báo cháy ở đây theo gió chạy lông nhông dọc chợ. Đến đám rơm khô của bà bán chuối thì mắc lại rồi bén cháy nghi ngút.... May mà cô bán rau gần đấy kịp thời phát hiện, dội cả thùng nước mới dập tắt được. Cái tờ báo lửa của bà này mà bay lên phía hàng bán chăn ga, gối đệm thì hậu quả sẽ khôn lường, phải không nào?

Cô Xinh hạ giọng:

- Các ông chỉ được cái quan trọng hóa vấn đề.

Đội trưởng lại cao giọng:

- Sao lại không quan trọng. Trong đợt chúng tôi đi tập huấn vừa rồi, các anh bên phòng cháy quán triệt rất chi là kỹ về vấn đề sử dụng củi lửa, điện đóm trong các chợ dân sinh...

Một đội viên phụ hoạ:

- Hôm tập huấn bài đầu tiên, ông Trung úy Cử đã điểm lại một số vụ cháy chợ. Ví như vụ cháy Trung tâm Thương mại ở Hải Dương tổng thiệt hại lên đến hơn 400 tỷ đồng khiến hơn 500 tiểu thương ở đây khánh kiệt luôn. Sợ nhất là vụ cháy chợ Phùng Khoang khiến ông chủ cửa hàng bánh mì thiệt phận, hai người trong nhà bị bỏng nặng ...

Bà Tín rớm nước mắt ngắt lời hai nhà chức trách:

- Tôi biết tôi sai rồi. Các ông lập biên bản đi, phạt đi cho tôi còn về...

Nói đến đây giọng bà Tín nghẹn lại.

Ông Đội trưởng mở cái túi đeo chéo vai lấy ra một quyển sổ và nói :

- Thằng nào văn hay chữ tốt giúp tao lập cái biên bản.

Trong khi anh đội viên hí hoáy giúp ông Đội trưởng lập biên bản thì mảnh báo trong tay bà Tín rơi xuống đất.

Ông Đội trưởng sẵng giọng:

- Yêu cầu bà nhặt tờ báo lên và cầm trên tay để chúng tôi có vật chứng ghi vào biên bản.

Bà Tín đứng ngây ra. Tờ báo cháy dở gặp gió toan bay đi.

Một đội viên nhanh tay chộp mảnh báo cháy dở lên. Nhìn thấy tấm ảnh ở trang sau liền nói như reo:

- Báo đăng ảnh anh em mình chụp chung với thầy Cử sau buổi học khoa mục sử dụng bình bọt này...

Cả đội bảo vệ xúm vào xem.

Một nhân viên lướt đọc bài báo rồi cao giọng với vẻ phấn chấn:

- Nhờ bài viết về thầy Cử mà bọn mình cũng được lên báo... oách chưa?

Ông Đội trưởng khoát tay:

- Yêu cầu các đồng chí trật tự để tập trung vào công việc mấu chốt hôm nay.... Tối về cùng đọc rồi gọi điện chúc mừng thầy Cử luôn thể.

Cô Xinh lẩm bẩm:

- Cái gì cũng "dính" đến ông Cử, thầy Cử. Ước gì được tận mắt nhìn thấy cái ông phòng cháy ấy một lần nhỉ...

*

Trung úy Lê Văn Cử mà mọi người ở chợ đang nói đến lúc ấy đang ở nhà của người yêu. Mâm cơm khá tươm tất đã được dọn ra nhưng vẫn úp lồng bàn. Người yêu xếp mấy quả vú sữa mà anh vừa mang đến ra đĩa và hỏi:

- Sao anh biết mẹ em thích vú sữa mà mua?

- Một lần đi chơi với em, gặp cái ô tô đang bán hoa quả từ miền Nam chở ra, em bảo dừng lại để em mua vú sữa về cho mẹ là gì...

- Giời ạ! Hôm ấy em mua là để mẹ bán kiếm đồng lãi thôi .

- Ơ, thế mẹ bán hoa quả à?

- Vâng. Mẹ nuôi em ăn học bằng cái sạp bán hoa quả đấy ạ...

Cử nhíu mày suy nghĩ rồi nói:

- Một sạp hoa quả mà mẹ nuôi em ăn học nên người. Anh cũng vậy. Chỉ có mấy sào ruộng, một mảnh vườn mà mẹ nuôi được mấy anh em anh khôn lớn...

- Nhưng anh vẫn là người hạnh phúc. Anh còn có bố...

- Đúng vậy. Nhưng bố luôn xa nhà biền biệt. Khi nhập ngũ bố là lính biên phòng. Hết nghĩa vụ, được chuyển ngành làm lính phòng cháy chữa cháy, bố tiếp tục bám trụ ở tỉnh biên giới ấy đến tận khi về hưu.

Cô gái vui vẻ:

- Thế thì anh được cha truyền nghề rồi còn gì.

Giọng cử trầm xuống:

- Thực ra khi làm hồ sơ thi đại học, anh chưa hiểu gì về nghề phòng cháy. Nhưng bố khuyên anh nên theo nghề này vì người còn mắc nợ cuộc đời này một việc, muốn anh trả giúp...

Cô gái tò mò hỏi. Cử tiếp:

- Bố kể rằng, hồi chiến tranh biên giới, mấy ngôi nhà ở một bản nhỏ gần nơi đơn vị bố đóng quân bị trúng đạn của kẻ thù bốc cháy dữ dội. Bố và đồng đội đã vật lộn trong lửa khói hàng giờ, cứu được nhiều người dân đang kẹt lại trong nhà. Khi nghe tiếng trẻ con khóc ở ngôi nhà cuối bản, bố lao đến cửa thì toàn bộ mái nhà đang cháy ngùn ngụt bỗng đổ sập xuống. Bố tìm mọi cách nhưng cuối cùng vẫn không thể cứu được. Tiếng kêu khóc thảm thiết của cháu bé ấy vẫn ám ảnh bố mãi đến tận bây giờ...

- Chuyện buồn quá. Hôm nay kể chuyện khác đi anh...

Cử xem đồng hồ rồi hỏi:

- Sao em bảo 6 giờ mẹ sẽ về?

- Chắc mẹ bán chưa hết hàng...

Đúng lúc ấy, chuông điện thoại của Cử reo. Nghe điện xong anh nói:

- Anh có lệnh đi miền Trung cứu hộ vùng bão lũ ngay trong đêm nay. Còn hơn một tiếng nữa là phải lên đường rồi...

Cô gái thốt lên:

- Mẹ ơi là mẹ... Đã dặn đi dặn lại rồi mà bây giờ...

Cử kéo người yêu vào sát mình hôn nhẹ lên trán và nói:

- Thế này đi. Bây giờ bọn mình ra chợ gặp mẹ vậy.

*

Hai người ra đến chợ. Cô Xinh thốt lên ngạc nhiên:

- Cháu Nghĩa nhà chị kìa... Lại đi với anh đẹp trai ban nãy...

Bà Tín đang cặm cụi xếp đống hoa quả ế vội ngẩng lên nhìn rồi thốt lên:

- Thôi chết, sao lại là anh ấy nhỉ.

Cô Xinh vui ra mặt:

- Anh ấy xứng với cháu Nghĩa quá rồi còn gì?

Bà Tín vẻ ngượng ngập:

- Ý tôi muốn nói là cái chuyện đốt vía và bị phạt cơ...

Cô Xinh trêu:

- Thì ban nãy chị khấn "vía lành thì ở ,vía dữ bỏ đi" đấy thôi. Bây giờ anh ấy trở lại thì là "vía lành" quá rồi còn gì.

Nghĩa và người yêu đã đến đứng trước mặt bà Tín. Nghĩa không biết chuyện ban nãy nên vẫn hồn nhiên:

- Mẹ ơi là mẹ, con đã dặn đi dặn lại mẹ rồi... Người yêu con đến nhà chờ mãi... Bây giờ phải ra đây chào mẹ để về đơn vị...

Mặt bà Tín lộ rõ sự thất vọng. Lát sau bà ấp úng:

- Thế không ở lại ăn cơm với mẹ con tôi à. Nghe con Nghĩa nó nói, tôi chờ suốt cả tuần nay rồi...

Nghĩa cắt ngang:

- Anh ấy vừa có điện đột xuất gọi về . Tối nay đơn vị lên đường vào miền Trung giúp dân chống lụt...

Cử tiếp:

- Dạ, thưa bác, cháu và em Nghĩa yêu thương nhau đã khá lâu.... Hôm nay, cháu sang nhà vừa là để thăm bác vừa là muốn xin bác cho phép bố mẹ cháu được gặp gia đình bên này bàn chuyện của chúng cháu ạ...

Nét mặt của bà Tín đã rạng rỡ hẳn lên.

Nghĩa và Cử thu xếp nốt hàng cho mẹ. Nhìn thấy tờ báo có in ảnh Cử đứng giữa mấy người, Nghĩa thốt lên:

- Ơ, sao mẹ lại mang báo của con ra đây?

Bà Tín phân bua:

- Thì mẹ thấy mấy tờ báo con để trên bàn, tưởng con đọc xong rồi thì xin để gói hoa cho khách...

Giọng Nghĩa lảnh lót:

- Mẹ ơi là mẹ.... Mẹ biết vì sao con lưu lại liền 3 tờ báo này

(Xem tiếp trang 50)

HAI NGỌN LỬA

Truyện ngắn của **BÙI NGỌC PHÚC**

Cháy!… Cháy rồi!...

Ngay khi tiếng kêu thất thanh vang lên, cả con ngõ nhỏ náo loạn, tiếng người hò nhau xách nước hắt vào ngôi nhà ba tầng đang có ngọn lửa ngay dưới tầng một, tiếng người gọi 114 để báo cho bên phòng cháy chữa cháy. Dù đông người nhưng không có bình chữa cháy nên ngọn lửa bắt đầu bốc cao, tiếng người kêu cứu trên tầng hai khiến mấy người đàn ông tìm mọi cách phá cửa vẫn không được, bất ngờ có tiếng nổ của bình xăng xe máy, đến lúc này những xô nước chẳng còn tác dụng còn việc tiếp cận cửa nhà là điều không thể. Ngọn lửa nhanh chóng bao trùm, khói đen bốc lên cao khiến những người đi ở ngoài phố nhìn thấy rõ. Chưa đầy 10 phút sau, tiếng còi xe chữa cháy từ xa vọng lại, ngõ nhỏ xe chữa cháy phải đỗ bên ngoài, những chiến sỹ nhảy từ trên xe xuống kéo vòi bắt đầu phun nước, tiếng kêu cứu trong nhà tắt lịm bởi khói đen bốc lên mù mịt. Khi ngọn lửa được khống chế và dập tắt, lính chữa cháy phá cửa đi và cửa sổ cho khói thoát ra ngoài, lúc này công tác cứu hộ được khẩn trương tiến hành. Khói còn bốc lên nhưng chẳng còn như trước, lửa đã tắt nhưng sức nóng của nó dù đứng xa vẫn cảm nhận được, hai nhà hàng xóm liền kề dù không bị cháy nhưng khói ám đen ở mặt tiền trên tầng hai.

Là người đầu tiên tiếp cận hiện trường, sau khi phun nước khống chế ngọn lửa tầng một, Đại úy Tâm cùng đồng đội phá cửa sắt nhưng chưa thể lên các tầng trên do khói đen bốc cao. Đợi cho những vòi nước phun vào các tầng, anh đeo mặt nạ bắt đầu soi đèn lên tầng hai một cách thận trọng, bởi có thể cầu thang bị sức nóng sập bất kể lúc nào. Ngay gần ban công, Đại úy Tâm thấy nạn nhân đầu tiên là một bà cụ, do không kịp di chuyển lên tầng ba đã bị ngạt khói ngay, biết không thể làm gì được, anh chạy lên tầng ba để tìm các nạn nhân còn lại. Trong nhà tắm dù nước vẫn chảy, cảnh tượng hai chị em ôm nhau vì hết đường thoát hiểm khiến Đại úy Tâm đau lòng. Dù nguyên nhân vụ cháy phải điều tra làm rõ, chính những lồng sắt hàn kín từ dưới nền nhà tới sát trần ở tầng hai và tầng ba là nguyên nhân khiến các nạn nhân không còn đường thoát hiểm. Sau khi khoá van nước và đưa hai nạn nhân ra bên ngoài, Đại úy Tâm bước xuống tầng trong tâm trạng buồn bã, trong đầu anh chỉ có một câu hỏi, giá như không có những khung sắt hay chuồng cọp, thiệt hại về người sẽ được giảm thiểu đi rất nhiều. Tháo mặt nạn và cởi mũ ra khỏi đầu, nhận chai nước của một người dân vừa đưa cho, bất ngờ nhìn sang bên đường, Đại úy Tâm nhận ra người đang nhìn mình chăm chú là bố của người bạn gái, như cách nói của đồng đội là bố vợ tương lai. Không rõ ông sẽ nghĩ gì, bởi lần ra mắt cách đây vài tháng, anh biết ông có ý chê Cảnh sát Phòng cháy chữa cháy là nghề nguy hiểm. Từ ngoài ngõ, băng ca cùng các nhân viên y tế tiến vào, lúc quay ra họ đem theo nạn nhân xấu số nhưng không phải một mà có tới ba băng ca liền nhau. Nhìn những chiếc xe cứu thương màu trắng quay về nhà xác, nhiều chiến sỹ chữa cháy thể hiện rõ nỗi buồn.

Vô tình ghé nhà ông bạn già đối ẩm nên chứng kiến toàn bộ sự việc, ông Hoạt chẳng thốt lên lời do thấy mạng sống quá mong manh trước biến cố bất ngờ. Lúc người lính chữa cháy từ trong ngôi nhà còn khói mù mịt bước ra tay không, ông đã đoán lành ít dữ nhiều nhưng chẳng ngờ có nhiều nạn nhân đến vậy. Khi thấy người lính chữa cháy tháo mặt nạ và bỏ mũ rồi đưa tay quệt những giọt mồ hôi lăn dài trên khuôn mặt lấm lem, ông ngỡ ngàng vội quay đi hướng khác. Người lính đó là bạn trai của con gái ông, giá kể nếu không chê cái nghề thấy cháy nguy hiểm khiến người ta chạy ra còn lính chữa cháy chạy vào, khéo tháng trước ông đã tiếp đón bố mẹ cậu Tâm đến có đôi lời thưa chuyện. Được tận mắt nhìn thấy việc chữa cháy, dù có người thiệt mạng ngoài ý muốn, nhưng các nhà liền kề không bị ngọn lửa cháy lan sang, ông trầm ngâm suy nghĩ cho đến lúc rời khỏi con ngõ nhỏ, nơi có ngôi nhà phút chốc hoá tang thương. Không có phép màu nào xảy ra, mọi người lặng người đi, có mấy phụ nữ mắt đỏ hoe dù chẳng phải họ hàng thân thích.

Trời nhá nhem tối, bước thấp bước cao về nhà, dọc con đường chỉ đủ cho một xe ô tô và xe máy tránh nhau, ông Hoạt phải đi xuống dưới lòng đường do vỉa hè dành cho mấy hàng bia kê bàn ghế và ngồi quạt chả. Đi thoát khỏi dãy hàng ăn, tiếp đến là những nhà đang xây dựng để vật liệu ngổn ngang khiến lòng đường luôn tắc cứng. Do phố mới chưa được đặt tên, bà con tạm gọi là phố cây xoài bởi ngay ở phía ngoài có một cây xoài lâu năm án ngữ. Tiếng là có nhà mặt phố, kì thực nhà ông mãi phía cuối nên chẳng kinh doanh buôn bán được, thậm chí các công ty tư nhân hỏi thuê tầng một làm văn phòng đều chọn ở phía ngoài. Bước sang tuổi 70 nhưng không có lương hưu, con gái lớn đi làm dù đỡ đần ít nhiều nhưng ông vẫn nặng trĩu nỗi lo khi giá cả leo thang. Đưa cho con gái mấy bìa đậu để rán vàng chút ăn cùng khúc cá kho, theo đúng tiêu chí ngon, bổ, rẻ. Trong lúc đợi con gái làm cơm, ông Hoạt ngồi nhớ lại những gì xảy ra lúc chiều. Khi hai cha con ăn xong bữa tối, ngồi trong nhà nghe tiếng hò reo từ đầu phố vọng lại, ông đoán có trận bóng đá nên mấy hàng quán bật vô tuyến nhằm lôi kéo thêm khách. Hễ nghĩ đến việc sống cùng một con phố, tuy nhiên mấy nhà cuối phố thiệt thòi đủ thứ vì lợi nhuận họ nhét túi còn tiếng ồn cả phố đều bị ảnh hưởng khiến ông phiền lòng.

Nhớ lại dịp này năm ngoái , ông đã bàn với con gái sống ở tầng hai, còn tầng ba và tầng bốn được ngăn phòng để cho thuê nhằm có thêm đồng ra đồng vào. Đã tham khảo vài nơi, ông biết sẽ không lo thiếu tiền khi các tầng đông khách thuê trọ. Do con gái không phản đối nên mọi việc quyết nhanh, dẫu sao ngôi nhà bốn tầng là tất cả những gì ki cóp cả đời, giờ có thêm nguồn thu sẽ mát mặt hơn trước. Sau vài tháng khi các tầng trong nhà được lấp đầy

bởi những người thuê nhà, ông Hoạt tự hào thấy ý tưởng của mình được nhiều nhà hàng xóm áp dụng. Dù nhà mặt phố nhưng giá thuê trọ bình dân như trong ngõ, bởi vậy hễ nhà nào còn chỗ trống là có người đặt tiền thuê ngay. Khi con gái bưng đĩa hoa quả tráng miệng đặt trước mặt, ông ôn tồn nói:

- Bố thấy làm nghề nào cũng tốt, đặc biệt là nghề Cảnh sát Phòng cháy chữa cháy. Con mời cậu Tâm cuối tuần ghé nhà mình dùng cơm.

- Sao lần trước bố chê làm Cảnh sát Phòng cháy chữa cháy không sang bằng Cảnh sát ở lĩnh vực khác.

Không muốn giải thích vì sao mình thay đổi thái độ, ông Hoạt buông một câu ngắn gọn:

- Nhớ cuối tuần nếu không bố đổi ý.

Hết giờ làm không vội về nhà ngay, Thư chạy xe máy ghé phố Thanh Lương đón bạn trai. Dù bị giục nhiều lần, điều khiến Thư chưa dám cùng bạn trai tính đến việc đám cưới do nhiều khó khăn trước mặt, hiện nay, Tâm vẫn ở phòng tập thể, thậm chí chưa mua xe máy nên Thư ngại một người khó tính như bố mình chẳng đời nào chịu duyệt. Thông cảm cảnh gà trống nuôi con một đời vất vả, cô chẳng muốn ông phải phiền lòng chuyện tình cảm riêng tư. Cách đây vài tháng khi đưa Tâm về giới thiệu, Thư thoáng buồn bởi trong mắt bố cô phải làm Cảnh sát Kinh tế mới oai, với ông, làm Cảnh sát Phòng cháy chữa cháy đơn giản chỉ cầm vòi phun nước dập lửa. Chẳng rõ vì sao gió đổi chiều nhanh chóng, nhưng Thư muốn buổi tối hôm nay là dịp để hai người đàn ông có nhiều thời gian nói chuyện cùng nhau, bởi trong tình cảm của mình, họ là người cô tin tưởng và thương yêu. Trao xe máy cho bạn trai cầm lái, Thư ngồi sau làm hoa tiêu để ghé siêu thị mua một túi quà về ra mắt, coi như lần ra mắt cách đây nửa năm chỉ là buổi tổng duyệt. Quen và yêu nhau được một năm, Thư biết gần Tết là thời điểm thích hợp để nghĩ về một đám cưới trong tương lai gần, bởi đó là ước muốn cả hai đều nghĩ tới. Từ nay đến thời điểm đó còn một chặng đường dài, cô luôn đặt niềm tin vào sự chân thành cùng tình yêu đôi lứa sẽ khiến bố mình bớt khắt khe hơn.

Không giống như lần trước, để con gái trổ tài nữ công gia chánh dưới bếp, ông Hoạt đích thân đưa Tâm lên tầng hai rồi tầng ba và tầng bốn của ngôi nhà. Khi gõ cửa để bước vào phòng đang có người thuê trọ, ông tự hào giới thiệu bạn trai của Thư làm Cảnh sát Phòng cháy chữa cháy. Vốn chẳng phải là người thích khoe của, hôm nay ông muốn nhận lời khuyên từ con rể tương lai về việc đúng chuyên môn của Tâm. Khi đứng trên sân thượng lộng gió, ông Hoạt ngậm ngùi cho biết, hôm trước khi chứng kiến vụ cháy nhà ba tầng ở ngõ 218, giá như họ không làm chuồng cọp sẽ có đường thoát hiểm sang bên ban công nhà hàng xóm. Vụ cháy khiến ông thay đổi nhận thức, việc hàn lồng sắt không đảm bảo an toàn trước kẻ trộm, vô hình chung nó sẽ khiến mọi người chẳng thể thoát khi xảy ra cháy, nổ. Ông muốn gọi thợ sắt đến gỡ bỏ, hoặc ít ra phải làm cửa có khoá cho an toàn bên trong nhưng vẫn đảm bảo bên ngoài.

Ngay lần ghé chơi chơi mấy tháng trước, bằng con mắt nghề nghiệp nên Tâm thấy ban công của nhà bạn gái không đảm bảo an toàn nếu xảy ra hoả hoạn. Tuy nhiên, do buổi gặp gỡ hôm đó có phần gượng gạo, bởi vậy anh chưa có cơ hội để góp ý sao cho dễ tiếp thu. Hôm nay được bố của bạn gái dẫn đi xem những khung sắt bảo vệ ngoài ban công, Tâm biết trận hoả hoạn trong con ngõ nhỏ đã tác động mạnh tới ông nên anh lễ phép nói:

- Cháu nghĩ việc phá bỏ khung sắt hoặc làm cánh cửa thoát hiểm có chìa khoá sẽ an toàn hơn. Nếu bác trang bị mỗi tầng một bình chữa cháy mini, như vậy an tâm hơn rất nhiều.

Khi đã hiểu và cảm thông với công việc của con rể tương lai, ông Hoạt thấy phấn chấn lạ thường, dẫu sao người cha nào cũng mong được chứng kiến ngày con gái vu quy. Sau khi đồng ý việc đón tiếp bố mẹ của Tâm đến nhà nói chuyện vào tuần tới, ông Hoạt nói với con gái cùng người con rể tương lai:

- Sau này hai con phải hỗ trợ nhau, trong cuộc sống sẽ có hai ngọn lửa song hành.

Thấy con gái ngơ ngác còn Tâm có vẻ chưa hiểu, ông Hoạt nói rõ hơn một cách đầy chiêm nghiệm:

- Nếu Tâm lo dập lửa cứu người, Thư phải lo giữ lửa trong mái ấm gia đình. Dù hai ngọn lửa khác nhau, nhưng đó chính là hạnh phúc.■

Hà Nội, ngày 26/5/2023

VÍA LÀNH... *(Tiếp theo trang 48)*

không? Mà mẹ có nhận ra ai trong tấm ảnh này không?

Bà Tín nhìn bức ảnh và nói nhỏ:

- Hình như là mấy ông bảo vệ chợ...

Nghĩa ngắt lời mẹ:

- Vâng. Nhưng người đứng giữa mấy ông bảo vệ, mặc quần áo chữa cháy nghiêm chỉnh là anh Cử, con rể tương lai của mẹ đấy. Con định sau bữa ăn hôm nay sẽ khoe mẹ bài báo họ viết về anh ấy...

Điện thoại của Cử lại reo chuông. Anh chào mọi người rồi bước nhanh ra bến xe buýt. Cử đi rồi bà Tín hỏi con gái:

- Thế làm sao mà con quen được anh phòng cháy này?

- Mẹ còn nhớ cái hồi giáp Tết xảy ra vụ cháy ở một căn hộ tầng 2 chung cư 5 tầng không?

- Nhớ.... Con đã kể cho mẹ mấy lần rồi mà...

Giọng Nghĩa chùng xuống:

- Người chiến sỹ đã lao vào lửa khói cứu sống một học sinh lớp con chính là anh Cử. Khi biết tin anh ấy bị thương trong vụ cứu nạn ấy, con đã dẫn cả lớp đến bệnh viện thăm...

Nghe chuyện của hai mẹ con bà Tín, Cô Xinh giọng rưng rưng :

- Tôi đã nói với chị rồi mà... Người như anh ấy thì vía chỉ có lành trở lên.■

Các đồng chí trong Ban Giám hiệu Trường Đại học PCCC tặng hoa chúc mừng Đại hội Công đoàn cơ sở nhà trường nhiệm kỳ 2023 - 2028.

Ảnh: Anh Tuân

Hội Phụ nữ Trường Đại học PCCC trao quà cho các em nhỏ xã Chiềng On, huyện Yên Châu, tỉnh Sơn La. *Ảnh: Thu Thủy*

LÍNH CHỮA CHÁY, CỨU NẠN, CỨU HỘ

Nhạc: QUỐC PHÒNG
Thơ: THẢO NGUYÊN

Tự sự - Như kể chuyện ♩ = 72

I. Lính chữa cháy cứu nạn cứu hộ Người ta chạy đi thì mình chạy lại mọi người thoát nạn thì anh lao vào trong lửa. Những chiến sĩ những câu chuyện kể Người ta quí từng hơi thở thì mình lại truyền hơi thở của chinh mình để giành giật từng sinh mạng cho dân. Cuộc sống, có điều trái ngược mà diệu kì, yêu thương. Hạnh phúc cho từng mái nhà anh chẳng ngại hy sinh. Những cơn...

II. Những đám cháy nước mắt còn lại Vợ con chờ mong mà người chẳng về lòng người thắt lại nhìn anh băng mình cứu nạn. Lính chữa cháy biết bao tâm sự ở góc khuất cuộc sống này, nhiệm vụ thầm lặng, gian khổ hiểm nguy rình rập từng giờ lệnh báo động xuất kích. Thành phố, bến cảng, xóm làng và hải đảo biên cương. Từng phút giây luôn sẵn sàng quên mình vì nhân dân. Những cơn...

Thêm cảm xúc

...lốc màu đỏ những trái tim thắm hồng vì hạnh phúc bình yên. Lính chữa cháy cứu nạn có trái tim thắm hồng và tình yêu tận trung ...máy, công trình, đất nước vui thanh bình và cuộc sống phồn vinh. Những giây phút bình thản, nỗi suy tư nối dài, lòng chỉ mong trời xanh bình yên tươi...

dân. Những nhà...

...đẹp. Ơ... ơ... ơ...

ơ... ơ... ơ...